

Občina Trst:
obračun srečanj
o prometnem načrtu

Goriški Hiši filma in Kinemaxu
tudi občinska podpora

6

Dvajset let po vojni
v Bosni srečanje
s pisateljico
in novinarko
Azro Nuhefendić

9

SOBOTA, 31. MARCA 2012

št. 77 (20.400) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

**Skrb
za okolje
ni stvar
civilne
zaščite**

MARKO MARINČIČ

Deželni odbornik za civilno zaščito in (sic) za okolje Luca Ciriani lahko po sobotnem pohodu v Glinščici pričakuje nominacijo za letošnjo nagrado Atila. Po krivolčnem vodji Hunov poimenovano nagrado podeljuje neko naravarstveno združenje tistemu v FJK, ki se vsako leto najbolj proslavi v pustošenju okolja.

Pogled na razorana bregova potoka na dnu prelepe in okoljsko zaščitene Glinščice res spominja na pohod hunske horde. Pa niso bili Huni, bila je civilna zaščita. Služba pod okriljem istega deželnega odbornika, ki bi moral biti najvišja autoriteta pri varovanju zaščitenih območij.

Da ne bo nesporazuma: ni naš namen križati prostovoljce, ki so požrtvovalno opravili zaupano jim delo. Sprašujemo pa se, ali je bilo čiščenje res stvar civilne zaščite. Njena pristojnost je poseganje v sili, odpravljanje škode in preprečevanje naravnih katastrof. Je preveč bujno rastlinje ob strugi potočka vredno označe »naravna katastrofa«?

Ne prepiča nas niti razлага, da je šlo za nujen preventivni posseg, zato da se prepreči nevarnost poplav. Preventiva je potrebna, seveda, izvajati pa jo je treba strokovno, predvsem pa redno. Redenje rastlinja ob rekah in potokih bi moralo biti stalna skrb upraviteljev, toliko bolj v naravnem rezervatu. Toda za rezervate denarja ni veliko, deželni parki in zaščiteni območja hirajo. Potem pa se nekoga dne na deželi domislijo spektakularnega pohoda civilne zaščite, ki je pač vajena poseganja v sili, mimo rednih postopkov in predpisov, tudi okoljskih. Tokrat pa tudi mimo zdrave pameti.

Primorski dnevnik

KRIZA - Pomembna odločitev finančnih ministrov držav z evrom

Okrepiljeni mehanizmi za zaščito območja evra

Skupno na razpolago 800 milijard evrov za posojila državam v težavah

DOLINA GLINŠČICE - Polemike po očiščenju struge

Ob množičnem zgražanju zagovor odbornika in civilne zaščite

BOLJUNEC - Nadaljujejo se polemike v zvezi s čistilno akcijo v Dolini Glinščice, med katero so prostovoljci civilne zaščite iz treh pokrajij iz struge oddstranili drevesa in druge rastline. Vejeve, hlode in šture bodo odpeljali čez dva ted-

na, jutri pa bodo v dolini demonstrirali okoljevarstveniki in drugi protestniki, ki so organizirali na svetovnem spletu.

Deželna civilna zaščita je v daljšem tiskovnem sporocili razložila, kako so potekale priprave na dvodnevno akcijo,

pred katero so se tehnički posvetovali z dolinsko občinsko upravo in boljunske srejno. Delo prostovoljev zagovarja tudi pristojni deželni odbornik Luca Ciriani, na katerega se je vsul plaz kritik.

Na 7. strani

KOEBENHAVN - Območje evra bo za zaščito pred krizo zagotovilo okoli 800 milijard evrov. Vendar pa je od tega okoli 300 milijard že namenjenih v pomoč Grčiji, Irski in Portugalski, tako da naj bi bilo sveže posojilne sposobnosti dejansko za 500 milijard. Še najbolj oprijemljiva odločitev iz Koebenhavna pa je pospešitev vplačevanja kapitala v stalni krizni sklad. Skupna posojilna zmožnost začasnega in stalnega mehanizma za zaščito evra je bila doslej omejena na 500 milijard evrov. Dogovor so že pozdravili EU, ECB in IMF.

Na 13. strani

Pod vprašajem Brez
meje in Športel

Na 2. strani

Občina Trst: proračun
odslej v komisijah

Na 6. strani

Illegalna igralnica v
tržaški trgovini z dvd-ji

Na 9. strani

Za vrnitev DDV
potreben zakon

Na 14. strani

Sklepno dejanje
revije Pesem mladih

Na 19. strani

FJK-SRBIA - Boris Tadić v Trstu

Srbija je za FJK strateška partnerka

Na 4. strani

JAMLJE - ANAS uvaja novo služnost

Z dvorišča na cesto za 12.000 evrov

14

kakšna usoda
na s čaka

TV KOPER - Posledice prepovedi sklepanja avtorskih pogodb

Pod vprašajem Športel in TV oddaja Brez meje

V Kopru izpostavljajo negativne posledice za Slovence v Italiji

KOPER - Slovenska vlada je prepovedala sklepanje avtorskih in svetovalnih pogodb v javnem sektorju. Ukrepi bo močno prizadel tudi slovenski program TV Koper-Capodistria, saj številne oddaje nastajajo s pomočjo sodelavcev, ki imajo sklenjene avtorske pogodbe. Na udaru bodo prav vse oddaje, vključno z dnevno informativno Primorsko kroniko. Predvsem pa ukrep, kot pravi odgovorna urednica slovenskih programov Barbara Kampos, pomeni hud udarec za tiste oddaje, s katerimi izpolnjujejo zakonsko dolžnost oziroma eno temeljnih poslanstev koprsko televizije - oddaje za Slovence v Italiji.

Konec za priljubljeni Športel?

Oddaja, ki je veliko več kot le oddaja o zamejskem športu, ustvarjajo jo izključno slovenski novinarji, ki živijo v Italiji. Z vsemi imajo sklenjene avtorske pogodbe. Pogodbe potekajo 31. marca. Nesklenitev novih pomeni umik oddaje z 20-letno tradicijo in zvestimi gledalci na obeh straneh meje z ekranom.

Pod udarom tudi Brez meje

Oddaja o Slovencih, njihovem življenju, delu, ustvarjanju: tri pogovorne, studijske oddaje na mesec pripravi sodelavec, s katerim imamo sklenjeno avtorsko pogodbo eno (reportažno) pripravi redno zaposlena novinarka. Nesklenitev avtorske pogodbe bo imela za posledico, da bo oddaja, ki so jo vsebinsko obogatili in je v zadnjem času pridobila na gledanosti, poslej na sporednu le enkrat meščeno. Redno zaposlena novinarka namreč ob pripravi oddaje za dnevno informativne oddaje »pokriva« prostor, kjer živijo Slovenci v Italiji. Dodatna obremenitev v Brez meje bi pomenila posledično bistveno manj vsebin o življenu Slovencov v Italiji v našem programu.

Okrnjena Primorska kronika

Z ekranov se bo moral začasno umakniti tudi oddaja Športna mreža, edina športna magazinska oddaja v Sloveniji. Njeni ustvarjalci so v pretežni meri zunanjji sodelavci, redno zaposleni urednik oddaje ne more sam v celoti priraviti kvalitetne oddaje.

Vsebinsko okrnjene bodo tudi ostale oddaje, vključno z dnevno informativno Primorsko kroniko. Z ostrom posegom v programe oddaj o Slovencih v Italiji bodo kršene njihove zakonske pravice do televizijskega programa, ki jih jamči slovenska zakonodaja.

Sicer pa bodo posledice na ekranu vidne že jutri, ko bi morale v veljavo stopiti nove avtorske pogodbe. V Kopru še upajo, da bo prevladal zdрав razum in uvid v razsežnosti vseh posledic, ki bi jih prinesla uveljavitev vladnega ukrepa.

CAGLIARI - Poseg predsednika tržaškega pokrajinskega sveta

Vidali zagovarja obstoj pokrajin

Ostre kritike na račun ministrskega predsednika Maria Montija - Pozdrav tudi v slovenščini in furlanščini

CAGLIARI - Predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali meni, da so pokrajinske uprave v Furlaniji-Julijski krajini pomembne tudi za zaščito narodnih in jezikovnih manjšin. Maurizio Vidali je včeraj spregovoril na vsedržavnem srečanju predsednikov pokrajinskih skupščin, ki je v teku v Cagliariju na Sardiniji.

Vidali je bil zelo kritičen do predsednika italijanske vlade Maria Montija, ki napoveduje ukinitve pokrajin, medtem ko je poohvalil predsednika FJK Renza Tonda. Naša Dežela se je pritožila na sklep o ukinitvi pokrajin v prepričanju, da osrednja vlada ne more kar tako ukiniti pokrajin v avtonomnih deželah. Pod udarom so vse pokrajine v avtonomnih deželah z izjemo Bocna in Trenta, ki ju Montijeva vlada pušča pri miru.

Vidali, ki pripada stranki Slovenske skupnosti, je svoj govor začel s pozdravnimi besedami v slovenskem in furlanskem jeziku.

Dvojezična tabla na pročelju palace pokrajinske uprave v Cagliariju

GOSPODARSKI KRIMINAL - Zadeva Čista lopata v slovenskem gradbeništvu

Sedem obsojenih, obramba se bo pritožila

Med obsojenimi na zaporne in denarne kazni zaradi podkupovanja ali sprejemanja podkupnine Ivan Zidar, Dušan Črnigoj in Hilda Tovšak

LJUBLJANA - Sedmerica obtoženih v zadevi Čista lopata, med njimi tudi Ivan Zidar, Dušan Črnigoj in Hilda Tovšak, so bili na ljubljanskem okrožnem sodišču včeraj spoznani za krive podkupovanja ali sprejemanja podkupnine, medtem ko je bil Ivan Kroflič oproščen. Obsojeni so bili po odhodu s sodišča redkobesedni, Zidarjevi zagovorniki pa so že napovedali pritožbo.

Sodišče je Zidarju, Tovšaku in Črnigovi prisodilo leto in pet mesecev zaporne kazni. Zidar in Črnigoj bosta morala plačati še 11.000 evrov stranske denarne kazni, Tovšaku pa 10.000 evrov. Tomaž Žibert, ki je bil na Kontroli zračnega prometa Slovenije zadolžen za obravnavo ponudb gradbenikov, je bil obsojen na dve leti in šest mesecev zapora ter stransko kazneni v višini 15.000 evrov. Ivan Demšar je bil obsojen na leto zapora ter 8000 evrov kazni. Če bo sodba pravnomočna, bo Borut Farčnik moral v zapor za deset mesecev, prav tako tudi Srečko Gabrič. Gabriča čaka še 7000 evrov kazni, Farčnik pa ima za tisočaka manjšo stransko denarno kazneni.

Je pa sudišče oprostilo Ivana Krofliča. Njegov del sodnih stroškov bo bremenil proračun, vsi ostali pa bodo morali poravnati tudi sodne stroške. Sodba še ni pravnomočna, vse sedem obsojenih pa ima 15 dni časa za pritožbo, medtem ko se Kroflič lahko na opristilno sodbo pritožbi v osmih dneh.

Predsednica sodnega senata Vesna Podjed je v obrazložitvi sodbe dejala, da so bila vsem obsojenim, razen Krofliču, dokazana očitana kazniva dejanja. Sodišče je pri tem sledilo predlogu okrožnega državnega tožilstva glede predlaganih kazni.

Kazniva dejanja so bila izvedena s terjanjem in dajanjem nagrade, zato pri tem po mnjenju Podjede ni ključnega pomena, da do sklenitve posla s Kontrolo zračnega prometa ni nikoli prišlo. Podjeda je pojasnila, da je bilo Žibertu v sojenju dokazano, da je postopku izbire najboljšega ponudnika obljubil, da bo komisija za najugodnejšega izvajalca izbrala skupno ponudbo SCT in Primorja, pri tem pa je Žibert zanemaril koristi podjetja in zase zahteval nagrado. Po mnjenju sodnice je bilo nedvoumno dokazano, da je Kroflič na pojasnjevalni sestanek v Kranju prinesel spremenjen terminski načrt, vendar pa vsebina telefonskih prisluhov ne daje konkretno osnove za zaključek, da je vedel za nagrado Žibertu.

Okrožna državna tožilka Bojana Podgorelec je po razsodbi dejala, da je zadovoljna z izrečeno sodbo, saj je sudišče tako po kvalifikaciji kot po izrečenih kaznih sledilo predlogu tožilstva, zato pričakuje, da bo sodba postala pravnomočna.

Zidarjev zagovornik Boštjan Penko pa je želel "ostati dostenjen do sodišča" in dejal, da se s sodbo ne

strinja iz treh glavnih razlogov. Sami ocenjujejo, da s postopkom javnega naročila ni bilo nič narobe in nič protipravnega. Spomnil je tudi na po njihovem mnenju nezakonito pridobljene dokaze in da sodba "absolutno ne bi smela" temeljiti na teh dokazih. Hkrati so kazni po Penkovi oceni povsem neprimerne glede na okoliščine očitanih kaznivih dejanj.

Drugi Zidarjev zagovornik Aleksander Čeferin pa je dodal, da je lahko vsakemu, ki je kolikor toliko nepristranski, jasno, da Zidar "od prve sekunde naprej ni imel možnosti, da bi pred tem sodiščem bil oproščen". Kot pravi, je nad tem sudiščem razočaran in kdo kolikor bo vesel zaradi današnje sodbe, "ne razume, kaj to pomeni". Tudi Čeferin je prepričan, da imajo na svoji strani zelo dobre argumente za uspeh s pritožbo.

Zidar pa je povedal, da mu ni jasno, zakaj je obsojen, saj da ni naredil nič narobe, kar bo tudi dokazal. Zato tudi meni, da ranj postopek še ni končan. Na vprašanje, kako bo svojo nedolžnost dokazal, je odgovoril, da z argumenti. Črnigoj komentarjev po odhodu s sodišča ni dajal, prav tako ne Tovšakova. Njen zagovornik Mitja Kastelnik pa je le napovedal pritožbo.

Razglasitve sodbe se je udeležil tudi nekdanji podizvajalec Vegrada Zekrija Habibović, ki je med letom in pol trajajočim sojenjem pred sudiščem večkrat opozarjal na domnevna kazniva dejanja Tovšakove.

Vodstvo primorske univerze Mikoličevi očita nesposobnost

KOPER - Vodstvo primorske univerze, ki je v pondeljek razrešilo dekanjo FHŠ Vesno Mikolič, v postopku odpovedi pogodb o zaposlitvi slednji očita nesposobnost organiziranja študijskega procesa v skladu s finančnimi zmožnostmi in kršitev pristojnosti pri naročilu odvetniških storitev.

Mikoličeva, ki jo je v četrtek podprt tudi akademski zbor matične Fakultete za humanistične študije, je po končanem zagovoru na katerem ni bilo rektorja UP Dragana Marušiča, predstavljene očitke zavrnila kot neutemeljene. Po besedah njenega odvetnika Petra Fašuna vodstvo univerze očitkov ni znalo pojasniti, zato naj bi se zagovor nadaljeval prihodnjem teden.

Po pisaju medijev naj bi bila med drugim sporna uporaba podpisa bivšega rektora Rada Bohinca pri pooblastilu odvetniški pisarni Mira Senice za zavzetanje fakultete. Mikoličeva je glede očitka o ponarejanju pooblastil včeraj povedala, da je z odvetniške pisarne Senica prišlo pojasnilo, da je šlo za njihovo napako.

Kot je včeraj pojasnil Marušič, gre pri očitkih ne le za kršitev ugleda univerze, pač pa tudi potencialne večje materialne stroške, ki jih bo kot škodo moralna pokriti univerza. Glede svoje odstotnosti na včertajnjem zagovoru pa je poudaril, da postopka ne vodi osebno, ampak po zakonitih pooblaščencih.

GOSPODARSKI KRIMINAL - Zadeva Čista lopata v slovenskem gradbeništvu

Prepričan je, da je bila izrečena sodba pravica, zavdovljen pa bo, "če bo sodba pravnomočna".

Na odsodbo so se odzvali tudi v dveh vladnih strankah. V SDS so izpostavili pomen transparentnega pridobivanja poslov in konkurenčnosti med izvajalcji, ki edina lahko vzdržuje razmerje med ceno in kvaliteto. Vodja Poslanske skupine SLS Mihael Prevč pa je poudaril, da bodo epilogi sodnih postopkov predvsem pripomogli k transparentnosti v slovenskem gradbeništvu, ki je pred velikimi izzivi.

Tudi po sodbi v zadevi Čista lopata nekateri od obsojenih še naprej ostajajo pod drobnogledom tožilstva. Na specializiranim državnim tožilstvu so razložili, da Zidarja obravnavajo še v sedmih drugih zadevah. Kot pojasnjujejo, so zoper Zidara vložene še štiri obtožnice, in sicer zaradi očitkov o storitvi kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic. Dve obtožnici sta že pravnomočni. Prav tako je zaradi suma zlorabe položaja ali pravic uvedena še ena preiskava. Tožilstvo ima zoper Zidara odprta še dva postopka, ki pa sta še v predkazenskem postopku.

Tudi zoper Tovšakovo je vložena še ena obtožnica, tožilstvo ji očita poneverbo in neupravičeno uporabo tuje premoženja. Obtožnica je tudi že pravnomočna. Hkrati so zoper Tovšakovo vložene še štiri zahteve za preiskavo. (STA)

ŠOLSTVO - Senatorka Tamara Blažina po ministrovi avdiciji v senatu

»Raziskava Slorija o šolski populaciji zahteva razmislek«

Zakaj padec podpore Sindikatu slovenske šole? - Le dva ravnatelja prepričena k ustnemu delu natečaja

RIM - V sovočju s tem, kar je na svoji prvi avdiciji v senatni komisiji za šolstvo napovedal minister Francesco Profumo, se sedaj postopoma uvajajo novi predpisi na šolskem področju, ki so pomembni tudi za naš šolski sistem, pravi senatorka Tamara Blažina. V zadnjem vladnem odloku (št. 5 z dne 9. 2. 2012) o poenostavljanju postopkov, ki je bil sprejet ta teden v senatu, so vključeni namreč štirje členi, ki zadevajo šolstvo. V 50. členu je govor o avtonomiji šolskih ustanov: njihovo naknadno utrjevanje, določitev potrebnega števila zaposlenih za posamezne šole, ustanovitev teritorialne mreže šol in določitev potrebnega števila zaposlenih za večjo fleksibilnost in bolj optimalno uporabo osebj, upoštevajoč tudi nove potrebe šolske populacije.

Naslednja dva člena obravnavata ocenjevanje šolskih storitev preko zavoda INVALSI ter višje tehnične inštitute (ITS). 53. člen je namenjen šolskim gradnjam, saj predvideva odobritev novega izrednega državnega načrta za modernizacijo šolskih poslopij in njihovo prilagoditev varnostnim predpisom.

Ob zelo aktualni razpravi v zvezi z izsledki raziskave Slovenskega raziskovalnega inštituta o narodnostni sestavi šolske populacije, ki terja od celotne manjšine temeljiti premislek in izdelavo drugačnih iztočnic v zvezi z gledanjem na nadaljnji razvoj našega šolskega sistema (in ne samo šole), bi morali v tem času vzeti v pretres tudi zgo-

raj navedene vladne novosti, ugotavlja slovenska senatorka. To bi morali po njenem mnenju storiti še preden bodo sprejetne nove smernice, upoštevajoč predvsem možnost ustanovitev mreže šol ter določitev potrebnega števila zaposlenih, pri čemer je treba upoštevati nove potrebe, predvsem glede poučevanja slovenskega jezika. Ravno tako bi morali v dogovoru s pristojnimi javnimi upravami iznesti naše zahteve v zvezi z šolskimi poslopiji.

Obe temi bi naši skupnosti narekovali, da izkoristi ta trenutek, da bolj sistemsko in celovito premisli našo šolo, z vsemi njenimi odličnostmi in tudi slabostmi. To bi morali storiti vsaj na pokrajinskih ravneh, saj bi lahko v tem okviru imeli boljše možnosti glede uporabe učnega in neučnega osebja. Ni namreč več mogoče gledati in ocenjevati naše šole s starimi paradigmami, saj nam raziskava Slorija predstavlja dokaj drugačno šolo, ki bi zahvala tudi nove pristope. Prav rezultatom te ankete Slorija bo slovenska komponenta Demokratske stranke posvetila največjo pozornost.

In ne nazadnje bi po mnenju senatorke zahtevala dodatno preučitev še dva aktualna podatka. In sicer rezultati zadnjih šolskih volitev za sindikalne predstavnike na Tržaškem, kjer spet beležimo občuten padec glasov za Sindikat slovenske šole, ter dejstvo, da sta bila prepričena k ustnemu delu natečaja za ravnatelje le dva kandidata.

Italijanski šolski minister Francesco Profumo ARHIV

CELOVEC - Občni zbor Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik

Platforma za mlade raziskovalce

Martina Piko-Rustia podala poročilo o delovanju inštituta, katerega temelja sta raziskovalno delo in povezovanje z raziskovalci in raziskovalnimi ustanovami v celotnem alpsko-jadranskem prostoru

CELOVEC - Leta 1994 v Celovcu ustanovljeno narodopisno društvo Urban Jarnik, pravni nosilec istoimenskega inštituta, ki ima svoje korenine v začetku 80-tih let prejšnjega stoletja ustanovljenega narodopisnega oddelka Krščanske kulturne zveze (KKZ), je v Celovcu predalo svoj redni občni zbor. Na njem je znanstvena vodja SNI Urban Jarnik Martina Piko-Rustia podala obširno poročilo o delovanju inštituta, katerega temelja sta raziskovalno delo in tudi povezovanje z raziskovalci in raziskovalnimi ustanovami v celotnem alpsko-jadranskem prostoru, še posebej z zamejskimi inštituti. Predsednik upravnega odbora društva Nuzej Tolmajer pa je v svojem poročilu poudaril skrb za delo z mladimi, bodočimi raziskovalci in inštitut označil za platformo za mlade raziskovalce.

Piko-Rustia kot Nuzej Tolmajer sta v njunih poročilih še posebej omenjala projekte, katere so sofinancirali avstrijska in slovenska država in tudi Evropska unija. Pri tem je bilo poudarjeno, da delo in-

štita v takšnem obsegu brez podpore matične Slovenije ne bi bilo mogoče.

Sicer pa je Martina Piko-Rustia tudi obrazložila, da inštituti v zamejstvu od leta 2006 naprej pripravljajo redna srečanja raziskovalnih ustanov v zamejstvu, na katerih razpravljajo o vlogi manjinskih raziskovalnih ustanov, ki imajo poleg strokovnega dela vpetega v slovenski prostor in tudi v državni prostor kjer delujejo, tudi nalogo da spremljajo družbeni razvoj slovenske narodne skupnosti v svojih državah.

Naško Križnar, znanstveni svetnik z Inštituta za slovensko narodopisje Znanstveno-raziskovalnega centra (ZRC) SAZU je vpis »Slovenskih ledinskih in hišnih imen« v »Avstrijski seznam nesnovne dediščine« organizacije UNESCO imenoval ključni trenutek, s katerim je delo SNI Urban Jarnik prešlo v zrelo fazo. Franc Kattnig, ki je spregovoril za Krščansko kulturno zvezo, pa je svoje spoštovanje do dela inštituta izrazil z rekom: »Le kdor gori za neko stvar, lahko ta ogenj nese naprej.« (I.L.)

Znanstvena vodja
SNI Urban Jarnik
Martina Piko-Rustia
(tretja z leve) z
obiskovalci
etnološkega
muzeja v
Drabosnjakovem
domu na
Kostanjah pri Verbi
ob Vrbskem jezeru

IVAN LUKAN

BREGINJ - Jutri
Tradicionalno kulturno srečanje z Benečani

BREGINJ - Med srečanja, ki zbljujejo Benečijo in bližnjo Slovenijo ter ustvarjajo zavest, da pravljamo skupnemu jezikovnemu prostoru, sodi gotovo tudi »Skupni kulturni prostor ob Nadiži«. Tradicionalno pomladno kulturno srečanje, na katerem nastopajo učenci breginjske šole, domači in beneški pevci ter kulturniki, bo jutri ob 18. uri v breginjski šoli.

Srečanje, ki ga organizira kulturno društvo Stol Breginj, skupaj s KD Ivan Trinko in PŠ Breginj, bo kot običajno priložnost za predstavitev Trinkovega koledarja. Kulturno društvo Ivan Trinko, ki ga izdaja, je tudi zaščitnik pesniške zbirke Andreine Trusgnach »Sanje morejo plut vesoko«, ki jo bo v Breginju predstavila sama avtorica. Nato bosta nastopila zabora Naše vasi iz Tipane in Vokalna skupina Breginj. (NM)

VELIKONOČNI OBIČAJI - Na oljčno nedeljo
Na Solarjah delavnica barvanja in praskanja pirhov

SOLARJE - Društvo Kobilja glava tudi letos na oljčno nedeljo organizira delavnico barvanja in praskanja velikonočnih pirhov. Zbirališče je ob 15. uri v koči na Solarjah ali pa v gostilni

Komardin pri Sv. Štoblanku. Na spletni strani društva Kobilja glava (www.kobiljaglava.com) so objavljeni tudi nasveti za okraševanje pirhov s fotografijami. (NM)

HRVAŠKA
Odkrili dragocene posode iz rimske dobe

ZAGREB - V Vinkovcih so prejšnji petek med redno arheološko raziskavo našli več deset rimske srebrne pladnjev, krožnikov, vrčev, kozarcev in drugih kosov jedilnega pribora s konca 4. stoletja. Kot je ta teden potrdilo hrvaško ministrstvo za kulturo, gre za dragocene arheološko odkritje. Vseh predmetov je za več kot 30 kilogramov. »Gre za senzacionalno odkritje, ki po vrednosti posameznih predmetov ne more biti primerljivo s Seusoškim blagom, je pa glede na število predmetov, saj so našli več kot 50 kosov, veliko večje,« je dejal pomočnik hrvaške ministre za kulturo Zlatko Uzelac na novinarski konferenci v Zagrebu.

Seusoško blago je zbirka 14 srebrnih posod, tudi s konca 4. stoletja, ki velja za najdražjo in najlepšo zbirko iz časov Rimskega cesarstva. V začetku 90. let prejšnjega stoletja je bilo ocenjeno na 40 milijonov funtov. Sicer pa je poreklo blaga sporno, zanj so se potegovali nekdanja Jugoslavija, Libanon in Madžarska. Na Hrvatskem trdijo, da so ga našli pri Pulju in da je bilo nato odtujeno.

SPOROČILO UREDNIŠTVA

Pravila našega dnevnika za bližnje občinske volitve

Kot vedno v predvolilnem obdobju, tudi tokrat Primorski dnevnik v času od 8. aprila do 7. maja oziroma, v primeru drugega kroga upravnih volitev v Gorici, do 21. maja, ne bo objavljalo:

- pisem uredništva, odprtih tribun, mnenjskih člankov, zunanjih komentarjev in drugih zapisov, ki zadevajo kandidate ali uprave, v katerih bodo v teku volitve oziroma so kakorkoli povezane z volilno kampanijo;

- avtorskih člankov sodelavcev, ki kot kandidati nastopajo na volitvah.

Članke, ki jih bomo iz gornjih razlogov zadržali, a so po oceni uredništva splošnega interesa, bomo objavili po volitvah.

Z namenom, da slovenskim kandidatom, ki nastopajo na volitvah, omogoči, da se predstavijo volivcem in jim obrazložijo glavne točke svojega programa, daje uredništvo Primorskega dnevnika možnost enkratne objave programskih smernic s fotografijo, in sicer:

- za kandidate za občinske svete v obliki predstavitve ali poziva volivcem v dolžini največ 1.500 znakov, vključno s presledki.

Kandidate, ki se želijo poslužiti te možnosti, vabimo, da do nedelje, 15. aprila, dostavijo uredništvi v Trstu in v Gorici fotografijo in besedilo v slovenskem jeziku, po možnosti v elektronski obliki na naslova trst@primorski.eu ali gorica@primorski.eu.

Za kandidate, ki gradiva ne bodo dostavili v predvidenem roku, bomo skleplili, da ne nameravajo izkoristiti te možnosti. Uredništvo si pridržuje pravico, da besedila, ki bi presegala zgornj navedeno dolžino, skrajša.

Poleg tega bo Primorski dnevnik uvedel rubriko volilna kronika, ki bo namejena raznim sporocilom in obvestilom v zvezi z volilno kampanijo. Uredništvo si pridržuje pravico, da o dogajanjih po lastni presoji poroča v okviru redne kronike.

ITALIJA-SRBIJA - Srbski predsednik Boris Tadić včeraj na obisku v Trstu

Sodelovanje FJK in Srbije ima veliko strateško vrednost

Tadić odnose označil za »zgodbo o uspehu« - Velika udeležba na gospodarskem forumu

TRST - Furlanija-Julijnska krajina in Srbija sta v zadnjem času zelo okrepili sodelovanje, in to predvsem po zaslugu italijanskih naložb v balkanski državi - v prvi vrsti Fiatovih - in razvojnih projektov, ki jih tam izvajajo Dežela FJK, trgovinske zbornice in agencija Informest. Predsednik Srbije Boris Tadić, ki je po obisku v Milanu včeraj prišel v Trst, je na Velikem trgu, kjer ga je sprejel predsednik deželne uprave Renzo Tondo, dejal, da je »odnos med Srbijo in Furlanijo-Julijnsko krajino zgodba o uspehu, saj so rezultati zadnjih mesecov dobrji, v prihodnosti pa bodo še večji.«

Visokemu gostu iz Srbije je pritrdil tudi gostitelj Tondo: »Današnja etapa je del poti, ki jo utiramo s srbskimi prijatelji in ki daje pomembne rezultate. Vse to ne bi bilo mogoče in ne bi imelo smisla, če ne bi bilo podjetij, ki delajo v Srbiji in Italiji in proizvajajo bogastvo za naše skupnosti.«

Tadić se je na Pomorski postaji v Trstu udeležil gospodarskega foruma Srbija-FJK, ki ga je soorganizirala pordenonska finančna družba Finest in na katerem so bile izpostavljene štiri izstopajoče točke medsebojnega sodelovanja: prihodnji vstop Srbije v Evropsko unijo (pogajanja naj bi se začela še pred koncem leta), navzočnost pomembne zdodovinske srbske skupnosti v Trstu in številnih srbskih podjetnikov, aktivnih v FJK, deseti evropski koridor Salzburg-Solun, ki za 800 kilometrov teče po ozemlju Srbije, in na koncu še prostotrgovinski sporazumi, ki jih ima Srbija z Rusijo in Turčijo, kar deželna podjetja še posebej zanima. Po uvodnih nagovorih Tadića in Tonda se je delo foruma nadaljevalo s štirimi delovnimi skupinami, posvečenimi kovinski, lesni in tekstilni industriji, energetsko-okoljskemu sektorju in kmetijsko-živilski panogi. V prihodnosti pa bo sodelovanje razširjeno še na znanost, raziskovanje in univerzo, torej področja, ki so temeljna za premagovanje gospodarske križe in ustvarjanje novih delovnih mest, sta se strinjala Tadić in Tondo.

Srbskega predsednika je na obisku v severni Italiji spremjal močna institucionalno - gospodarska delegacija in srbska veleposlanica v Rimu Ana Hrustanović. Predsednik srbske gospodarske zbornice Mihajlo Vesović se je skupaj s predsednikom regijskih zbornic osrednje Srbije in Vojvodine sestal s predsednikom tržaške Trgovinske zbornice Antoniom Paolettijem in članom zborničnega odbora Walterjem Stanisso. Beseda je tekla o krepitvi in nadgrajevanju sodelovanja, ki ga je zveza italijanskih zbornic Unioncamere navezala s Srbijo in ki ga vodi ravnvo Paoletti kot predsednik Unioncamere.

Tondo in nekateri člani njegove uprave na srečanju s srbskim predsednikom Tadićem (na skrajni desni)

DEŽELA FJK

GIBANJA - Po Istatu za marec Inflacija brez sprememb, življenje pa vse dražje

TRST - Po prvi oceni zavoda Istat se v marcu letna inflacijska stopnja ni spremenila glede na februar in je ostala na ravni 3,3 odstotka, medtem ko so se življenjski stroški v mesečni primerjavi zvišali za 0,5 odstotka. Najbolj so marčno inflacijo segrevale naftni derivati (+3,0%), do podražitev pa je prišlo tudi pri tobačnih izdelkih (+1,6%) in transportnih storitvah (+1,4%). Zgovernor je podatek, da se je cena bencina v primerjavi z lanskim marcem zvišala za 18,6 odstotka, cena dizelskega goriva pa za 22,5 odstotka. Med živilskimi cenami gre zabeležiti novo podražitev sladkorja in kave, ki sta prispevala največ k 4,5-odstotni letni rasti indeksa prehrane.

Medtem ko inflacijska rast ne pojena, ostajajo plače nespremenjene, na najnižji ravni zadnjih skoraj 13 let, kar močno šibi kupno moč Italijanov. Razlika med indeksom rasti inflacije in indeksom plač je namreč spet prišla do najvišje ravni po letu 1995. To pome-

ni, da se je odprla razpoka, ki bo zelo verjetno negativno vplivala na široko porabo, hkrati pa potruje, da je Italija v polni recesiji.

Kot omenjeno, se nadaljuje nedržna rast cen najnajnižjih življenjskih potrebuščin, tistih, ki jih najpogosteje kupujemo in ki so se v medletni primerjavi podražili za 4,6 odstotka, kar je največ od oktobra 2008.

Stopnja medletne inflacije je ostala enaka kot februarja tudi v Trstu, kjer je znašala 3,6 odstotka, medtem ko se je inflacijski indeks v mesečni primerjavi dvignil za 0,4 odstotka (februarja +0,3%). V letni primerjavi so se v Trstu najbolj podražili stroški za stanovanje, elektriko in goriva (+9,1%), sledijo pa jim stroški za prevoz (+7,8%), medtem ko so se znižali le stroški za komunikacije (-3,0%) in za zdravje in zdravstvene storitve (-0,5%).

V območju evra se je inflacija marca rahlo ohladila in se znižala na 2,6 odstotka od 2,7 odstotkov v februarju.

Iz analize izhaja, da je se je lani v deželi število kupoprodaj nepremičnin znižalo za 15 do 20 odstotkov, cene pa so v povprečju ostale na predlanski ravni. Beseda je tekla tudi o potrebi po povečanju

čezmjerne dinamike trgovanja z nepremičninami, za kar pa bi bilo potrebno težiti k čim večji usklajenosti zakonskega in davčnega sistema v prostoru Alpe-Jadran. V prvem delu zasedanja so udeležence posvetne pozdravili deželna odbornica FJK za proizvodne dejavnosti Federica Seganti, tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto in predsednik tržaškega združenja Confcommercio Antonio Paoletti, nato pa sta uvodni poročili podala nacionalni predsednik organizacije nepremičninskih posrednikov in agentov FIMAA Valerio Angeletti in deželni predsednik za FJK Andrea Oliva.

Če se vrnemo k analizi, naj za Trst zapišemo, da so cene nepremičnin najvišje na območju Obalne ceste, Barkovlj in mestnega nabrežja središčem (3200 do 4150 evrov na kv. meter za novoogradnje), najcenejši pa so predeli Škednja, Čarbole, Altire in Naselja sv. Sergija, katerim se pridružujejo še območja ulic Severo, Giulia, Rossetti in D'Anunzio (okrog 1900 evrov na kv. meter).

NEPREMIČNINE - Na tržaški Pomorski postaji posvet FIMAA

Deželni trg nepremičnin lani zabeležil 15- do 20-odstotni padec

TRST - Na Pomorski postaji so se včeraj zbrali nepremičniški agenti iz alpsko-jadranskega prostora, ki so na posvetu analizirali tudi gibanja nepremičninskega trga v Furlaniji-Julijnskih krajini.

Iz analize izhaja, da je se je lani v deželi število kupoprodaj nepremičnin znižalo za 15 do 20 odstotkov, cene pa so v povprečju ostale na predlanski ravni. Beseda je tekla tudi o potrebi po povečanju

čezmjerne dinamike trgovanja z nepremičninami, za kar pa bi bilo potrebno težiti k čim večji usklajenosti zakonskega in davčnega sistema v prostoru Alpe-Jadran.

V prvem delu zasedanja so udeležence posvetne pozdravili deželna odbornica FJK za proizvodne dejavnosti Federica Seganti, tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto in predsednik tržaškega združenja Confcommercio Antonio Paoletti, nato pa sta uvodni poročili podala nacionalni predsednik organizacije nepremičninskih posrednikov in agentov FIMAA Valerio Angeletti in deželni predsednik za FJK Andrea Oliva.

Če se vrnemo k analizi, naj za Trst zapišemo, da so cene nepremičnin najvišje na območju Obalne ceste, Barkovlj in mestnega nabrežja središčem (3200 do 4150 evrov na kv. meter za novoogradnje), najcenejši pa so predeli Škednja, Čarbole, Altire in Naselja sv. Sergija, katerim se pridružujejo še območja ulic Severo, Giulia, Rossetti in D'Anunzio (okrog 1900 evrov na kv. meter).

EVRO

1.3356 \$

+0,6

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

30. marca 2012

evro (povprečni tečaj)

valute	30.3.	29.3.
ameriški dolar	1,3256	1,3272
japonski jen	109,56	109,21
kitski juan	8,4089	8,3652
ruski rubel	39,2950	38,9600
indijska rupija	68,0420	68,1120
danska krona	7,4399	7,4372
britanski funt	0,83390	0,83580
švedska krona	8,8455	8,8450
norveška krona	7,6040	7,6320
češka koruna	24,730	24,778
švicarski frank	1,2045	1,2051
mazdarski forint	294,92	294,36
poljski zlot	4,1522	4,1612
kanadski dolar	1,3311	1,3271
avstralski dolar	1,2836	1,2830
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3820	4,3807
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7003	0,7007
brazilski real	2,4323	2,4315
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,3774	2,3677
hrvaška kuna	7,5125	7,5108

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

30. marca 2012

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,24125	0,46965	0,73580	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,07417	0,10750	0,17500	
EURIBOR (EUR)	0,423	0,787	1,090	

ZLATO

(999,99 %) za kg

40.181,95 €

+168,59

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

30. marca 2012

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA			
GORENJE	6,00	-1,64	
INTEREUROPA	0,72	+2,86	
KRKA	50,13	-0,04	
LUKA KOPER	10,00	+5,26	
MERCATOR	137,00	+9,60	
PETROL	174,00	+0,75	
TELEKOM SLOVENIJE	69,10	+1,17	

BORZNA KOTACIJA - DELNICE			
ABANKA	9,39	-	
AERODROM LJUBLJANA	13,00	+3,17	
DELO PRODAJA	24,00	-	
ETOL	139,00	-	
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,90	-	
ISTRABENZ	2,00	+17,65	
NOVA KRE BANKA MARIBOR	3,49	-0,29	
MLINOTEST	2,70	-	
KOMPAS MTS	6,10	-	
NIKA	19,00	+2,70	
PIVOVARNA LAŠKO	8,40	+12,00	
POZAVAROVALNICA SAVA	5,80	-3,33	
PROBANKA	8,02	-18,16	
SALUS, LJUBLJANA	215,00	-	
SAVA	11,92	+0,08	
TERME ČATEŽ	178,00	-	
ŽITO	75,02	-1,29	
ZAVAROVALN			

POLITIKA - V vladni večini napetost nekoliko popušča

Monti in Fornerova ubirata spravljevejše tone

Za premierja tudi stranke zaslužne za reforme - CGIL in DS vztrajata pri izboljšanju reforme trga dela

RIM - Napetost v vladni koaliciji nekoliko popušča. Milanski dnevnik Corriere della Sera je včeraj objavil odprto pismo, v katerem se premier Mario Monti obrača na stranke, ki podpirajo njegovo vlado, s spravljevimi toni.

Monti obžaluje, da so nekatere njebove izjave na Japonskem, kjer se je v minulih dneh mudil na obisku (medtem je včeraj že pričelo na Kitajsko), bile v Italiji deležne nekorektnih tolmačenj. Premier poudarja, da če je Italija v zadnjih mesecih odločno stopila na pot reform, to ni le po zaslugu tehnične vlade, ampak tudi političnih strank, ki vlado podpirajo, in ne nazadnje italijanskih državljanov, ki so pokazali veliko stopnjo zrelosti. Monti izraža prepričanje, da se bo proces nadaljnje modernizacije države nadaljeval tudi s politično vlado, ki bo prevzela vajeti države po volitvah v prihodnjem letu.

Premier v pismu očitno ubira povsem drugačne tone kot tedaj, ko je ob prihodu v Tokio zagrozil z odstopom, če Italija ni pripravljena sprejeti dela njegove vlade, ali kot tedaj, ko je vedno v japonski prestolnici poudaril, da njegova vlada uživa podporo ljudi, medtem ko politične stranke ne.

Spravljevejše tone je včeraj ubrala tudi ministrica za delo Elsa Fornero, se pravi »mati« osnutka reforme trga dela, ki je, kot znano, v središču polemik med vladom in sindikati, pa tudi med vlado in nekaterimi političnimi silami, zlasti Demokratsko stranko. V neki radijski oddaji in potem na kongresu sindikalne zveze Ugl je dejala, da vlada s svojo reformo trga dela ne namerava razbijati države, pa tudi ne dajati podjetjem dovoljenje, da bi vseprek odpuščala delavce.

Voditeljica sindikalne zveze Cgil je Fornerovi takoj odgovorila, da će res noče odpirati vrat lahkim odpuščanjem, potem naj spremeni osnutek reforme, zlasti tisti del, ki zadeva 18. člen delavskega statuta. V resnicu v zadnjih dneh strokovnjaki ministrstva za delo in ministrstva za pravosodje skušajo oblikovati do-

ločila, ki bi preprečila, da bi delodajalci zlorabljali odpuste iz ekonomskih razlogov. S tem se bo sicer neposredno ukvarjal tudi premier Monti, ko se bo vrnil z azijske turnej.

Ministrica Fornero je včeraj tudi potrdila, da bo pred koncem junija našla rešitev za starejše delavce, ki so izgubili službo, a se zaradi zadnje pokojinske reforme ne morejo več upokojiti. To je eden izmed problemov, zaradi katerih so sindikalne zveze Cgil, Cisl, Uil in Ugl za 13. aprila napovedale skupno demonstracijo v Rimu.

Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je včeraj z zadovoljstvom sprejel v vednost, da vlada kaže večjo pripravljenost na dialog glede perečih odprtih vprašanj. Glede problema revizije 18. člena delavskega statuta o pogojih za odpuščanje iz službe, pa je Bersani potrdil predlog, da bi se v Italiji zgledovali po nemškem modelu.

Premier Mario Monti je včeraj v okviru svoje azijske turneje prispeval na obisk v Peking

ANSA

DAVČNE PRIJAVE - Po podatkih gospodarskega ministrstva

Odvisni delavci prijavlja višje dohodke od podjetnikov

RIM - Odvisni delavci po osebnih dohodkih prekašajo podjetnike. Če letni dohodki prvih povprečno znašajo 19.810 evrov, letni dohodki drugih povprečno znašajo 18.810 evrov. Ta vsekakor paradoksalna ugotovitev izhaja iz analize davčnih prijav fizičnih oseb za leto 2010, ki jo je včeraj objavil finančni oddelek gospodarskega ministrstva. Pristavimo naj, da so leta 2010 povprečni osebni dohodki znašali 19.250 evrov, se pravi 1,2 odstotka več kot leto prej.

Sicer pa je analiza ministrstva postregla s številnimi drugimi podatki. Tako kar 10,7 milijona davčnih

zavezancev ne plačuje davka na osebne dohodke (Irpef), ker so njihovi osebni dohodki tako nizki, da so oproščeni plačevanja davka. Po drugi strani pa višje letne dohodke od 100 tisoč evrov prijavlja le 1 odstotek davčnih zavezancev, višje letne dohodke od 300 tisoč evrov pa komaj 0,07 odstotka davčnih zavezancev, v absolutni številki 30.590 ljudi. Kar 49 odstotkov vseh zavezancev ima letne dohodke nižje od 15 tisoč evrov, približno tretjina zavezancev pa ima letne dohodke nižje od 10 tisoč evrov.

Po podatkih davčne uprave je upokojencev okrog 15 milijonov, kar

pomeni 36,7 odstotka vseh davčnih zavezancev, njihovi bruto pokojinski dohodki pa v povprečju znašajo 1.200 evrov mesečno.

Z zemljepisnega vidika imajo najvišji povprečni dohodek prebivalci Lombardije, znaša pa 22.710 evrov letno. Najnižji povprečni dohodek pa imajo prebivalci Kalabrije in znaša 13.970 evrov letno.

Davčni zavezanci so lansko leto povprečno plačali 4840 evrov davka Irpef na glavo, 120 evrov več kot leto prej. Davčni odbitki na osebne dohodke iz leta 2010 pa so skupaj znašali 50 milijard evrov.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Le Figaro: Direktor svetovno znanega muzeja Uffizi v Firencah prejema borih 1780 evrov plače na mesec

SERGIJ PREMRU

V ospredju poročanja tujega tiska o Italiji je še vedno premier Monti, ki ga po vsem svetu ocenjujejo kot pomembno in pozitivno novost, ki je odločilnega pomena za rešitev ne samo italijanskih težav, ampak tudi širše evropske finančne krize. Zadeva postaja že skoraj dolgočasna, na srečo - v resnicu na žalost - pa mediji objavljajo tudi dopise, ki osvetljujejo italijansko stvarnost z drugačno, manj pozitivno zornega kota. Najpomembnejša evropska finančna časopisa, tednik *The Economist* in dnevnik *Financial Times*, oba iz Londona, spet hvalita Montijeve pobude glede trga dela, a o podobnih hvalnicah sem po ročal že neštetokrat. Tokrat bom raje osredotočil pozornost na druge dopise, ki osvetljujejo dramatične posledice krize, kljub pesti Italiji.

Tako agencija *Reuters* poroča, da sta se v zadnjih dneh v Italiji pripetila dva podobna tragedična dogodka. Kriza je pahlila v obup dva moška, ki sta se polila z bencinom in se zažgala. Za tako skrajno potezo se je odločil 28-letni maroški priseljenev in Veroni, ki ga delodajalec ni plačal že štiri mesece in se tako, kljub rednemu delu na gradbišču, znašel brez sredstev za preživetje. Še prej se je za skrajno protestno dejanje odločil 58-letni podjetnik iz Bologne, ki so mu zavrnili priziv proti plačilu več tisoč evrov zaostalih davkov. Očitno kriza ni priza-

nesla ne delavcem in niti malim podjetnikom, ugotavlja britanska tiskovna agencija.

Krizo še posebej pa bremenijo pleča šibkejših slojev. *Le Monde* objavlja dopis iz Neaplja o otrocih, ki ne obiskujejo šole, pač pa delajo. Delajo vsaj 6 dni na teden, včasih pa 10 ur na dan, in to za zelo majhen denar, v najboljših primerih za 50 evrov tedensko, kar vsekakor pomaga družinam v revnih neapeljskih četrtnih. Same družine jih spodbujajo, naj zapustijo šolo, čeprav jim zradi tega socialne službe lahko odvzamejo otroka in ga dodelijo v varstvo. Z usodo teh otrok se ukvarjajo nekatere neprofitne organizacije, ki pa imajo vedno manj možnosti delovanja zaradi krčenja javnih prispevkov. Številni tudi zelo mladi tako zapadejo celo v roke camorre, ki jih izkorističa kot ceneno delovno silo pri svojih kriminalnih poslih, piše *Le Monde*.

Le Figaro poroča o težavah v svetu italijanske kulture in navaja nekaj neverjetnih primerov zapostavljanja vodilnih kadrov najpomembnejših italijanskih kulturnih ustanov. Tako direktor muzeja Uffizi v Firencah, ki vodi svetovno znano ustanovo od leta 1980, prejema 1780 evrov plače na mesec, kar je 23-krat manj od direktorja državnega tobačnega monopolja ali šefa glavnega štaba vojske. »Stram me je, ko kolegom lon-

donskega British Museuma ali pariškega Louvra povem, kako malo sem plačan,« je izjavil direktor florentinskega muzeja. Podobno nizko plačo prejema tudi direktorica rimske Galleria Nazionale, ki ugotavlja, da je njena plača štirikrat nižja od plače najnižjega vratarja italijanskega senata, čeprav vodi ekipo 40 specialistov. Pariskemu dopisniku je povedalo tudi, da so v muzeju sprejeli francoskega stažista, ki je kot pripravnik v Louvru prejel višjo plačo od njene. Očitno Italija ne vlagá v kulturo, ugotavlja *Le Figaro*.

Ostat bi kar pri muzejih. Italija je znana zaradi svojega izrednega kulturnega bogastva, saj je resnična zakladnica umetnosti. Kljub temu pa na lestvici najbolj obiskanih muzejev na svetu ni nobenega italijanskega muzeja. Najbolj obiskan je pariški Louvre s skoraj 9 milijoni obiskovalcev na leto, poroča *Art Newspaper*, in je v zadnjem letu zabeležil 5-odstotni porast. Na drugem mestu je newyorski Metropolitan s 6 milijoni obiskovalcev, na tretjem londonski British Museum s 5,8 milijoni obiskovalcev, na četrtem in petem mestu sta še dva muzeja iz Londona, in sicer National Gallery in Tate Modern. Prvi italijanski muzej je še na 19. mestu, in to je Galleria Uffizi iz Firence z milijonom 700 tisoč obiskovalcev, beneški Palazzo Ducale je na 32. mestu, rimskega muzeja Castel

Sant'Angelo, ki je bil na 56. mestu, je celo izpadel z lestvice sto najbolj obiskanih muzejev na svetu.

Zaradi znanih težav priljubljenost italijanskega premiera upada, je pa še vedno visoka, piše francoski *Les Echos*. Marca je priljubljenost upadla z 59 odstotkov na 55, kot ugotavlja zadnja javnomnenjska anketa, predvsem zaradi neodobravanja reforme trga dela. Decembra je Monti užival zaupanje 62 odstotkov anketirancev, januarja, ko je vladala odobrila vrsto ukrepov, ki so prizadeli že državljanov, pa je padlo na 52 odstotkov. V istem obdobju je priljubljenost celotne vlade padla od 53 na 50 odstotkov, poroča pariški finančni dnevnik.

Vse javnomnenjske raziskave dokazujo, da je kljub vsemu priljubljenost Montija še vedno višja od priljubljenosti političnih strank, ki so res na dnu lestvice zaupanja italijanskih državljanov. Očitno javnost ceni Montijev vlado predvsem v primerjavi s prejšnjim. Tako *Le Monde* piše o novih navadah Italije po zatonu Berlusconijevega obdobja: profesorji in loden so nadomestili starletke in kašmir. V Italiji se je zgodil zelo hitre preobrat, je pa sploh mogoče da v tako kratkem času družba preskoči od pregeh k vrlinam? Zgodilo se je s koncem Berlusconijeve politične agonije, ki je sovpadala s krizo države, ugotavljajo pa-

V aprilu podražitve: +5,8% za elektriko, +1,8% za plin

RIM - Stroški za dobavo plina in elektrike se bodo 1. aprila povečali. Dobava elektrike bo stala 5,8 odstotka več, za plin pa bo treba odšteti 1,8 odstotka več. Zaradi tega bodo italijanske družine potrošile letno v povprečju 22 evrov več za plin in 27 evrov več za električno energijo. V maju pa bo cena elektrike poskočila za dodatne 4 odstotke. Porast cen za dobavo elektrike je posledica podražitve nafte, povečanja stroškov za vzdrževanje sistema in dogajanja na borzi električne energije, podobni razlogi pa veljajo za podražitev plina. Vest je posredoval predsednik organa za nadzor nad energijo Guido Bortoni. Preložitev 4-odstotne podražitve za 30 dni, je povedal, daje možnost italijanski vladi, da prouči zadevo in izbere najboljše strategije za pomoč družinam in podjetjem, ki so zaradi mednarodne gospodarske krize že tako pod velikim pritiskom.

Casini se je odpovedal bonitetam od leta 2013

RIM - Vodja stranke UDC Pierfrancesco Casini se je uradno odpovedal bonitetam, ki so predvidene za bivše predsednike poslanske zbornice. To je sporočil sam Casini predsedstvu poslanske zbornice, ki je v četrtek sprejelo ustrezni sklep. Sicer je predsedstvo odredilo, da veljajo bonitet za bivše predsednike samo deset let, medtem ko so bile doslej dosmrtni. Luciano Violante je dejal, da gre za hinavski ukrep, Fausto Bertinotti pa je povedal, da sprejema odločitve pristojnih institucij.

Šef eksperimenta z neutrini Antonio Ereditato odstopil

RIM - Italijanski fizik Antonio Ereditato ni več na čelu projekta Opera pri Evropskem središču za jedrske raziskave (CERN). Odstopil je zaradi napak pri eksperimentu z neutrini, zaradi katerih se je zdelo, da neutrini lahko potujejo hitreje od svetlobe. Nekateri sodelavci so z izrecno resolucijo zahtevali njegovo odstopitev. Resolucija je bila sicer zavrnjena, toda Ereditato je kljub temu odstopil, saj bi ne mogel več voditi enotne ekipe.

riški popoldnevnik; odstop prejšnjega premierja so finančni trgi sprejeli z zadovoljstvom, svetovni liderji pa so ga popolnoma ignorirali. Monti je nastopil kot uspešna zmes strogosti, tradicije in humorja v državi, ki so ji očitno presedali ekscesi dotedanjega prednika. Ocene italijanske družbe so se tako bliskovito in radikalno spremenile, kar je pokazatelj transformizma, ki so ga Italijani sposobni v kritičnih trenutkih, sij »navdušeno plasko tenorju, ob prvi napaki pa ga izvijačajo«. Za Montijevim resnobnim plaščem pa stoji nov sistem za odkrivanje davčnih utajevalcev, piše *Le Monde*, kar večina odobrava, kot je hvaležna, da je novi premier Italiji spet zagotovil dobrojno mesto na svetovni sceni. Ostaja pa vprašanje, ali se je Italija res rešila berlusconizma.

Pa še novica iz našega konca, in sicer iz Furlanije. Ekonomski tiskovni agenciji Bloomberg News poroča, da je multinacionalka Danieli iz Buttria, svetovni lider na področju jeklarske proizvodnje, dosegla dogovor za izgradnjo nove jeklarne v Srbiji. Tovarno v vrednosti 500 milijonov evrov bodo postavili v mestu Sabac, kjer bodo proizvajali 750 tisoč ton jekla letno, v obratu pa bo tisoč zaposlenih. Med drugim bo nova tovarna dobavljala jeklo Fiatovemu srbskemu obratu, kjer bodo proizvajali avtomobile fiat 500L.

OBČINA TRST - Obračun posvetovalnih srečanj o osnutku prometnega načrta

Zahteve: od novih območij za pešce do spremenjenih avtobusnih prog

Ul. Imbriani namenjena le pešcem? - Za spremembo smeri v Ul. Gallina - Za stanovalce morda znižane parkirnine

Zahteva po novih območjih za pešce in kolesarje, preusmeritev nekaterih avtobusnih prog in parkirnine po znižani ceni za stanovalce. To in še marsikaj izhaja iz okoli tridesetih srečanj, ki so jih predstavniki tržaške občinske uprave opravili s t.i. nosilci interesov, kot so - poleg izvoljenih teles, kot so rajonski sveti - npr. konzulta za invalide, študentje in predstavniki Univerze v Trstu, sindikati, stavnike organizacije, javne uprave, prevozna podjetja, sile javne varnosti, gasilci, podjetja, okoljevarstveniki, zdravstveno podjetje in drugi, ki so izrekli svoje mnenje o osnutku novega načrta o prometni ureditvi Občine Trst, ki ga je pred časom sprejel občinski odbor.

Ravno včeraj so na županstvu namreč stekla še zadnja srečanja, nakar sta občinska odbornica za mobilnost in promet Elena Marchigiani in »mobility manager« Giulio Bernetti podala obračun razgovorov, ki so jih opravili z več kot štiridesetimi nosilci interesov. Kot sta dejala, je posvetovanje potekalo v okviru strateške okoljske presoje (Občina je predhodno poročila za ustavne, pristojne na področju okolja, odobrila 6. februarja letos), občinska uprava pa je opravila še dodatna posvetovanja, da bi nosilci interesov bili resnično sousedeležni pri oblikovanju prometnega načrta. Poleg tega je skupaj s Pokrajino Trst in prevoznim podjetjem Trieste Trasporti oblikovala delovno omizje, ki se tedensko sestaja.

Po besedah Marchigianijeve so iz srečanj izšle nekatere glavne zahteve: prva je vsekakor zahteva po novih območjih za pešce in kolesarje, npr. v Ul. Imbriani, dalje bi bilo treba urediti dostop do območij za pešce oz. prilagoditi režim na teh območjih in preveriti, ali avtobusne in kolesarske proge lahko »sobivajo«. V zvezi z mestnim javnim prevozem izstopa zahteva po spremembah smeri v Ul. Giacinto Gallina, kjer bi avtobusi ne vozili več z Goldonijevega trga proti Trgu San Giovanni, ampak obratno, kar bi po Bernettovi mnenju avtobusom tudi olajšalo dostop do Goldonijevega trga, ki bi vsekakor še naprej predstavljal pomembno vozlišče za mestni javni prevoz. Prav tako so občinski možje naleteli na zahteve po spremembah nekaterih avtobusnih prog npr. na območju glavne bolnišnice in v Ul. San Michele oz. po zmanjšanju javnega prometa po Ul. Geppa.

Goldonijev trg bi ohranil vlogo pomembnega vozlišča za mestni javni prevoz

KROMA

Dalje bi morali na glavnih prometnicah uvesti »ničelno toleranco«, zmanjšati količino prometa v UL Galatti in ohraniti prometno povezavo med ulicami Venezian, Cavana in Madonna del Mare v smeri navzgor, na Občini pa resno razmišljajo, da bi za stanovalce uvedli mesečno parkirnino (za parkiranje na ulici ali pa v garažni hiši) po znižani ceni upoštevajoč dohodkovne pasove. Vse to velja za mestno območje, drugačen način pa so izbrali za kraško območja Občine Trst, kjer morata rajonska sveta iznesti predloge, ki pa morajo vsekakor biti povezani z ugotavljanjem območij, kjer bi uredili nova parkirišča, je dejala Marchigianija, ki pa je v zvezi s prometnimi rešitvami v predmestjih omenila razmišlanje o uvedbi krožišča na Trgu Gioberti pri Sv. Ivanu, medtem ko bi končno postajo za tamkajšnje avtobusne proge uredili na Drevoredu Raffaello Sanzio pri bližnjem športnem igrišču.

Po seriji srečanj bodo zdaj na Občini Trst pregledali vso prejetjo dokumentacijo, kar bi morali dokončati do prve polovice meseca aprila. V maju bi morala občinska uprava javno sporaziti, katere zahteve je sprejela in katerih ne, nakar bo sledila ponovna razprava, v juniju pa bi moral steči postopek sprejemanja načrta, ki bi moral dokončno obliko dobiti v septembru ali oktobru. (iz)

DEVIN-NABREŽINA - Občinske volitve

Na Retovi listi v podporo Romiti tudi Tjaša Švara in Walter Pertot

Med kandidati Liste Ret, ki podpira devinsko-nabrežinsko župansko kandidaturo Massima Romite, bosta tudi Tjaša Švara in Walter Pertot. Če je bila kandidatura Tjaše Švara kolikor toliko pričakovana, pomeni Pertotova odločitev veliko presenečenje, saj je predsednik nabrežinskega jusa dal večkrat jasno razumeti, da se ne bo opredelil za desno usmerjenega Romita.

Dosedanja odbornica Švara je bila do zadnjega v domu, če sploh sprejeti kandidaturo za občinski svet, potem ko se je udeležila nedavnih županskih primarnih volitev leve sredine. Na njih je sodeloval tudi Pertot, ki je dolgo razmišljal o ustanovitvi občanske liste, njegova zamisel je potem padla v vodo. Švara in njeni somišljjenki so ocenjevali, da je Romita preveč desno usmerjen kan-

TJAŠA ŠVARA

WALTER PERTOT

mem začetku »segrela« volilno kampanjo, ki se uradno prične v sredo po uradni vložitvi kandidatnih list.

To tega trenutka se za župansko mesto potegujejo štiri kandidati: Vladimir Kukanja (leva sredina), Simone Napolitano (občanska lista), Massimo Romita (desna sredina) in Fabio Uralini (Severna liga in Un'altra Trieste).

OBČINA TRST - Proračun za leto 2012 in triletni proračun 2012-2014

Začelo delo v komisijah

Občinski odbornik Consoli predstavil proračun v komisiji za proračun - Predvideni ukrepi na več področjih

S predstavljivo občinskega proračuna za leto 2012 in proračuna za obdobje 2012-2014 v pristojni občinski komisiji se je včeraj začel postopek sprememanja občinske bilance v občinskih komisijah. Po četrtkovi predstavitev sredstvom javnega obveščanja je občinski odbornik za proračun Maurizio Consoli predložil proračunska dokumentacijo v 2. komisiji, ki je pristojna za bilanco, davke, premoženje in osebje in ki ji predstavlja Igor Švab.

V naslednjih dveh tednih bodo proračun v 2. komisiji predstavili drugi občinski odborniki in odbornice, se-stankov pa se bodo glede na različne resorce oziroma pristojnosti udeležili člani drugih komisij. Prvo skupno sedanje bo v ponedeljek, ko bodo v 2. in 1. komisiji poročali o proračunskih postavkah občinski odborniki Laura Famulari, Emiliano Edera in Fabiana Martini. Zaključni srečanji bosta v petek, 13. aprila, ko bosta prej na skupnem zasedanju 2. in 6. komisije poro-

IGOR ŠVAB

čala občinska odbornika Umberto Laureni in Fabiana Martini, nato bo sklepna seja 2. komisije z odbornikom Consolijem. Proračun bodo medtem obravnavali tudi rajonski sosveti, ki bodo izdali svoje mnenje. Bilanco bo naposled obravnaval tržaški občinski svet, ki bo moral proračun odobriti do najkasnejše 29. aprila.

Občinski odborniki bodo v komisijah predstavili postavke posameznih resorcev, ki so jih v glavnih obrisih nakazali tudi na četrtkovi predstavitev proračuna in ki jih bodo odborniki

predstavili tudi na posameznih tiskovnih konferencah v prihodnjih tednih. Poleg sociale, ki ji je občinska uprava posvetila veliko pozornost, je v občinskem proračunu velik poudarek tudi na upoštevanju okolja. V tem smislu je v načrtu vrsta ukrepov za boj proti onesnaževanju, izhajajoč iz dobre poznavanja razmer na ozemlju. V ta namen bodo konec maja tudi predali prvo konferenco o zdravju v mestu. Dalje se bo nadaljevalo delo za izdelavo novega prostorskoga načrta in novega prometnega načrta, sprožili bodo tudi vrsto pobud v okviru prizadevanj za učinkovitejšo stanovanjsko politiko. Številne bodo tudi pobude na kulturnem področju. V juniju pa bodo med drugim prvič priredili t.i. Belo noč, ko bodo v mestu trgovine in muzeji odprti tudi zvečer. Na šolskem področju bodo nenazadnje odprli nove jasli, v vrtcu Oblak Niko pri Sv. Ivanu pa bodo odprli dva nova oddelka, slovenskega in italijanskega.

A.G.

SINDIKAT FIOM - Pri Stari mitnici

Javna skupščina za obrambo 18. člena

Pokrajinski sindikat kovinarjev Fiom-Cgil je včeraj popoldne priredil na Trgu stare mitnice javno skupščino o reformi trga dela, poseben poudarek pa je bil na navedani spremembi 18. člena delavskega statuta. Na srečanju je govoril pokrajinski tajnik sindikata Fiom Stefano Borini. Ta je še predvsem poudaril posledice spremembe 18. člena, ki bi bile v nekaterih tržaških podjetjih in tovarnah zelo hude.

DOLINA GLINŠČICE - Podpredsednik Dežele Luca Ciriani zagovarja čistilno akcijo

Deželna civilna zaščita se brani, očitajo pa ji več grobih napak

Direktor naravoslovnega muzeja Bressi zaprepaden - Civilna zaščita: Vse dogovorjeno z Občino in srenjo

Afera o čiščenju struge Glinščice se še stopnjuje. Okoljevarstveniki in del politike napadajo podpredsednika Dežele FJK Luca Cirianija, ki je pristojen za deželno civilno zaščito in si je prejšnji konec tedna ogledal delo prostovoljcev. Nekateri zahtevajo celo njegov odstop. Ciriani zavrača vse očitke in poudarja, da je bila akcija, ki jo je koordinirala deželna civilna zaščita, povsem pravilno izvedena, v skladu s posegi v ostanah predelih Furlanije-Juliske krajine in dogovoru z Občino Dolina, srenjo ter gozdničimi čuvaji. Deželna civilna zaščita je v tiskovnem sporočilu poudarila, da je bila akcija nujna in primerna, ker narasli potok že več let ogroža hiše ob strugi in cesto. Drugačnega mnenja je direktor znanstvenih mestnih muzejev Nicola Bressi, ki meni, da je bilo delo površno in slabotempirano, med domačini pa so mnenja deljenja. Kakorkoli že, edino gotovo je to, da prostovoljci iz občin tržaške in goriške pokrajine ter Furlanske nižine ne nosijo nobene odgovornosti, saj so v evropsko zaščitenem naravnem rezervatu veste sledili navodilom nadrejenih.

Direktor tržaškega naravoslovnega muzeja Nicola Bressi je zaprepaden. Pojasnil je, da ima njegov muzej pristojnosti na deželni ravni, tržaški župan Roberto Cosolini pa ga je poklical, ker je Dolina Glinščice eden izmed turističnih adutov Trsta. »V muzeju prejemamo telefonske klice zaskrbljenih Boljuncanov in Tržačanov že od pondeljka. Dvakrat sem si ogledal posledice akcije civilne zaščite. Ne moremo govoriti o ekološki katastrofi, gotovo pa se tako ne dela,« je bil jasen. Po njegovi oceni so odgovorni naredili več grobih napak. Prvič, ker niso obvestili nobenega izvedenca in ga vprašali za nasvet: »Mi smo vedno na razpolago, pa tudi dolinski gozdni čuvaji niso izdali nobenega dovoljenja.« Civilna zaščita je akcijo izvedla v nepravem obdobju, »saj še stare babice veda, da je primeren čas za sečnjo jeseni in pozimi.« Spomladi se s težkimi vozili in gošenicami ne smemo peljati po strugah, pravi Bressi, saj je to čas, ko se rastlinski in živalski svet prebujata, žabe se ravnorok razmnožujejo. Znanstveni mestni muzeji pripravljajo velikonočne vodenе oglede za turiste in domačine, v paketu ponujajo mesto, obalo in Kras, »zdat pa smo zaradi opustošene Doline Glinščice nekolič v zadregi.« Bressi izpostavlja še eno napako, ki bi jo lahko draga plačali. »Akcijo so organizirali v dveh fazah. Prva se je zaključila, štore, vejevje in drugo pa bodo odstranili še čez dva tedna. Če bi v vmesnem obdobju deževalo, bodo težave, saj so vse pustili v strugi, ki je trenutno suha, a polna lesa in drugih ovir.« Vremenoslovci napovedujejo, da bo v torek bržkone deževalo.

Bressi nam je ob koncu s prispevkom opisal, kaj se je po njegovem mnenju zgodilo: »Če mora tvor otrok pod nož, se ne boš obrnil na prostovoljca, ki take operacije v življenju še ni opravil. Tokrat pa so vzdrževanje naravnega rezervata, ki je za celo pokrajino pravi cvet v gumbnici, zaupali prostovoljcem, večina katerih ni nikoli bila v Dolini Glinščice. Ob domačinah so namreč večji del skupine predstavljali prostovoljci iz drugih občin in predvsem drugih pokrajin, a je svoje razmišljajne sklenil direktor naravoslovnega muzeja.

Deželna civilna zaščita se je na polemike odzvala s tiskovnim sporočilom, v katerem piše, da »potok Glinščica v zgornjem delu že več desetletij ogroža hiše v cesto, v spodnjem delu pa povzroča poplave in škodo v industrijski coni.« Voda je nazadnje narasla leta 2003, 2008 in 2010, najhujše je bilo ravno septembra 2010, ko je potok preplavil industrijsko cono, pri mostu v zgornjem delu pa pov-

zročil erozijo in ogrozil stabilnost neke hiše. Odtok voda so močno ovirali hlodni, ki so padli v strugo, piše civilna zaščita, ki poudarja, da je gosta prisotnost dreves in plevela posledica večdesetletnega pomanjkljivega vzdrževanja struge.

Občina Dolina je 31. januarja sporočila civilni zaščiti, da je potrebno očistiti strugo med Boljuncem in Gornjim koncem. »Vsak župan je odgovoren za civilno zaščito in mora zagotoviti varnost občanov,« podudara civilna zaščita. Prvih ogledov so se udeležili predstavniki deželne civilne zaščite, občinske uprave in boljunske srenje, ki je lastnica zemljišč ob bregovih. Tedaj so skupaj določili, da je treba očistiti območje od stot metrov nad leseno brvjo do sto metrov nižje od mostu na pokrajinski cesti, pa tudi metodologijo posegov. Civilna zaščita dodaja, da rastlinje v potocni strugi ni gozd, zaradi tega za vzdrževanje niso potrebno dovoljenja. Deželna direkcija za naravne resurse pa je glede zaščitenih območij ZPS in

SIC opozorila samo, naj bodo prostovoljci pozorni na drevesa, na katerih gnezdi ptice. »Zadnji sestanek z Občino in srenjo pa je bil 21. marca (tri dni pred akcijo), ko smo tudi s fotografijami razložili, kaj bo treba odstraniti,« piše v sporočilu. Prejšnji konec tedna se je civilna zaščita držala odločitev z omenjenega sestanka. V sporočilu nadalje piše, da je bila akcija uspešna.

Podpredsednik Dežele Luca Ciriani je včeraj odločno zagovarjal opravljeno delo, sam si je konec tedna ogledal čistilno akcijo v Dolini Glinščice. Omenil je, da se je Dežela predhodno pogovorila tudi z gozdničimi čuvaji, »delo pa smo opravili na območju, ki ni bilo očiščeno že 40 let.« Rastline so bile v strugi in ne v gozdu. Dreves, ki so nam jih gozdni čuvaji prepovedali zagati, se nismo dotaknili, »je pojasnil Ciriani in pristavlja, da za vzdrževanje vodotokov na površju ni potrebno nobeno okoljsko dovoljenje.

Aljoša Fonda

POLITIKI IN OKOLJEVARSTVENIKI

Plaz kritik

Svetniška vprašanja in zahteva po Cirianijevem odstopu

V politični arenai so se spravili na podpredsednika Dežele Luca Cirianija. V deželnem svetu je Igor Kocijančič (Mavrična levica) vložil svetniško vprašanje, v katerem sprašuje Cirianija, ali civilna zaščita pri intervencijah na zaščitenih območjih (ZPS in SIC) sodeluje z deželno službo za naravo in biotsko raznovrstnost in ali bo odbornik uvedel notranjo preiskavo, da bi razčistil morebitne kršitve zakonov.

Podobno vprašanje je vložil Alessandro Corazza (Italija vrednot), medtem ko je tržaški občinski svetnik Un'altra Trieste Franco Bandelli zahteval celo Cirianijev odstop, »saj navadnemu občanu pri sekjanju enega samega drevesa na svojem vrtu grozi sodna prijava.« Stranka Levica Ekologija Svoboda je bila prav tako kritična, poudarila pa je, da se je Ciriani z omenjeno akcijo dalj časa hvalil. Tržaški župan Roberto Cosolini pa je bil previdnejši. Na podlagi fotografij in poročila izvedenca je ugotovil, da akcija mora ni bila dovolj spoštljiva do narave.

Okoljevarstveniki so na bojni nogi. WWF zahteva takojšnja pojasmila v zvezi s čistilno akcijo, ki so jo priredili v času, ko se ptice in dvoživke razmnožujejo. WWF je tudi zaprepaden nad dejstvom, da je pri tem načrtu sodelovala Občina Dolina, saj je čiščenje negativno vplivalo na tamkajšnji naravni habitat, ki bi ga moral naravni rezervat zaščiti. Na podobni valovni dolžini sta Legambiente in Italia Nostra.

Jutri opoldne bo pri mostu v dolini demonstracija, ki jo prirejajo gibanje za zaščito Doline Glinščice in okoljevarstveniki. Na svetovnem spletu je akcija civilne zaščite tema tedna, zgroženi komentarji se vrstijo kot na tekočem traku, kot običajno pa se v morju izjav pojavljajo tudi teorije zarote. Tako je eden izmed spletnih komentatorjev napisal, da so prostovoljci žgali drevesa »ravno na trasi visokohitrostne železnice«, češ da v resnicu pripravljajo teren za delovišče. Ni znano, ali je to napisal za šalo, ali pa zares ... (af)

BOLJUNEC - Ogled in mnenja domačinov

Za nekatere pretiravali, drugi pa se poplav res bojijo

Prostovoljci (v soboto jih je bilo v naravnem rezervatu 105, v nedeljo 98) so žgali in sekali v suhi potocni strugi - začeli so sto metrov pred leseno brvjo, ki jo je reka pred dvema letoma poškodovala, končali pa sto metrov nižje od mostu na pokrajinski cesti. Afera je na krajevni ravni močno odjeknila in včeraj si je veliko ljudi (tudi novinarjev) s fotografiskim aparatom v roki ogledovalo »puščavske« prizore - pri čemer ima velik vpliv dolgotrajna suša.

Nepodkovani novinar ne more soditi in lahko samo ugotavlja, da se je videz suhe struge bistveno spremenil. Ko bo vode dovolj, bo imela reka prosto pot, saj ovir v likjastem delu struge v okolici koče Premuda kmalu ne bo več. Zaenkrat so še tam, ker je na »bojnem polju« ostalo veliko število štorov, povečini ostankov bolj ali manj visokih topolov - največji štor, kar smo jih zasledili, meri tri čevlje za dva in pol. Na terenu so še vedno kupi vejevja in bloki cementa, ki jih bodo prostovoljci skupaj s štori odpeljali v drugi fazi čistilne akcije, 14. in 15. aprila. V upanju, da medtem ne bo deževalo. Cement so prostovoljci uporabili samo za pritrdirtev brvi, ki jo je pred dvema letoma premaknila deroča voda (omenjeni material je bil na tem mestu že prisoten).

Na Gornjem koncu, kjer je bila civilna zaščita najbolj dejavnna, dober del domačinov soglaša z oceno, da je bilo čiščenje preveč korenito. »Do hiš se mi zdi vse skupaj precej v redu, na območju lesenega mostička pa so najbrž pretiravali, pa tudi metoda morda ni bila prava,« meni Barbara Mauri, ki pravi, da so v soseščini skoraj vsi podobnega mnenja. Irina Pertot pravi, da je prizadeto območje podobno »tatarski puščavi«. Navadno so strugo čistili samo vaščani, večjih težav z poplavami pa niso imeli. Kakih sto metrov nižje, v prvih boljunkih hišah, naletimo na povsem nasprotno stališče. Fulvio »Memo« Švara je z akcijo zadovoljen, po njegovem mnenju je neoporečna. »Pogledal sem tudi območje pri mostovih, vse je v redu. Leta 1967 mi je voda zala klet in jo popolnoma napolnila. Glavno je, da je struga prostá,« pravi Švara. Sam meni, da vsakršni novosti sledijo nepotrebe polemike, kakor v primeru ločenega zbiranja odpadkov. »Mlad moški, ki je otroštvo preživel na tem koncu, opazuje prazno strugo in pravi, da je tudi njemu žal za drevesa. »Dobro pa vem, kako močno dere voda ob močnih naliivih. Nevarno je.« (af)

DOPIS BRALCA

Zgodovina Klinščeve in poplav

Od domačina z Gornjega konca smo prejeli pismo, v katerem izraža pisec svoje mnenje, ob tem pa navaja tudi dragocene zgodovinske podatke. Zaradi tega objavljamo njegov dopis na tem mestu.

Da ne bo nesporazumov in da bo že enkrat konec zavajanja občanov in javnega mnenja, smatram potrebno objasnit bralcem Primorskega dnevnika ime Klinščica, italijansko Rosandra. Klinščica, kot jo imenujemo domačini, je edini večji površinski vodni tok na Tržaškem. Dolga je približno 12 kilometrov - 4,6 v Sloveniji ter 7,2 v Italiji - in ima kar pet imen: Botaški potok do slapa Supt, od Supta do Tamanjega Lpatnaka Klinščica, slednjega do mosta na Brodu - Potok, od Broda do Krmenke Reka, od tam do izliva pa Rosandra. Simon Rutar v knjigi Samosvoje mesto Trst in Grofija Istra iz leta 1896 omenja še imeni Lesandra ter Cačejedina za sam izliv. V opisu, pridaten Jožefinskim vojaškim zemljevidom iz leta 1796, jo kartograf nadporočnik Merger II. Banatskega polka imenuje Kliczica.

Torej, sedaj vemo o čem je govor. Ko nas županja Fulvia Premolin in podžupan ter odgovoren za civilno zaščito strašita s poplavami, lahko mirne vesti zatrdim, da niso ne Botaški potok, ne Klinščica, niti potok nikoli poplavili Botača, Gorjega Konca in Boljunci. V Botaču je po vojni narasla voda izpodjedla temelje mostu, da se je sesul. V Gorjem Koncu je voda leta 1963 ukrivila železno korito mlinske podmalnom od Uorške. Spodnjega je nekaj zidov, pred dvema letoma na Jamu, ob cesti ki pelje v nekdanji kamnolom Brusich. Narasla voda je za nekaj ur prestopila bregove v spodnjem toku od Frankovca do izliva, in sicer zaradi trstičja, ki je v letih zraslo v strugi. Tega pa ne moremo imenovati poplava.

Zato ponovno potrjujem mnenje, da je bil poseg takega obsega nastopaški, nepotreben in potrajan v javnega denarja. Kar se tiče prve lesene brvi pri malnu Mišnek, se je res na srečo podrla ob visoki vodi, a ker je trajala in je bil lesagnit. Nove brvi voda ni podrla. Naplavljen les (tudi debla) iz beških grap se je ob brvi ustavljen ter jo spodnjesel par metrov. Tu je potrebnova nova razlaga. Nekaj metrov nad današnjo brvjo je bilo postavljen preko potoka leseno korito, po katerem je mlinska preša od malna Mišnek na desni breg in dalje do Klunovega malna. Korito je slonelo na hrastovem oporniku, približno dva metra visoko.

V tridesetih letih prejšnjega stoletja so zgradili jez, ki naj bi malo zaustavl deročo vodo. Z leti se je struga Potoka z naplavljanim kamenjem in prodrom dvignila za pol drugi meter. Novo brv so postavili na višini nekdanjega korita in očitno prenizko. Torej ni kriva voda, ampak načrtovalec postavitve mostu. O kakovosti izvedbe del pa takole: ne more vsak kuhan, avtobusni šofer, pek, mesar, bančni uradnik ali čevljkar kar tako žgati, kot se je počelo pri nas. Rezultati so vidni tudi opolnoči ob oblačnem vremenu. Tu se ne gre sprenevedati. Tudi za sečnjo in obrezovanje dreves (sadnih, okrasnih in gozdnih) sta potrebna primerno usposabljanje in dolgoletna praksa. Ni odveč niti uk, ki smo ga dobili od dedov in očetov. Samo pravilno obrezano drevo je prijetno tudi za oto. Vse ostalo je larifar!

V četrtek, 29. marca, so ponovno prišli gozdarji ter si podrobneje ogledali opustošenje. Zgroženi in nemochni. Ne vedo še, kako in proti koncu bodo ukrepali. Za konec pa še nekaj osebnega. Če me spomin ne vara, sem bil v zadnjih 42 letih trikrat v cerkvi. Ob pogrebih none, matere in očeta. Odločil sem, da bom prihodnji šel mimo cerkvico na Pečah, prizgal svečo ter prosil Marijo, da nas obvaruje pred kugo, lakoto, vojsko in civilno zaščito. Morda bo pomagalo. Stojan Glavina

OPĆINE - Jutri ob 15. uri svečanost na strelišču

Poklon 71 talcem, žrtvam za našo svobodo

Venci, pesem in priložnostne misli mladih govornikov

V nedeljo, 1. aprila, ob 15. uri se bomo kot vsako leto v prvih aprilskih dneh zbrali pred spomenikom 71 talcem na Općinah, da bi se spomnili enega od neštetnih krvavih tragičnih dogodkov, ki so zaznamovali zgodovino naših krajev med nacifašistično okupacijo. Zgodilo se je 3. marca, ko so nacistični krvniki pripeljali iz koronejskih zaporov na openško strelišče nedolžne talce slovenske, italijanske in hrvaške narodnosti in jih izmaščevanja za partizanski atentat v openski kinodvorani, v katerem je umrlo 7 nemških vojakov, ustreli na robu vase, zraven kraja, kjer so nekaj let prej fašisti po odločitvi posebnega sodišča usmrtili Pinka Tomažiča in tovariše. Trupa umorjenih so naslednjega dne odpeljali v tržaško Rizarno in z njimi preizkusili krematorijsko peč.

Od takrat je minilo že 68 let, vendar krajevne borčevske organizacije skrbijo, da je spomin vedno živ in da je spominjanje tudi priložnost, za razmislitek o današnjosti in neštetnih problemih, ki jo pretresajo. Pogled v grozotne in hkrati junaške čase pred skoraj sedmimi desetletji, ko se je velik del našega naroda, skupaj z demokrati in antifašisti drugih narodov, upr nacifašističnemu teroru, mora služiti predvsem kot svarilo pred nevarnostjo slehernega ozivljavanja fašističnih zabolod, ki lahko privedejo do nevega gorja.

Pred spomenik bomo kot običajno položili vence, se s pesmijo, besedo in spoštljivo zbranostjo poklonili spominu padlih in ob tem kot običajno pomislimi na vrednote, ki so nam jih vsi padli za svobodo zaupali v varnost in spoštovanje. Ob tem se bomo spet vprašali, kdaj bodo pristojne oblasti končno le prisluhnile dolgoletnim zahtevam slovenskih in italijanskih antifašistov po rešitvi vprašanja openskega strelišča ter ureditvi spominskega parka miru. Kaže, da se v zadnjem času nekaj le premika na tem področju, kot zagotavlja na tržaški Prefekturi in Občini, in upati je, da se bo tudi nekaj dejansko premaknilo.

Nedeljsko spominsko svečanost prirejajo združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPPA in na njej bodo tokrat spre-govorili mladi. V slovenskem jeziku se bo padlih talcev spomnila televizijska novinarka Biserka Simoneta, v italijanskem pa član pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI Gaetano Dato. Komemoraciji bo predsedovala Katerina Iscra. Kot običajno bodo sodelovali moški pevski zbor openskega društva Tabor pod vodstvom Davida Žerjala. (du ka.)

DOLINA - Ob praznovanju dneva žena

Ženske obdarile malčke s knjigami

V četrtek, 15. marca, se je v dolinskih občinskih jaslih odvijalo srečanje s predstavnicami žensk dolinske občine Nerino Švab, Ester Kočvar in odbornico za zdravstvo in socialno službo Občine Dolina Tatjano Turko ter z vzgojiteljicami zadruge La Quercia. Ob priložnosti osmega marca so vse žene dolinske občine darovali otrokom jasli številne slovenske kartonaste, tipalne knjige, zvočnice, cd-je, pesmarice in zbirke skladb za otroke, ki so jih nabavile v Tržaški knjigarni.

Otroci in vzgojiteljice dolinskih otroških jasli so se iz vsega srca zahvalili za tako veliko darilo.

ALKOHOLIZEM - Ozaveščanje ljudi

April, mesec preventive

Združenje ACAT v sodelovanju z drugimi

SKGZ - Srečanje z mladimi

Zaljubimo se lahko prav v vseh jezikih

Povezava med jezikom, identitetom in medkulturnostjo je zelo aktualna tema. O tem so se pogovarjali tudi na srečanju za mlade, ki ga je Slovenska kulturno-gospodarska zveza priredila v Prosvetnem domu na Općinah preteklo sredo. Pogovor je vodila Matejka Grgić, znanstvena direktorica Slovenskega izobraževalnega konzorcija.

Beseda je tekla zlasti o jeziku, dr. Grgićeva je posebej poudarila, da ne obstajajo zvrsti jezika, ki so boljše od drugih. Spretnost govorcev se meri po ustreznosti izbire najbolj učinkovite jezikovne zvrsti glede na položaj, v katerem se nahaja. »Jezik,« je dodala, »je zelo dinamičen pojav, ki ga lahko pojmemmo kot nabor znakov, kot sporazumevalno sredstvo ali kot identitetni simbol.«

Pogovor so oblikovali prisotni

sami z nizanjem svojih vtisov, mnenj in vprašanj, na katere je dr. Grgićeva podajala odgovore, ki so spodbujali nadaljevanje pogovora in debate. Ob koncu pa je zanikal vse predstodke o lepoti, kakovosti in težavnosti učenja jezikov; »nenazadnje,« je zaključila, »se lahko ljudje pravzaprav zaljubijo čisto v vseh jezikih.« (mlis)

ARHIV

AD FORMANDUM - Novi tečaji kuhanja in degustacije

Kuhinja, moje veselje

V aprilu in maju kratki tečaji slaščičarstva, kuhanja z zelenjavo, degustacije vina in piva

Ustvarjalnost in sladkor sta glavni sestavini, končni izdelek pa je prav užitek za oči. Kakšne izgledajo torte, ki jih izdelamo s **tehniko Cake design-a**? Tečaja, ki ga bo vodila Nastja Milič, izvedena v dekoriranju tort, se lahko udeleži vsakdo, ki se želi približati tej umetnosti. Tečaj bo potekal v soboto, 21. aprila 2012: skupno gre za 8 ur posvečenih ustvarjanju in oblikovanju tort. Vsi, ki si želijo zagotoviti mesto na tečaju, pa morejo pohititi, saj se morajo vpisati najkasneje do srede, 4. aprila.

Slaščice, sladke dobre! Šola slaščičarstva združuje najboljše okuse s tehnikami oblikovanja sladic in omogoča odkrivanje ustvarjalnega talenta. Ne samo torte, ampak tudi pe-

civo in druge sladice bodo udeleženci spekli na 15-urnem tečaju, ki bo potekal v Gostinskem učnem centru Fernetičih v naslednjih dneh: 16., 23. in 30. aprila 2012 v večernih urah.

Za vse ljubitelje kuhanja Ad formandum ponuja še dva zanimiva tečaja, in sicer **Z zelenjavo zdražava kuhinja**, 15-urni tečaj kuhanja z uporabo zelenjave, sadja in povrtnin od aperitiva do sladice (slane pite, enolončnice, solate, predjadi, sladiče). Tečaj bo potekal 7., 14. in 21. maja 2012.

Prepoznati vino ali pivo ob prvem požirku, z abinacijo vina in piva in tradicionalnimi krajevnimi jedi mi presenetiti svoje goste. Vsebine tečaja **Vino in pivo: degustacija in abi-**

nacija zaobjemajo osnove vinogradništva in pridelave vina, degustacijo in abinacije, peneča vina, pivo in žganje pijače. Obisk kleti bo priložnost ne samo za degustacijo, temveč tudi za soočenje s krajevnimi proizvajalcji. Vsako srečanje zaobjema teoretični del in pokušno s tremi degustacijami (tri vina, dve pivi in žganje). Tečaj traja 15 ur in bo potekal vsako sredo od 2. maja 2012 dalje.

Za vse kuharske tečaje, ki jih ponuja Ad formandum, je že zdaj v teku vpisovanje: za več informacij se zainteresirani lahko oglašajo na sedežu v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 040.566360, e-pošta: ts@adformandum.org, web: www.adformandum.org.

Moje ime je nikoli več, o duševnem pretresu v zvezi z alkoholizmom, v ul. De Pastrovih 5/a (Spazio Villas) od 8.30 do 12.45.

11. aprila bo v rekreacijskem prostoru Toti, ul. Cattedrale 2, od 12.00 dalje obbojkarski turnir, v večernih urah pa koncert rock glasbe. Združenje AsTrA bo imelo tečaj od 12. do 18. aprila v ul. De Pastrovih 5/a (Spazio Villas), vsak dan od 9.00 do 17.00. V soboto, 14. aprila, bo tudi priredil Praznik pomladni na Trgu Rosmini od 17.00 dalje.

Združenje Hyperion bo organiziralo VII. memorial Serena Palma, 18. aprila na športnem igrišču v Naselju sv. Sergija. 28. aprila bo Združenje ACAT pripravilo v vutronjih urah predavanje in delavnico Alkohol: več znamo, bolje živimo na svojem sedežu, v ul. Foschiatti 1.

V soboto, 28. aprila ob 20.30 in v nedeljo, 29. aprila ob 17.30 bo ponovitev gledališke predstave La vecia musolera, v Salezianskem gledališču. 2. maja bo mednarodno tekmovanje v pripravi nealkoholnih kokteilov v organizaciji Hotelirske šole IAL.

V teku meseca aprila bodo občinski redarji predavalni v nekaterih višjih šolah o posledicah užitja alkoholnih pijač.

Prisreno vabljeni vsi, ki jim kaj pomeni kakovost življenga in ki si želijo spoznati, kaj vsega se dela na področju odvisnosti od alkohola.

BAZOVICA - Jutri
V naravoslovnom
centru razstava
Iz morja, kamen

Jutri bo Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica Št. 224, tel. 040 3773577) odprt od 9. do 17. ure. V notranjosti centra je na ogled bogastvo kraškega naravnega okolja, kot obenem problematike, ki pestijo naravo celega sveta. To nedeljo bo otvoritev nove razstave. Ob 10.30 bo avtor, dobrí poznavalec kamnin Paolo Sossi predstavljal razstavo Iz morja, kamen. Ko se sprejemamo po Krasu lahko opazujemo različne kamnine, ki so nastale v pravdavnih morjih. Prav ta tematika bo prikazana na tej razstavi, kjer bo avtor razkril marsikater zanimivost o nastanku teh kamnin.

Center je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure. Vstop prost.

NARODNI DOM - Leto dni po katastrofi v Fukušimi

Nuklearke? Preteklost!

Docenta fizike Edoardo Milotti in Massimo Scalia o napakah in nepripravljenosti na izredno stanje

Fukušima leta dni po strašni jedrske nesreči je bil naslov srečanja, ki ga je v veliki dvorani Narodnega doma v četrtek predril tržaški krožek Legambiente. Gosta, docent fizike na rimski univerzi La Sapienza Massimo Scalia in tržaški docent fizike Edoardo Milotti, sta osvetlila jedrsko katastrofo v elektrarni Fukušima na Japonskem pred nekaj več kot letom dni.

Milotti je s pomočjo diapozitivov prikazal dogajanje 11. marca lani, ko je Japonsko stresel močan potres, ki je takoj zatem povzročil še cunami: v nesreči je življenje izgubilo več kot 20 tisoč oseb. »Čisto vse je odpovedalo, od prenizkih morskih varnostnih sten, ki jih je 15 metrskih val preskočil, do opreme v elektrarni, ki je odpovedala, vključno z nizko ležecimi generatorji in električnimi stikali, ki so bili v kleti reaktorja,« je ugotavljal Milotti. Veliko je bilo namreč človeških napak, saj je bilo tveganje pred cunami pocenjeno, osebje ni bilo pripravljeno na izredno stanje, strokovnjakov ni bilo na spregled, pa še 9 dnevni izpad električne energije je vse zakompliciral ...

Z leve Scalia, predsednik Legambiente Lino Santoro in Milotti

KROMA

Da je vsega kriv ravno ta električni »blackout«, je na srečanju potrdil tudi Scalia. Brez energije se je namreč prekinilo hlajenje reaktorjev, ki so se začeli pregrevali. Ko bi trajal le nekaj ur, bi o vsem tem sploh danes ne govorili. Nesreča v Fukušimi je največja jedrska nesreča po Černobilu (leta 1986); k sreči ni v atmosfero iz reaktorjev ušlo veliko radioaktivnih jedrskih snovi. Sicer je Scalia mnenja, da se nimamo česa batiti: jedrske elektrarne so danes preteklost, saj obstaja veliko novih in bolj konkurenčnih oblik energetskega varčevanja in obnovljivih virov energije. »Kdo je po nesreči v Fukušimi danes še pripravljen vlagati v posodobitev dotrajanih reaktorjev jedrskih central?« (sas)

VOJNA V JUGOSLAVIJI - Srečanje z bosansko novinarko in pisateljico Azro Nuhefendić

»Tako kot rak, tudi vojna ne izbira svojih žrtev ...«

Prepričana je bila, da bo vojna trajala dva tedna - Izdala je knjigo Le stelle che stanno giù

V petek, 6. aprila, bo na sarajevski Ulici Maršala Tita svojevrsten koncert. Ulico bodo preplavili stoli, nanje pa ne bo sedel nihče: 11.541 praznih stolov, kolikor je bilo žrtev triletnega obleganja mesta.

O dvajseti obletnici vojne v Bosni in Hercegovini je v četrtek tekla beseda na srečanju, ki ga je društvo Circolo della cultura e delle arti priredilo z Azro Nuhefendić. Izhodišče za pogovor z bosansko novinarko in pisateljico, ki že več let živi v Trstu, je bil izid njene knjige *Le stelle che stanno giù*, ki je lažna pri založbi Spartaco.

»To je drobna, a v resnicu ogromna knjiga, ki te povsem prevzame,« je uvodoma dejal Elvio Guagnini. Knjiga o državi, ki je ni več (Jugoslaviji), in o državi, ki bi lahko kmalu izginila z zemljevida (BiH). »Občudujem jeno treznost, umirjenost, ki preverja iz njenega pisanja,« je pojasnil Guagnini, »na primer v pripovedi Vlak, za katero je prejela tudi evropsko nagrado Writing for CEE.«

Azra Nuhefendić, ki je bila pred vojno zaposlena na državnih televizijah v Beogradu, je prepričana, da vojna ne eksplodira v vnaprej določenih državah ali okoljih. Ne obstajajo države, ki bi bile konfliktom bolj naklonjene kot druge. »Tako kot rak, tudi vojna ne izbira svojih žrtev. Večkrat slišim: Na Balkanu je človek lahko pričakoval tako grozito vojno. A ni tako. Mi smo živeli v srednjem razviti državi, naš potni list nam je dovoljeval nemoteno potovanja. Tako kot številni drugi tudi sama nisem verjela, da bi v Jugoslaviji lahko eksplodirala vojna. Vojne so se dogajale v Afriki, Latinski Ameriki... ne pri nas! Sele potem, ko se je začel napad na Sarajevo, sem začela dojemati tragičnost dogodka. A sem bila še vedno prepričana, da se bo vsa zadeva rešila v dveh tednih. Kot vemo, je tragedija trajala štiri leta.«

Novinarka Azra pravi, da se je med vojno neštetokrat vprišala zakaj? Nejevernost se je nato spremenila v jezo, jezo v nemoč in osamljenost. »Vem, da se sliši patetično, ampak še danes se sprašujem, ali se je vse to res zgodilo. Živim v upanju, da so bile le neprijetne sanje.«

A niso bile sanje, vojna je spremenila življenje Azre Nuhefendić in njenih dragih, jo prisilila v emigracijo, novo življenje je začela v Trstu. Njenega multietničnega Sarajeva ni več, mesto je danes skoraj povsem muslimansko, v njem prevladujejo nacionalistična čustva. »Vsi mirovni načrti so predvidevali razkosanje Bosne in to se je tudi zgodilo. Država je etnično razdeljena in ta tendenca se nadaljuje: kdor se seli, se preseli 'k svojim'. A nisem izgubila upanja. Veliko ljudi še vedno verjame v družbo, v kateri se različne etnije in veroizpovedi prepletajo.« (pd)

Azra Nuhefendić
in Elvio Guagnini
v dvorani Baroncini

KROMA

TRŽAŠKA POKRAJINA - Mednarodni projekt za obnovo Sarajeva **Sarajevska četrt Dobrinja leži na meji med dvema entitetama**

Pogled na mestno četrt Dobrinja

NADIA VEDOVA

Sarajevsko mestno četrt Dobrinja so zgradili za časa zimskih olimpijskih iger, ki so v bosanskem glavnem mestu potekale leta 1984. Med vojno, ki je začela divljati pred natanko dvajsetimi leti, je bilo območje tako rekoč na fronti. Danes, skoraj trideset let pozneje, je isto območje, na katerem živi okrog 40.000 ljudi, razdeljeno med dve različni upravni entitati: občinsko upravo Novi Grad, ki spada v bosansko-hercegovsko konfederacijo, in upravo Istočno Novo Sarajevo, ki je del Republike srbske. Ob naravnih mejah, ki jo predstavlja reka Dobrinja, se je tako med prebivalci pojavila tudi administrativna meja.

Neprofitna organizacija Kallipolis, ki se posveča naravi in človeku prijaznim projektom urbanega razvoja, si je v sodelovanju s številnimi javnimi in zasebnimi ustanovami zamisliла projekt »People vs Border« (Ljudje:meja). K njegovi realizaciji je pristopila tudi tržaška pokrajinska uprava; odbornica za mir in mednarodno kooperacijo Roberta Tarlao je na včerajšnji tiskovni konferenci poudarila, da Pokrajina Trst podpira tovrstne akcije, ki pripomorejo k odpravljanju mej in spodbujajo dialog, v tem primeru med različnimi administrativnimi entitetami.

Arhitektka Michela Crevatin iz organizacije Kallipolis je pojasnila, da želijo okolico reke Dobrinje, ki je danes zanemarjena in onesnažena, »vrniti prebivalcem«. Skupina tržaških in sarajevskih študentov arhitekture je zato sodelovalo v skupni delavnici in pripravilo nekaj možnih načrtov, pri čemer so prisluhnili tudi potrebam in željam tamkajšnjih prebivalcev.

Rezultate njihovega dela bodo predstavili na dveh posvetih, ki bosta potekala v ponedeljek in torek v Trstu oziroma Gorici. Tržaški del bo potekal 2. aprila dopoldne v dvorani Tesitorij in bo osredotočen na načrte za obnovo mestnih predelov. Naslednjega dne pa bodo v goriški palači Attems obravnavali »vodni del«, oziroma načrt, ki bi uredil in ovrednotil vodno strugo.

Oba posvetova sta odprta za javnost, v sredo pa se bodo sestali predstavniki partnerskih ustanov in definirali integriran razvojni načrt oziroma sestavili seznam prioritetnih ukrepov. Kot je pojasnila arhitektka, bodo posegi manjši, saj je tak tudi finančni prispevek Dežele FJK. (pd)

FINANČNA STRAŽA

Illegalna igralnica v trgovini z dvd-ji

Agenti tržaške finančne straže so pred dnevi zaključili širšo operacijo v okviru boja proti nezakonitom igralnicam. V trgovini izposoje in prodaje dvd-jev so namreč naleteli na šest nedovolenih on-line igrat; slednja so dopuščala celo ilegalne stave na nekem tujem portalu, ki ga je upravljalo neko angleško podjetje, seveda brez ustreznih dovoljenj, kar dejansko velja za kaznivo dejanje. Portal je uprava državnih monopolov zasenčila, igrala pa je finančna straža seveda zasegla.

Agenti so ugotovili, da so prek tovrstnih stav v obdobju september 2011 - marec 2012 posredovali kakih 800 tičev evrov, seveda neobdavčenih. Kaže, da je bil promoter nek slovenski državljan, ki je upravitelj trgovine z dvd-ji mesečno zagotavljal delež dobička.

Kitajske maserke na črno

Mestni redarji so pred tremi tedni zasenčili dve mladi Kitajki, ki sta na par-

kih avtomobilih puščali reklame letalte z vabilom k obisku masažnega salonu v Ul. Macchiavelli. Po pregledu njunih dokumentov so ugotovili, da gre za ilegalni priseljenki in zarju odredili izgon iz države. Dodatne preiskave, ki jih je vodil javni tožilec Federico Frezza, pa so nato včeraj privedle do novih odkritij, in sicer do treh maserk zaposlenih na črno. Kitajskoga upravitelja so prijavili zaradi kaznivega dejanja zaposlovanja na črno, ob tem pa zasegli še 90 tisoč reklamnih letakov.

Reševanje pri Glinščici

Gorski reševalci so včeraj popoldne priskočili na pomoč izletniku, ki se je izgubil v Dolini Glinščice in sam ni mogel sestopiti s težko dostopnega potoka. Klic so prejeli ob 16. uri, reševalna akcija pa je trajala eno uro. S pomočjo vrvi so moškega varno spravili na stezo in ga pospremili do koče Premuda. Bil je prestrašen, vendar povsem zdrav.

TRG LIBERTA'

»Pleskar« s 100 grammi kokaina

Razpečevalci iz Slovenije ali Hrvaške?

Preiskovalna ekipa tržaških karabinjerjev je v okviru nadzora nad razpečevanjem mamil v okolici Trga Libertà in tržaškega nabrežja pred nekaj dnevi zasenčila »starega znanca« 56-letnega Flavia Giurgevicha (slednjega so že aretirali zaradi razpečevanja mamil).

Moški je namreč v pleskarski preobleki prihitel iz avtobusne postaje in jo ravno tako hitrih nog sumljivo mahnil proti nabrežju. Agenti so mu sledili vse do Ulice Torrebianca, kjer so ga ustavili in pregledali. V žepu pleskarskega pojča so mu našli 100 gramov kokaina, skrbno zavitih v snopič. Giurgevich je karabinjerjem dejal, da gre za gips, ki ga potrebuje za delo, toda agenti niso nasledili. Odvedli so ga v koronejski zapor.

Karabinjerji sedaj nadaljujejo s preiskavo, saj hočejo izvohati, kdo je Giurgevich prodal kokain. Ni namreč izključeno, da je moški dobil kokain ravnno na avtobusni postaji: agenti sumijo, da so se preprodajalci v Trst pripekljali z linijskim avtobusom iz Slovenije ali Hrvaške.

Olimpijada nevroznanosti

V Trstu se bo danes mudilo 33 višješolskih dijakov iz vse Italije in z italijanske višje srednje šole iz Rovinja na Hrvaškem, ki se bodo med 9.30 in 13. uro v dvorani Kastler v stavbi Adriatico Guesthouse na območju centra za teoretsko fiziko pri Miramaru pomerili na vsedržavnem tekmovanju v okviru Olimpijade nevroznanosti, ki jo prireja Medoddelni center za nevroznanosti Brain Univerze v Trstu in Znanstveni imaginarij v sodelovanju z Italijanskim društvom za nevroznanosti in Odborom za promocijo nevroznanosti tržaške Ljudske univerze. Zmagovalec bo zastopal Italijo na mednarodnem tekmovanju, ki bo julija v Cape Townu v Južni Afriki.

Ura Zemlje v Trstu in Miljah

Drevi bo tudi v Trstu in Miljah med 20.30 in 21.30 t.i. »Ura Zemlje«, mednarodna pobuda, ki jo prireja Svetovni sklad za naravo WWF, da bi opozoril javnost na pojav podnebnih sprememb. Med »Uro Zemlje« simbolično ugasne razsvetljava nekaterih simbolnih stavb in spomenikov. Tako bodo v Trstu ob 20.30 ugasnile luči, ki razsvetljujejo pročelje županstva na Velikem trgu, občinska uprava pa poleg tega poziva občane, naj danes omejijo uporabo električne energije, ogrevanja in avtomobila. V Miljah bodo ugasnile luči na Marconijevem trgu, k pobudi pa je pristopila tudi veriga veletrgovin v oblačili Coin, tako da bodo tudi v tržaški trgovini na Korzu Italia med 20.30 in 21.30 ugasnile luči.

Devin: odprta vrata

Zavoda združenega sveta

Na Jadranskem zavodu združenega sveta v Devinu bo danes potekal dan odprtih vrat. Med 10. in 12. uro si bo mogoče ogledati laboratorije fizike, kemije, biologije in okoljske vzgoje, med 14.30 in 17. uro pa laboratorijske umetnosti in keramike, obenem bo na voljo voden ogled zavoda in bodo tudi predstavili pobude dijakov. Med 15.30 in 16.15 pa bo v avditoriju zavoda mednarodna prireditev, ki jo bodo ponudili dijaki.

Velikonočno srečanje združenja Adositalia

V cerkvi Madonna del Mare na Trgu Rosmini bo danes ob 11. uri velikonočno srečanje Združenja žensk, operiranih za rakom na dojki Adositalia z mašo in darovanjem velikonočne sveče. Zatem bo v dvorani Don Sturzo v istoimenski ulici na št. 4 družabnost z velikonočnim sejmom.

Sejem v bivši pralnici

Kulturno-umetniško društvo Una scince e un botton prireja danes v sodelovanju z združenjem Amis sejem rabljene opreme in obrti v prostorih bivše pralnice v Ul. San Giacomo in Monte 9 med 9. in 16. uro.

Dvojno srečanje

Združenja Italija-Avstrija

Združenje Italija-Avstrija prireja danes dvojno srečanje: ob 10. uri bo v prostorih bivše bencinske črpalke Rogers na Nabrežju Grumula 12 predstavitev knjige Il cavaliere delle Alpi Carlo Ghega, ki jo je napisal deželnih predsednik združenja Aldo Rampati. Delo bosta predstavila avtor in častni konzul Avstrije Franco Gropai. Ob 11. uri pa bodo voditelji združenja obiskali železničarski muzej na postaji pri Sv. Andreju v Ul. Giulio Cesare 1, da bi izrazili solidarnost prostovoljcem združenja Dopolavoro Ferriario, ki skrbijo za muzej.

Podelitev nagrade Barcola

V palači deželne vlade Furlanije Julijske krajine bo danes ob 11. uri srečanost, na kateri bodo Fulvii Constantinides podelili nagrado Barcola 2012.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 31. marca 2012

BENJAMIN

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.32
- Dolžina dneva 12.45 - Luna vzide ob 12.24 in zatone ob 2.51

Jutri, NEDELJA, 1. aprila 2012

HUGO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1006,7 mb raste, vлага 47-odstotna, veter 3 km na uro severo-vzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

Lekarne

Danes, 31. marca 2012

Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Bel-poggio 4 (040 306283), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

Poslovni oglasi

SLAŠČIČARNA BUKAVEC NA PROSEKU je odprta na Kržadi v nedeljo, 01/04 zjutraj.

Mali oglasi

NA SEJMU V NABREŽINI sem izgubila zlatuh. Prosim prijaznega najdaljšega, naj pokliče na tel. št. 320-1509155.

NOVO DIATONIČNO HARMONIKO C, F, B prostor prodam za 1500 evrov; tel. 335-5387249.

NUDIM POMOČ pri obrezovanju dreve, košenju trave in pri drugih opravilih na njivi in na vrtu. Tel. 349-6907481.

POŠTENA GOSPA išče zaposlitev kot negovalka starejših oseb. Tel. 347-0641636.

PRODAM AVTO renault new megane berlina 1.6 attractive, kupljen julija 2011, prevoženih 3.000 km, garancija renault, luči bixeno, z alarmno napravo in drugimi dodatki. Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-212228.

PRODAM 80 kv. m kraškega kamna raznih mer. Tel. 349-8524631.

VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA

prirejajo

v nedeljo, 1. aprila, ob 15. uri

na openskem strelšču

SPOMINSKO SVEČANOST**ob 68. obletnici ustrelitve 71 talcev**

Spregovorila bosta častnikarka **Biserka Simoneta** in raziskovalec **Gaetano Dato**, predsedovala bo **Katerina Iscra**. Zapel bo **MoPZ Tabor** pod vodstvom **Davida Žerjala**.

PRODAM FIAT 600, letnik 2006. Klima, servovolan, ABS, radio in letna vinjeta. Cena po dogovoru. Tel. 040-228189.

PRODAM MIZO iz nerjavečega jekla (inox), primerno za restavracije, velikost 180 cm x 70 cm, cena 200,00 evrov. Tel. št. 347-6849308.

PRODAM SADIKE starih sort nešplje in žižule. Telefonirati v času obedov ob sobotah in nedeljah na tel. št. 040-2296051.

PRODAM devet velikih miz za šest oseb in sedem majhnih za štiri osebe, po zelo ugodni ceni. Tel. 328-1570366.

PRODAM sedem notranjih vrat temne barve, 210x80 cm, in dvojna vhodna vrata z oknom iz pvc-ja bele barve. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-291148.

SCOOTER APRILIA Sport City Cube 300, letnik 2010, črne barve, 6.600 prevoženih km, prodam. Tel. 334-6390079.

TRŽAŠKI POMORSKI KLUB A.Š.D.**SIRENA**

vabi na

36. REDNI OBČNI ZBOR

danes, 31. marca 2012,
ob 20.00 v prvem sklicanju in
ob 20.30 v drugem sklicanju

na društvenem sedežu
Miramarski drevored, 32

Izleti

DRUŠTVENA GOSTILNA V GABROVCU organizira ob priliku 110-letnice izlet: pridite z nami od 15. do 17. junija na uživanje lepot Švicarskih Alp s panoramskim vlakom in narodnega parka Val Camonica. Vpisovanje in informacije v društveni gostilni ali na tel. št.: 340-2741920 (Mirela) do konca aprila.

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH organizira za člane v soboto, 26. maja, izlet na Koroško. Program predvideva splavarjenje na reji Dravi, ogled turistične kmetije Klančnik in krajski ogled Maribora. Rezervacije sprejemamo v uradu Zadruge do danes, 31. marca, v jutranjih urah.

ZA IZLET NA SLOVAŠKO od 26. do 29. aprila je še 5 prostih mest. Udeleženci si bodo ogledali grajsko palačo Bojnike, grad Trenčin, tipično slovaško vasico Čičmany, laboratorij znanе slovaške keramike v Modrih, predstavili ognje in sokolarstva in vinsko klet. Za informacije in vpisovanja pokličite Mirno (tel. št. 347-7937748) do dnes, 31. marca.

TABORNIKI RMV organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet za člane v Erto in Casso (Vajont). Zbirališče na Općinah ob 7.30 (na parkirišču pri krožišču), povratek ob 18. uri. Cena 18,00 evrov. Dodatne informacije: 342-0734136 (Dana).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira potopisno predavanje Sašo Klep: Islandija in Srednja Amerika v petek, 6. aprila, ob 18. uri v Baru Nanos v Razdrem. Obenem vabi tudi na nočni pohod ob polni luni na Nanos, ki bo vedno v petek, 6. aprila, ob 20. uri izpred Bara Nanos. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je pravilno opremiti.

ALI BI SI RAD OGLEDAL MONGOLIJO - deželo modregne neba in domovino Genggis Khana? Kdor bi se rad pridružil enkratnemu in aventurističnemu potovanju po Mongoliji, naj se javi na tel. št. 338-6985052.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanja za skupinsko bivanje v Talaso Strunjani od 6. do 16. maja, z individualno prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

KRUT obvešča člane, da sprejema prijave za skupinsko bivanje z vključenim prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje v Šmarjeških toplicah od 10. do 20. junija. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

KRUT obvešča člane, da sprejema prijave za skupinsko bivanje v termalnih centrih v Sloveniji, na željo tudi s prilagojenimi zdravstvenimi programi. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

FOTOVIDEO TRST80 organizira od 3. do 6. maja, izlet do kamnitih krogel pri Zavidovicih, piramid v Visokem, Sarajevo, Travnik in Ajde. Informacije in opis programa na www.trst80.com. Prijave in informacije čim prej na tel. 329-4128363 (Marko).

UDELEŽENCI IZleta v PRAGO IN NA DOLENJSKO v organizaciji SKD Primorec so vabljeni, da poravnajo preostanek v četrtek, 12. aprila, od 19. do 20. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

KROŽEK AUSER Domjo in Milje organizira izlet v Dalmacijo, od 22. do 24. junija 2012. Obiskali bomo čarobno otočje Kornate ter spoznali izjemno okolje. Za prijave in informacije pokličite do 15. aprila na tel. št. 335-6655215 (Matilda).

SKD VESNA

prireja

v nedeljo, 1. aprila**ARHEOLOŠKI SPREHOD**

vodila ga bosta

Lidia Rupel in Stanko Flego

Začetek ob 14.45

zbirališče v Križu na Gospodovi griži

Izlet trajal pribl. 2 uri,
priporočamo obutev za pohodništvo

Info: 333-4463154 (Mitja)

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet z avtobusom na Azurno obalo od 18. do 20. aprila. Ogledali si bomo Montecarlo, Nizzo ter Sanremo in okolico. Zainteresirani naj pokličijo v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura) ali 040-8990108 (Roberta).

ENODNEVNI IZLET NA BRIJONE: v nedeljo, 20. maja, organiziramo izlet za letnike '38 in '40 iz Brega. Kdor se želi pridružiti naj pokliče na tel. št. 040-228468 (Ada - od 18. do 20. ure). Vpisovanje do 20. aprila.

PREŠERNI IZLET Kd Kraški dom, Skd Krasno Polje, Skd Skala, Skd Sloven, Skd Primorec, Skd Lipa in Skd Tabor v Ljubljano z ogledom razstave »Tržaška umetnostna obzorja« v Cankarjevem domu in Vrbo s kosilom, v nedeljo, 22. aprila. Vpisovanja (do zasedbe mest) na tel. št. 347-0410542 (Suzana).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet na Poljsko, od 25. do 29. aprila. Ogledali si bomo vrezjni center za divje petelinje in gresko banko za smreke, muzej čipk Konjic, muzeja pivovarstva Zywiec, Korbielov, Auschowitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II, Krakow, grob Ane celjske, Olomouc in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386) 41634750 ali dusan.pavlica@siol.net

ENODNEVNI IZLET NA DOLENJSKO v organizaciji SKD Primorec bo v nedeljo, 20. maja. Za prijave in informacije pokličite na (+39) 339-6980193 ali pišite na naslov skdprimorec@yahoo.it.

ZELIŠ OKUSITI LEPOTO ŠPANIJE? Pridruži se nam na 10-dnevno potovanje. Odhod 2. julija. Za informacije pokliči Jožeta Špeha, župnika v Brezugu, na tel. št. 040-228261 (po 20. uri). Vpisovanje do druge polovice marca.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

ADRIA: Proseška postaja 35**AGIP:** Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155**SHELL:** Ul. Locchi 3**ESSO:** Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67**ENI:** Ul. A. Valerio 1 (univerza)**TOTALERG:** Ul. Flavia 59**ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24****AGIP:** Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36**TOTAL:** Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE**NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE****TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1**AGIP:** Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14, Sesljan - avtocestni priključek km 27**ENI:** Ul. A. Valerio 1 (univerza)**ESSO:** Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738**ADRIA:** Proseška postaja 35**SHELL:** Ul. Locchi 3, Fernetiči**TOTAL:** Ul. Brigata Casale**TOTALERG:** UL Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

prej do novicewww.primorski.eu

Dušan Jelinčič
KOBARID '38 KRONIKA ATENTATA
Dokumentarna drama
režija: Jernej Kobal
danesh, 31. marca ob 20.30
(red T)

vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urenim 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

Obvestila

POZOR BOLJUNČANOM! Zbiramo stare in novejše fotografije, ki so v zvezi s prvimi maji in šogrami v Boljuncu. Slednje bomo uporabili za zgodovinsko razstavo ob letošnjem praznovanju 1. Maja. Javite se na tel. št.: 338-7220353 (Fantovska Boljunc).

AŠD SOKOL vabi člane in prijatelje na delavno akcijo za ureditev odprtga igrišča v Nabrežini, ki bo danes, 31. marca, od 9. ure dalje. Ob koncu del bo sledila primerna malica. Toplo vabljeni.

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na celodnevno delavnico na temo »Družinske postavitve«, ki jo bo vodila dr. Silva Miclavez, članica vsedržavne organizacije ACLI. Delavnica se bo vršila danes, 31. marca, od 9.30 do 18.30 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini št. 89. Za podrobnejše informacije in prijave lahko poklicete tel. 347-4437922 ali 334-7520208.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna dotečka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem koticu Palček v Naselju Sv. Mavra v marcu ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Predvidene so kreativne delavnice reciklaže: »Kako nastane papir in Bralni znaki in kolaži«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OPZ F. BARAGA vabi na delavnico kra-senja oljčnih vej po proseški in kontoveljski stari navadi. Delavnica bo na Kontovelu št. 523 do danes, 31. marca, od 16. do 18.30. Vabljeni vsi! Za informacije kličite na tel. št. 347-322123.

QIGUNG ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo tečaj začel danes, 31. marca, in bo potekal od 9.30 do 10.30 (skupno štiri srečanja). Tečaj vodi Vesna Klemše in se odvija v didaktičnem centru v Ul. dello Scoglio 14/1. Za informacije in prijave: urad v Ul. Cicerone 8 (ponedeljek in petek 9.00-13.00 in sredo 16.00-18.00) 345-7733569, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SKD BARKOVLJE vabi danes, 31. marca, na štiri urno delavnico tapkanja od 15. do 19. ure. Informacije in vps: 347-2787410.

SKD TABOR ZA OTROKE v Prosvetnem domu na Opčinah vabi danes, 31. marca, ob 10. uri v malo dvorano na velikonočno ustvarjalno delavnico s Tanjo in Nado.

SPDT prireja čistilno akcijo. Zbirališče danes, 31. marca, ob 8.30 na krožišču pred kasarno pri Banih. Poleg dobre volje bomo med delom potrebovali še rokavice, škarje, grablje, vile,... za čiščenje gozdov in utrjevanje poti primerno orodje. Udeležence prosimo, da prinesejo orodje s sabo.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabi člane in prijatelje na spomladanski kraški pohod od Pra-

Slomškovo društvo iz Križa, Župnijska skupnost in Mednarodna opera akademija Križ pri Trstu vabijo na

koncert sakralnih pesmi

Otroškega pevskega zborja Glasbenega Konservatorija S.V. Rachmaninov iz Rostova na Donu (Rusija) s solisti Akademije.

Vodi m. Sergej A. Tarakanov

v nedeljo, 1. aprila
ob 17.30
v župnijski cerkvi v Križu

prota do Brišč in nazaj v nedeljo, 1. aprila. Odhod iz Praprota - avtobusna postaja - ob 9. uri. Med pohodom si bomo ogledali 3 pečine (pejce), 3 opuščene kamnolome in opuščeno apnenco. Info: 040-200782 (Frančko) in 334-9772080 (Aljoša).

SKD VESNA prireja v nedeljo, 1. aprila, »Arheološki sprehod po kriškem bregu«, ki ga bosta vodila Lidia Rupel in Stanko Flego. Začetek ob 14.45, zbirališče v Križu na Gospodovi griži. Izlet traja pribl. 2 uri, priporočamo obutev za pohodništvo. Info: 333-4463154 (Mitja).

SVODBONI TRST prireja sprehod znotraj proste luke Trst v nedeljo, 1. aprila. Zbirališče ob 10.30 na oširku Santos za dvorano Tripovich. Vabljeni!

VZPI-ANPI, ANED, ANPPIA prirejajo v nedeljo, 1. aprila, ob 15. uri na open-skem Pikelcu spominsko svečanost ob obletnici ustrelitve 71 talcev. Spregovorila bosta Biserka Simoneta in Gaetano Dato, predsedovala bo Katerina Isra. Zapel bo MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala.

KRUT in Narodna in študijska knjižnica vabita v ponedeljek, 2. aprila, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v čitalnici NSŠ, Ul. S. Francesco 20. Prijave in informacije na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

MAJENCA, Razstava domačih ustvarjalcev - SKD V. Vodnik iz Doline prireja, v ponedeljek 2. aprila, ob 19. uri v društveni dvorani, prvi pripravljalni sestanek za skupinsko razstavo ob letošnji Majenci. Za informacije lahko poklicete na 333-9857776. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevska vaja v torek, 3. aprila, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

ZSKD obvešča, da bo občni zbor včlanjenih društev na tržaškem v torek, 3. aprila, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD VIGRED vabi v sredo, 4. aprila, ob 18.30 v Štalco v Šempolaju na srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo Malodušnost, utrujenost, nespečnost, depresija... itd.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 4. aprila, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

ALKOHOL? NE HVALA! S tem naslovom sindikat upokojencev SPI-CGIL, bo v sodelovanju s tržaškim A.C.A.T., priredilo javne sestanke, da bi seznavili čim več ljudi s problemi, ki povzroča neprimerno uživanje alkohola. Informativni projekt bo izveden v naši pokrajini v štirih javnih sestankih, datum in kraj bosta javljena nekaj dni prej. Prvi bo v Rozzol Melari, na sedežu SPI-CGIL, Ul. Pasteur 3/A v četrtek, 5. aprila, ob 16. uri.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja osnovni tečaj angleškega jezika »Teatime english with Michael« vsak torek z začetkom 10. aprila, od 16.30 do 18. ure. Uri bojmo jezik na različnih področjih in bogatili besedni zaklad. Vljudno vabljeni. Info: 040-4528489 ali 331-5662155.

VZPI-ANPI SEKCija PROSEK-KONTOVEL obvešča vaščane, da zbira fotografski material iz obdobja pred, med in po drugi svetovni vojni, za razstavo, ki bo v sklopu proslavljanja 40-letnice postavitve spomenika na Pro-

Zveza cerkvenih pevskih zborov

vabi na

ZAKLJUČNI KONCERT REVIE

pesem mladih 2012

v nedeljo, 1. aprila 2012, ob 15.30, v Kulturnem domu v Trstu

Nastopili bodo:

OPZ Anton Martin Slomšek, OPZ OV Vesela račka, Glasbena kambrca, OPZ COŠ Pinko Tomažič, OPZ OŠ Karel Destovnik Kajuh-Primož Trubar, OPZ OŠ Prežihov Voranc, OPZ Zvonček, OPZ OŠ Fran Milčinski, OPZ Fran Venturini, OPZ Kraški cvet, MIPS Igo Gruden, MIDPS Vesela pomlad, MIPZ Krasje, MIVS Anakrousis.

Čestitke

Naša draga TINA je v četrtek, 29. marca, z odliko in pohvalo zaključila študij iz sociologije na tržaški univerzi. Iz srca ji čestitamo in želimo še veliko nadaljnji uspehov. Posnosi mama Erika, papà Enzo in no-nana Anica.

Na fakulteti za politične vede tržaške univerze je TINA TORRE z odliko in pohvalo diplomirala iz sociologije za prostor in razvoj. Iskreno ji čestitamo in želimo še obilo uspehov v življenju. Igor, Katja, Miško, Bruna in Marijan.

Naša Tina je doktorca postal.

Ob uspešno zaključenem univerzitetnem študiju se z njo veselimo in ji želimo, da bi v bodoče imela še veliko življenjskih zadoščenj. Majda, Lívia, Romina in Nike...

V torek je sin DEJAN praznoval svoj 7. rojstni dan. Danes pa mama NATAŠA okrogla leta slavi. Vse najboljše jima iz družine želimo vse.

Alexia

Cestitamo ti za uspešen zagovor diplome in ti želimo še mnogo življenjskih uspehov!

Vsi pri Rdeči zvezdi

Prireditve

KD IVAN GRBEC iz Škednja vabi na ogled razstave leseni obrtni umeščni Franca Armanija »Čarobni odtenki lesa«. Razstava bo odprtva do 1. aprila vključno s sledečim urnikom: danes, 31. marca, od 17. do 19. ure in nedelja, 1. aprila, od 10. do 12. ure.

SKD IGO GRUDEN vabi otroke na Pravljivo urico s knjižničarko Marijo Umek danes, 31. marca, ob 15.30 v prostore Kulturnega doma Igo Grudena v Nabrežini.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z ZPZP, JS RS za kulturne dejavnosti, ZCPZ-Trst in ZSKP-Gorica organizira niz koncertov v sklopu revije Primorska poje: Domijo, Center Anton Ukmar Miro, danes, 31. marca ob 20.30; Gropada, Kulturni dom Skala, 13. aprila, ob 20.30; Barkovlje, Cerkev sv. Jerneja, 14. aprila ob 20.30; Števerjan, Kulturni dom, 20. aprila, ob 20.30; Milje, Občinsko gledališče Giuseppe Verdi, 21. aprila, ob 20.30; Zavarh, Cerkev sv. Florijana, 29. aprila ob 15.30.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ pri Trstu v sodelovanju s Slomškovim društvom in Župnijsko skupnostjo iz Križa prireja koncert Opz Glasbenega Konservatorija S.V.Rachmaninov iz Rostova na Donu (Rusija) s solisti Akademije. Koncert bo v cerkvi v Križu v nedeljo, 1. aprila, ob 17.30. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave slik Majde Pertotti, izdelkov skupinice kraških žena in običajev - tradicij ob veliki noči ter prodajnega sejma velikonočnih pirhov in ročnih del. Razstava bo odprtva do nedelje, 1. aprila, od 15.30 do 18.30, v nedeljo tudi zjutraj od 9.45 do 11.00. Na prodajnem sejmu sodeluje tudi Združenje staršev COŠ S. Gruden - otroški vrtec Šempolaj.

TRST80 obvešča, da je razstava naših članic Sonie Ozbič »Miš maš« in Naša Peric na ogled v gostilni Guštin v Zgoniku.

ZADRUGA KULTURNI DOM Prosek - Kontovel in L'Armonia prirejata gledališko predstavo v tržaškem narečju »Tre strani Nadai per sei strambi scioipa« v nedeljo, 1. aprila, ob 17. uri v kulturnem domu na Prosek. Vabljeni.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 2. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje s pisateljem Zorkom Simčičem ob njegovih devetdesetletnici in ob izidu romana »Posledni deseti bratje«. Pisatelja in njegovo delo bo predstavil prof. France Pibernik. Nastopila bosta pianista Julija Kralj in Rok Dolenc, gojenca Glasbene matice iz razreda prof. Tamare Ražem. Začetek ob 20.30.

V GALERIJI ARTESETTE, Ul. Rossetti 7/1, je na ogled razstava Evgena Pancrazija, Luigija Buonocoreja, Rosselle Moriconi in Silvie Pavlidis. Razstava bo odprtva do 6. aprila s sledečim urnikom: od torka do sobote: 10.30-12.30 in 16.30-19.30.

ZSKD IN KD SKALA vabi na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v petek, 13. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom v Gropado. Nastopajo MoPZ, Dekliški zbor Plejade-Ajdovčina, ŽePZ Sožitje Podmelec, DVS Ubeljsko-Veliko Ubeljsko, Komorni zbor Ipavška-Vipava.

KULT-URA ZATE - delavnice namejene mladim od 19. do 30. leta v organizaciji ZSKD: »(So)delovanje društev: »Projektno vodenje« v soboto, 14. aprila, od 9. do 17. ure; »Tim in timsko delo« v soboto, 21. aprila, od 13. do 17. ure. Prijave in informacije: tel. št. 040-635626, www.zskd.org.

ZSKD IN SKD BARKOVLJE vabi na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v soboto, 14. aprila, ob 20.30 v cerkev sv. Jerneja v Barkovlje. Nastopajo MePZ Sv. Lucija-Portorož, MePZ Zvon-Ilirska Bistrica, MePZ Coro Tre vali/Tri Doline-Kravar, Komorni zbor Grgar, MoPZ Napev-Batuje, Združeni zbor ZCPZ Trst, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec-Ljubljana.

ZSKD IN DRUŠTVO SLOVENCEV

MILJSKE OBČINE vabi na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v soboto, 21. aprila, ob 20.30 v Občinsko gledališče Giuseppe Verdi v Milje. Nastopajo Fantje s'pod Karlovic-Pregarje, MePZ Faros-Piran, ŽePZ Ivan Grbec-Skedenj, MoPZ Kromberški vodopivci-Kromberk, MePZ Cominum-Komen, DePZ Mavrica-Postojna, MePZ Obal'ca-Koper.

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. S. Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domaćim prigrizkom. Tel. 335-1624285.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Birsčki 18.

IGOR IN VESNA sta odprla osmico v Saležu. Toplo vabljeni.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 0

LIKOVNA UMETNOST - Do 12. aprila v koprski galeriji Loža

Razstava ilustracij Vladimirja Lakoviča

Koprsko galerijo Loža do 12. aprila gosti razstavo ilustracij Vladimirja Lakoviča. Gre za izbor del, ki so bila že predstavljena na 9. slovenskem bienalu ilustracije v ljubljanskem Cankarjevem domu. Ob predstavitvi slovenske ilustratorske produkcije poskrbijo organizatorji navadno tudi za manjšo razstavo posvečeno enemu od pionirjev slovenske ilustracije. Na zadnjem bienalu (od 7. novembra 2010 do 10. februarja 2011) so se poklonili opusu Vladimirja Lakoviča. Avtor, rojen v Dobrodobu leta 1921, je umrl leta 1997 v Ljubljani. Po uveljavitvi Rapalske pogodbe se je s starši preselil v nekdanjo Jugoslavijo, in sicer v Ljubljano, kjer je v revnem predmestju v bližini današnjih Žal preživel svoje otroštvo. Že od mladih let je rad risal. To je opazil akademski slikar Stane Kumar, ki mu je poleg papirja začel nuditi tudi mentorsko spodbudo ter ga pritegnil v socialno angažirano skupino Grudo. Pozneje se je Lakovič pridružil Slovenskemu liku, ki ga je ustavnovil njegov profesor na kiparsko-rezbarskem oddelku obrtnice šole v Ljubljani France Kralj.

Po zaključeni šoli si je Lakovič želel na zagrebsko akademijo, kar pa mu je preprečila vojna. V zasedeni Ljubljani je postal aktivist Osvobodilne fronte in se nato pridružil partizanom; bil je ujet in zaprt v taboriščih Dachau in Flossenbürg. Po vojni se je vpisal na novoustanovljeno ljubljansko akademijo upodabljalajočih umetnosti, kjer je diplomiral leta 1949. V teh letih je študiral pri profesorjih Pirnatu, Miheliču, Jakcu in Stupici, pri katerem je leta 1951 opravil še slikarsko speciale. Med letoma 1954 in 1961 je deloval kot pedagog na ljubljanski Šoli za umetnostno obrt, zatem je do smrti ustvarjal kot svobodni umetnik. Ukvartil se je z oljnim in stenskim slikarstvom, z risbo in ilustracijo ter s knjižno opremo. Za slikarsko delo je leta 1973 prejel nagrado Prešernovega sklada, za ilustratorsko delo pa je bil dvakrat deležen Kajuhove nagrade, in sicer leta 1962 in leta 1974. Izmed številnih samostojnih razstav velja omeniti tisto v ljubljanskem Mestnem muzeju, na kateri je leta 1991 predstavljal ciklus Borci umetnosti.

V koprski Loži so na ogled ilustracije, ki so nastale v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Eksponati prihajajo iz zapisnice, ki jo

skrbno hrani umetnikov sin. Na razstavi so predstavljene perorisbe in risbe s tušem, ki so ustvarjene s hitrimi in bistvenimi potezami peresa ali čopiča. Bogata zapisčina priča o tem, da je avtor prišel do končnega izdelka šele po natančnem raziskovanju in neštetih poskusih ter variacijah. Liki iz Hoffmannovih fantastično satiričnih pripovedk se predstavljajo kot filigransko risano tkanje, medtem ko Boccacciove vesele in ljubezenske dogodivščine temelijo na živahnejših zamahih in krepkejših potezah. Izdelki za De Costerjevo knjigijo Tila Uelenspiegla in Lea Dobrina, vesele in slavne dogodivščine v deželi Flamski in drugod se sklicujejo na virtuoznost dinamičnega baročnega izražanja. V ilustracijah pretresljive Kovacičeve pesnitve Jama pa lahko opazimo, da najbrž Lakovič ni zanemarjal niti Picassovih klasicističnih risb.

Razstavo si je mogoče ogledati od torka do sobote od 11. do 17. ure, ob nedeljah pa od 11. do 13. ure.

Štefan Turk

LITERATURA - Pri Mladinski knjigi Z modro ptico nagrajeni roman Stanke Hrastelj Igranje vabi s knjižnih polic

Pri založbi Mladinska knjiga je izšel romaneski prvenec Stanke Hrastelj Igranje, za katerega je avtorica prejela nagrado modra ptica. V romanu je Hrasteljeva predstavila zgodbo Marinke, slehnice, ki zlobi za shizofrenijo. Avtorici je včeraj glavni urednik založbe Bojan Švigelj izročili kipec Modra ptica, ki ga je ustvaril Ivan Skubin.

Z razpisom za nagrado modra ptica, ki ga je Mladinska knjiga prvič objavila lani, so iskali kakovosten in komunikativni roman. Nagrada modra ptica znaša 12.000 evrov brutto in je obvezala za najvišjo literarno nagrado za posamezno književno delo.

Hrasteljeva je na včerajšnji novinarski konferenci ob tem spomnila, da je v romanu posredno opisala izkušnjo, ki jo je doživel na lastni koži, saj je za shizofrenijo bolehal njen oče. "Nič, kar je v ozadju tega romana, ni bilo lahko, humor, komično. Marsikaj je bi-

lo žalostno,boleč... a to je stvar našega družinskega življenja," je poudarila. S temo shizofrenije se je Hrasteljeva začela ukvarjati že v svoji drugi pesniški zbirki Gospod, nekaj imamo za vas (2009). Kasneje se je odločila, da bi se poskusila v kratkih zgodbah, v katerih se je zelela ukvarjati z mejnimi stvarmi, s čudnimi občutji ob dojemjanju okolja. Tako je nastala zgodba o tem, kako se Marinki "odpelje" in se miselno prestavi v vlogo neznanca, v koži katerega se odpravi proti reki, da bi storila samomor. Nato je nastalo še nekaj zgodb, ki so se izkazale za povezane in odločila se je, da jih bo združila v roman.

Pod okriljem Mladinske knjige oziroma Cankarjeve založbe bodo v letošnjem letu izšli tudi romani ostalih finalistov za prvo nagrado modra ptica - Evalda Flisarja, Nataše Konc Lorenzutti, Vinka Möderndorferja in Zorana Steinbauerja.

CONTRADA - Zadnje predstave male scene

Enodejanki Harolda Pinterja povezuje tema spomina

Gledališče La Contrada je kot zadnje tri predstave niza male scene v dvoranici v Ulici dei Fabbri izbralo dela v lastni produkciji, in sicer kratki gledališki deli Harolda Pinterja z italijanskim naslovom Notte in Una specie di Alaska (v izvirniku Night in A Kind of Alaska), ki sta na sporedu do 5. aprila, trojni monolog videmskega pisatelja Carla Tolazzija Trilogia con borsa, muro e bambino. Buone vacanze, katere ponovitve se bodo zvrstile konec aprila, in znano in uspešno monodrama Patricka Süskinda Kontrabas, ki bo sledila na začetku maja.

Maria Grazia Plos
MAX TESSARIS

Pinterjevi enodejanki kot rdeča nit povezuje tema spomina. V dramatičnem skeču Night (Noč), ki spada v pisateljev manj znani niz Memory Plays iz obdobja med letoma 1968-1971, se zakonca spominjata svojega prvega srečanja, vendar njuni spomini nikakor ne sovpadajo, kar podpira prepred nezmožnosti komunikacije, ki se širi med njima. Maurizio Zacchigna, ki je tudi režijsko postavil obe besedili, v vlogi moža in Elke Burul kot žena, vsak na svoji strani zatemnjene odra, s trdimi izrazi na obrazu prepričljivo poudarjata postopno odmiranje nekoč radošnega razmerja.

Drugo uprizorjeno besedilo ima vsekakor obsežnejši razvoj. Temo je Harold Pinter povzel po nevroligu Oliveru Sacksu, ki je v uspešni knjigi Prebujenja (Awakenings) opisal svojo izkušnje z bolniki, ki so zaradi letargičnega encefalitisa dolga leta preživeli v nekakšni obliki spanja z odpromi očmi, iz katerega jih je po odkritju te snovi zbulil z injekcijo dopamina. Protagonista Pinterjeve drame je Deborah, ki je zbolela kot šestnajstletno dekle in ki ob prebuditvi po skoraj tridesetih letih doživlja šok nenadnega preskoka iz še skoraj otroškega najstništva v zrela leta, ko se je vse okoli nje spremenilo in se je spremenila tudi sama. Zdravnik, ki je vsa ta leta ljubeče skrbel zanjo in ki ji skuša čim bolj omiliti preskok, ki bolezni opisuje, kot da bi se v tem času njeni možgani preselili v nekakšno Alasko.

Maurizio Zacchigna je uprizoritev zastavil realistično, tako glede okolje kot glede vedenja nastopajočih, obenem je vse dogajanje prezeto z gajeno poetičnostjo, zato se protagonistino spoznavanje, kako so zanj dolga leta neizživeto minila, ujema s splošnim človekovim spoznavanjem o lastni neopaznosti. Maria Grazia Plos je z občuteno in skrajno dodelano interpretacijo vloge Deborah gledalcem v dvorani segla globoko v srce. Enako dobro sta se v svoji vlogi vzivedla Maurizio Zacchigna kot zdravnik in Elke Burul kot Deborahina sestra Pauline. (bov)

TOMIZZEV DUH

Rdeči duh

MILAN RAKOVAC

Rdeči alarmi v nedeljo; v Celovcu ritorno dei »rossi«, e a Trieste l'alarme rosso, ma cossa l'Italia volessi anular el Primorski?! Protekli weekend doživio sam dva krajna uzbusudenja, u dvije točke mojeg osobnog svijeta, Celovec i Trst su te krajnje točke mog osobnog, literarnog, geokulturalnog svijeta. U Celovcu slušam autoritate Evropske levice, potencijalno potentne nove socio-političke tvorbe unutar EU, o čemu sam ovde već pisao, i pripremme za uspostavljanje EL i u Sloveniji. U nedelju pak ledenu tuš, dok čitam oštar i potresan apel Primorskega. Evropska radost u Celovcu splasnula je u meni u nemoči bijes: ma cossa de novo?

EL upravo skupljala potrebnih milijun i pol glasova u EU (ili u najmanje sedam država članica) za svoje inicijative. »Zdeleni bi se imenitno, če bi v Sloveniji zbrali prepričljivo število podpisov, četudi pri nas ni leve stranke. Kampanja naj bi stekla letos

jeseni. Financirala naj bi se deloma iz evropskih skladov, deloma iz skladov EL, »piše nama, sudionicima »celovške internacionale«, Rastko Močnik. Piše o pobudi sama EL: »Zbiranje podpisov vsebinsko omogoča razpravo o praktično vseh ekonomskih, političnih in kulturnih aspektih neoliberalizma, krize, de-demokratizacije, razbijanja socialne države itd. [...] Iz mreže avtonomnih subjektov, koordinacije za zbiranje podpisov in iz dejavnosti, ki bi se porajale iz kampanje (predavanja, publiciranje, predelitev, javne tribune, info-mize itd. itd.), se bi razvil subjekt (ali skupaj subjektov), ki sodeluje z EL (in s transformom), in ki lahko postane tudi zasnova leve stranke.«

EL napreduje, danas ima četrdesetak zastupnika u Evropskem parlamentu, stranke i pokrete v svom članstvu u 22 držav, od toga četiri izvan EU - Švicarska, Turska, Bjelorusija, Moldavija. Ali nitko iz ex-juge nije još učlanjen u EL, vrlo zanimljiv slučaj, za nas bivše jugo-komuniste koji smo bili pojma humanosti, naprednosti, humanizma, demokratičnosti, barem medju komunistima Europe, in njihov nedosegljiv vzorec!

Možda to uspije Sloveniji.

Dakle, EL očito bez problema uverjava ljudje da nije staljinistička (dobar broj članica EL su komunističke stranke), jer njeni socio-ekonomski programi naprosto su LJUDSKI I DRUŠTVENI I HUMANISTIČNI I MORALNI, demokratični i parlamentarni, i što je najvažnije – programi EL jesu alternativa neobilateralističnom sistemu, i zato EL na preduje!

Muslim da EL u svojim načelima najmanje dopušta ugroževanje ugroženih, kao što su prava manjina. A nakon afera s Gledališčem, grožnje Primorskem su katastrofalna prijetnja Slovincima v Italiji, kao i sramotne za Italiju, ali i Sloveniju i EU!!!

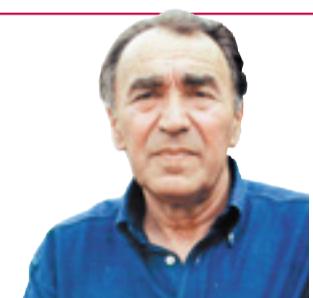
U sveopćoj krizi i štednji, narančno, najlakše je »odžagati« one najslabije, ali to je naprosto nedopustivo, neljudski, na koncu konca – barski! Dobro čini Primorski kada na vrijeme alarmira javnost, jer prijetnje

opstanku Primorskega toliko su groteskno absurdne, da sam gotovo uvjerjen kako će nadležni birokrati v Rimu (i Ljubljani i Bruslju!) odgovorno reagirati.

Kaj pa če ne?

Potem gremo vsi na »marcia su Roma«, in oprostite mi, prosim, za to bizarno metaforo! Osebno sem kot avtor in človek tega prostora zelo ponosen na to, da pišem za dva manjšinska časopisa, Primorski in La Voce, in s tem se vedno hvalim! Si, mi son 'Talian in Croazia e Slovenia, e Sloven in Italia, - i borba za »manjinska« prava je jedina efikasna borba za »večinska« prava, za ordinarno pravico do življenja in dela!

Seveda sem subjektiven, in če hočete tuid egoist! Perche noi altri, nel nostro piccolissimo mondo tra le Alpi ed el Adriatico - NO GAVEMO ALTRI MONDI! In zato branimo in ohranjamo svoj svet, svoj way-of-life! In ga bomo!

EVRSKA SKUPINA - Pomemben dogovor finančnih ministrov v Koebenhavnu

Obseg reševalnih mehanizmov za zaščito območja evra dvignili na 800 milijard evrov

Pospešitev vplačevanja kapitala v stalni krizni sklad - Zadovoljstvo v vrhovih EU, ECB in IMF

KOEBENHAVN - Evrska skupina je včeraj v Koebenhavnu dosegla dogovor o sistemu zaščite območja evra pred krizo z 800 milijardami evrov za posojila državam v težavah. Skupna posojilna zmožnost začasnega in stalnega kriznega mehanizma bo okrepljena na 700 milijard evrov. Poleg tega bo pospešena dinamika vplačevanja v stalni krizni mehanizem.

Skupna posojilna zmožnost začasnega in stalnega mehanizma za zaščito evra je bila sedaj omejena na 500 milijard evrov.

Ob upoštevanju 200 milijard evrov iz začasnega mehanizma (EFSF) je to pomenilo, da je največja možna posojilna zmožnost stalnega mehanizma (ESM) znašala 300 milijard evrov, piše v izjavi, ki jo je sprejela evrska skupina. Včeraj pa je bila sprejeta odločitev, da bo največja možna posojilna sposobnost ESM in EFSF zvišana na 700 milijard evrov, piše v izjavi.

Poleg tega evrska skupina v skupno obrambo evropske valute šteje tudi 49 milijard evrov iz proračuna EU in 53 milijard evrov dvostranskih posojil, ki so že bila izplačana državam v težavah.

Te odločitve dodatnih obveznosti članicam območja evra predvidoma ne prinašajo, saj naj bi šlo le za prenos sredstev iz EFSF, ki so že bila dogovorjena, v ESM.

Spremembe pa prinaša včerajšnja odločitev evrske skupine za pospešitev dinamike vplačevanja začetnega kapitala v stalni krizni mehanizem. ESM, ki naj bi začel delovati julija, torej leta prej, kot je bilo sprva načrtovano, bo imel 700 milijard evrov odobrenega delniškega kapitala, ki je razdeljen na vplačane delnice in delnice na vpoklic. Začetna skupna nominalna vrednost vplačanih delnic je 80 milijard evrov.

Letos in drugo leto bosta vplačani po dve tranši, zadnja pa v prvi polovici leta 2014, medtem ko je bilo sprva predvideno vplačevanje v petih letnih obrokih. Prva tranša bo plačana julija, druga pa oktobra letos. Tako bo vplačani kapital na voljo hitreje, kot je bilo sprva načrtovano, pri čemer je seveda treba upoštevati nacionalne postopke za potrditev te odločitve, piše v izjavi.

ESM bo sicer od julija letos glavno orodje za financiranje novih programov pomoči. EFSF bo praviloma

Šef evrske skupine Jean-Claude Juncker je bil jezen na avstrijsko finančno ministro Mario Fekter, ker je prva javno sporočila rezultate zasedanja, za kar je sicer pristojen on sam

ANSA

dejaven le s programi, ki so se začeli izvajati pred julijem, in v prehodnem

obdobju do sredine leta 2013 bo lahko dejaven tudi v novih programih, če

ŠPANIJA - Varčevalni proračun Na obzoru varčevalni ukrepi za 27 milijard evrov

MADRID - Španska vlada je včeraj sprejela varčevalni proračun, ki za letošnje leto predvideva 27 milijard evrov vredne varčevalne ukrepe. Med njimi je zamrznitev plač javnih uslužencev, ministrstva pa bodo v povprečju razpolagala s 17 odstotkov manj sredstev. "Smo v izredni situaciji.

Naša glavna prioriteta je počistiti javne finance," je po seji španske vlade dejala namestnica premierja Soraya Saenz de Santamaría. "To je trenutek, ki zahteva resne napore za zmanjšanje izdatkov, pa tudi strukturne reforme za spodbujanje gospodarske rasti in ustvarjanje delovnih mest," je poudarila.

Španija je pod velikim pritskom, naj zmanjša javnofinancni primanjkljaj. Le tako bo lahko finančne trge prepričala, da ne bo šla po poti Grčije, Irske in Portugalske, ki so jih pred bankrotom morali reševati mednarodni posojilodajalci. Vlada se tako varčevalnemu proračunu ni odre-

kla niti dan po splošni stavki proti varčevanju in reformi trga dela, pri čemer se je v nekaterih mestih razplamtelo nasilje. Po navedbah sindikatov je samo v Madridu protestiral milijon ljudi, medtem ko je notranje ministrstvo število udeležencev ocenilo na 85.000.

Med ukrepi, ki jih predvideva včeraj predstavljeni proračun, so zamrznitev plač javnih uslužencev, ki jih je prejšnja socialistična vlada znižala. Predlogi vlade pa zaenkrat ne predvidevajo dviga davka na dodano vrednost, prav tako se bodo normalno zviševalo pokojnine.

Španija se je moralata mesec z Evropsko komisijo in ostalimi članicami območja evra pogoditi, da bo javnofinancni primanjkljaj letos znižala na 5,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) in ne na 4,4 odstotka BDP, kot je narekoval prvotni cilj. Ob prehodu v novo leto je ob tem država znova zdrsnila v recesijo. (STA)

SIRIJA - Vojska še naprej obstreluje odpadniška območja Nasilje kljub Anannovemu mirovnemu načrtu ne pojena

BEJRUT - Nasilje v Siriji se kljub mirovnemu načrtu posebnega odposlanca Združenih narodov in Arabske lige za Sirijo Kofija Annana nadaljuje. V zadnjem načelu naj bi bilo ubitih najmanj pet ljudi, sirska vojska pa še naprej pritiska na upornike z obstreljevanjem odpadniških območij, medtem ko so oboroženi uporniki napadli letalsko bazo v Damasku.

Sirska vlada je že v torek sporočila, da sprejema Annanova mirovni načrt za končanje nasilja v Siriji, ki je sirskega predsednika Bašarja al Asada pozval, naj začne takoj uresničevati omenjeni načrt. Kljub temu se v več sirskeh mestih, med drugim v Homsu, Idlibu in Harni, po podatkih opazovalcev in aktivistov nadaljujejo hudi spopadi. Po podatkih Sirskega observatorija za človekove pravice je bilo v zadnjem valu ubitih pet ljudi, od tega širje civilisti.

Kot navajajo v observatoriju, so se režimski vojaki in uporniki spopadli v severni provinci Idlib, kjer so sirske sile začigale domove. Obstreljevali so tudi uporniška oporišča v nemirni osrednji provinci Homs. Varnostne sile v okrožju Homsa, Al Waar naj bi sicer upornikom ponujale pomilostitev v zameno za predajo orožja.

Po poročanju aktivistov so bili v obstreljevanju v Homsu s strani vladnih sil ubiti najmanj štiri ljudje, pet ljudi pa je bilo ranjenih pri streljanju na stare soseske Bab al Sibaa in Al Khalidiyah. Skupina aktivistov v lokalnih ko-

ordinacijskih odborih je ob tem pozvala arabske in mednarodne organizacije, naj pomagajo odstraniti trupla, ki še vedno ležijo na ulicah Homsa.

Srditi boji so včeraj potekali tudi v provinci Hama v osrednji Siriji in v Deir al Zouru na vzhodu, poročajo lokalni koordinacijski odbori, ki organizirajo protivladne proteste. Medtem ko sirska vojska še naprej pritiska na upornike z obstreljevanjem odpadniških območij po vsej državi, so oboroženi opozicijski uporniki streljali na letalsko bazo na obrobju sirskega glavnega mesta Damask. Kot so dejali opozicijski aktivisti, je bil napad usmerjen na sedež obveščevalne službe zračne sile v Arbeenu, niso pa navedli podrobnosti o napadu upornikov ali številu žrtv.

Opozicijski aktivisti so Sirce še pozvali k protestom zaradi pomanjkanja arabske podpore pri njihovi vstaji. Homs in Idlib sta ključni opozicijski oporišči, odkar se je marca lani začel upor proti režimu al Asada.

Annanov mirovni načrt za Sirijo predvideva ustanovitev vseh spopadov, dostop humanitarne pomoči do ogroženega prebivalstva, neovirano gibanje novinarjev po državi in nediskriminirano vizumsko politiko zanje ter izpustitev zapornikov, pa tudi začetek političnega dialoga ter pravico do združevanja in mirnih demonstracij. Že takoj, ko je sirska vlada pristala na načrt, so zahodne države poudarile, da bodo štela le dejanja. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Dan zemlje Spopadi med Palestinci in izraelsko vojsko terjali več ranjenih

JERUZALEM - Na tisoče palestinskih demonstrantov se je včeraj na nadzorni točki Kalandia na Zahodnem bregu spopadlo z izraelsko vojsko. Poškodovanih je bilo 39 ljudi. V Jeruzalemu ter v Jordaniji in Libanonu so Palestinci organizirali protestne shode, da bi obeležili dan zemlje.

Dan zemlje je vsakoletni dogodek, ko Palestinci obeležujejo obletnico smrti šestih arabskih demonstrantov, ki so jih ubili izraelske vojaške sile med množičnimi protesti leta 1976, ki so jih pripredili kot upor proti zasegu zemljisci Aracev na severu Izraela. Včerajšnje demonstracije pa so se zaostrike na mejni kontrolni točki Kalandia. Palestinska mladina je proti izraelski vojski metalna kamene in zažigala avtomobilske gume. Izraelski vojaki so proti demonstrantom streljali z gumijastimi naboji ter jih poskušali razgnati s solzivcem. Palestinski zdravnik so sporočili, da so oskrbeli 39 ljudi, večino zaradi vdihovanja solzivca, sedem ljudi pa so poškodovali gumijasti naboji.

V vzhodnem, arabskem delu Jeruzalema se je okrog 400 demonstrantov z palestinskimi zastavami zbral pred starim delom mesta in začelo se je prerivanje z več sto policisti, ki naj bi udrihali po nekaterih demonstrantih. Jeruzalemska policija je sporočila, da so v demonstracijah in ob starem delu mesta arretirali 18 ljudi. Na jugu Libanona se je na stotine palestinskih beguncov zbralo ob gradu Beaufort. Da bi zagotovile varnost, so libanonske oblasti na območju okrepile vojaški nadzor. V Jordaniji se je blizu 15.000 ljudi zbralo blizu mesta z Zahodnim bregom, vendar so po podatkih lokalnih oblasti demonstracije potekale mirno. V Gazi pa je bilo zaradi streljanja poškodovanih osem ljudi. (STA)

članic unije brez evra.

Članice območja evra so se sicer že prej zavezale, da bodo prispevale tudi dodatnih 150 milijard evrov v obliki dvostranskih posojil v Mednarodni denarni sklad (IMF) za krepitev njegovih sredstev za reševanje križ.

Mednarodne partnerice EU, na primer ZDA, Kitajska in Brazilija, so povečanje svojih prispevkov v IMF za reševanje križ pogojevale z zadostno krepitevijo obrambe evra.

Evropska komisija in Evropska centralna banka sta z odločitvijo o krepitevji skupne zaščite območja evra pred krizo na 800 milijard evrov zadovoljni. V obeh institucijah menijo, da dogovor območja evra utira pot globalnemu dogovoru o krepitevji sredstev za zaščito pred križami.

Prva dama Mednarodnega dearnesskega sklada (IMF) Christine Lagarde je prav tako pozdravila dogovor. Kot je poudarila, se s tem odpirajo tudi vrata za povečanje sredstev IMF. (STA)

Madžarski predsednik ne namerava odstopiti

BUDIMPEŠTA - Madžarski predsednik Pal Schmitt je sinoči sporočil, da ne bo odstopil s položaja predsednika države. Ugibanja o njegovem odhodu so se okrepila, potem ko mu je madžarska univerza v četrtek zaradi plagiatorstva odvzela doktorat iz leta 1992. Kot je Schmitt dejal v intervjuju za madžarsko televizijo m1, ne vidi povezave med doktoratom, ki ga je napisal pred dvajsetimi leti, in sedanjim predsedovanjem Madžarske. Vse opozicijske stranke v madžarskem parlamentu so Schmitta sicer pozvala k odstopu, opozicijski socialisti pa so napovedali, da bodo, če tega ne bo storil, sprožili referendumsko pobudo za njegov odhod. Predsednik poslanske skupine vladajočega Fidesza Janos Lazar je medtem dejal, da bi zadevo morali obravnavati "brez naglice in s tehnikom premislekom".

Severna Koreja preskusila raketo kratkega dosega

PJONGJANG - Severna Koreja je v četrtek izvedla test dveh rakete kratkega dosega, poročajo južnokorejski mediji. Severnokorejska vojska je test rakete KN-01 tipa zemlja-morje, ki ima doseg 120 kilometrov, izvedla ob zahodni obali.

Poznavci razmer pravijo, da bi bila izstrelitev rakete lahko odgovor na nedavno napotitev dodatnih vojaških ladij Južne Koreje in ZDA v Rumenem morju.

Pjongjang je nedavno mednarodno javnost razburil z napovedjo, da bo sredi aprila v orbito izstrelil raketo s satelitom, s čimer bo obeležil 100. obletnico rojstva ustanovitelja Severne Koreje Kim Il Sunga.

Najnovejši satelitski posnetki izstrelilca Tongchang-ri, od koder naj bi poletela raketa, kažejo, da so priprave na izstrelitev v teku. Na posnetkih je videti tovornjake in cisterne pred dvema velikima zgradbama, kjer naj bi bil spravljen pogon za raketo. Dela potekajo tudi na stolpu ob pomični ploščadi za izstrelitev.

Japonski obrambni minister Naoki Tanaka pa je včeraj vojski izdal ukaz, naj sestrelji severnokorejsko raketo, če bo vstopila v japonski zračni prostor. V ta namen so na južnem otoku Okinawa že namestili rakete PAC-3 tipa zemlja-zrak, v Vzhodnokitajsko morje in Japonsko morje pa so napotili tri rušilce tipa aegis. (STA)

JAMLJE - Uvajajo plačevanje služnosti za prehod z zasebnih zemljišč na cesto

ANAS polni blagajno z jameljskim denarjem

Domačini bodo letno plačevali od 50 evrov navzgor - Enemu naložili račun za 12.000 evrov

Družba ANAS od Jameljcev zahteva plačevanje služnosti, sredi vasi pa še vedno ni nadomestila enojezičnega smerokaza z dvojezičnim (levo); turistična kmetija Andreja Ferfolje (spodaj)

BONAVENTURA

Podjetje ANAS bo svojo blagajno polnilo z jameljskim denarjem. Na cestnem podjetju so se namreč odločili, da bodo zahtevali plačevanje služnosti za prehod z zasebnih zemljišč na državno cesto št. 55. To pomeni, da bodo do plačila dolžni vsi Jameljci, ki živijo ob Prvomajski ulici, to se pravi ob glavnih cesti, ki je speljana skozi vas in povezuje Štvanic z Gorico preko Jamelj in Dola.

V prejšnjih tednih so Jameljci z bivališčem v Prvomajski ulici začeli prejmati na dom pisma cestnega podjetja ANAS. V dopisih je bilo pojasnjeno, da naslovniki nimajo dovoljenja za dostop z glavnimi cestami do svojih hiš in dvorišč, kot določa 22. člen prometnega zakonika. Zaradi tega je cestno podjetje ANAS pozvalo prejemnike pisem, naj v roku tridesetih dni izpolnijo priloženi obrazec in naj poravnava zahtevani znesek. V primeru, da tega ne bodo storili, je podjetje ANAS zagrožilo Jameljcem, da jim bo zaprl vhode in nato zahtevalo povravnavo stroškov za opravljenega gradbenega dela. V pismih je bil tudi zapisan letni znesek, ki ga bodo morali Jameljci plačevati za novo služnost in je odvisen od velikosti prehoda z zasebnih zemljišč na glavno cesto. Domačini z manjšim vhodom bodo tako plačevali okrog 50 evrov, tisti z večjim med 60 in 70 evrov, nekateri, ki imajo dva vhoda, pa tudi nad 80 evrov.

Poleg zneska za letošnje leto pa je podjetje ANAS od Jameljcev zahtevalo

lo tudi zaostala plačila za zadnjih pet let, kar pomeni, da je treba omenjene vsote pomnožiti krat pet. Po množenju so zahtevana plačila že kar visoka, kar je Jameljcev seveda spravilo v precejšnjo nejevoljo. Med vsemi pa je nad zahtevno podjetja ANAS nedvomno najmanj zadovoljen Andrej Ferfolja, saj je prejel račun za zaostala plačila, ki je vreden bajnih 12.000 evrov. Ferfolja, ki je doma iz Doberdoba, je pred dvema letoma odkupil jameško gostilno Pahor in v njej urejuje turistično kmetijo, ki je tik pred odprtjem, saj je njena obnova v glavnem zaključena.

Ker je nekdanja gostilna zgrajena tik ob cesti in doslej dejansko ni imela vhoda, urejenega na podlagi določil prometnega zakonika, so tehnički podjetja ANAS izračunali, da je treba plačilo zaračunati na 62 metrih dolžine njenega dvorišča. Ferfolja pojasnjuje, da se bo prihodnji teden sestal z uslužbeniki podjetja ANAS, da bi se dogovoril za znižanje zahtevanega plačila. Poleg tega je Ferfolja že začel postopek za ureditev vhoda s ceste na dvorišče svoje turistične kmetije in za ogroditev zemljišča, tako da se bo v prihodnosti vrednost služnosti znižala na sprememljivi znesek.

Kakorkoli, Jameljci se nad uvedbo služnosti zgražajo in ugotavljajo, da se nekatere javne ustanove v današnjem obdobju gospodarske krize in krčenja

sredstev hitro znajdejo, saj uvedejo nov davek in takoj rešijo svoje finančne težave. Uvedbi novega davka pa se davkoplačevalci ne morejo upreti, saj jim drugače grozijo z visokimi kaznimi.

Za zaključek naj povemo, da prebivalci Doberdoba in vseh ostalih zaselkov v občini (in predelov Jamelj ob

občinskih cestah) ne plačujejo služnosti za prehod z zasebnih zemljišč na cesto, medtem ko je ta davek v veljavi v raznih drugih občinah. Ponokod ga plačujejo tudi za dostop z zasebnih zemljišč na občinske ceste, kar pa včinoma velja za urbana središča, ne pa za vasi in zaselke. (dr)

GORICA - Odpadki

Za vrnitev davka DDV bo potreben vladni zakon

Goričani, ki so ali bodo vložili zahtevo po povračilu davka na dodano vrednost (DDV - IVA), ki so ga med leti 2002 in 2009 neupravičeno plačali skupaj z davkom za odvoz odpadkov TIA, bodo verjetno še dolgo čakali na denar. Podjetje Ambiente Newco, ki je podedovalo okoljski sektor družbe Iris, je namreč pravi naslovjenec pisnih zahtev po povračilu kričnega davka, občanom pa preprosto ne more ugrediti, dokler mu denarja ne vrne državna blagajna, ki je DDV kasirala.

»Da podjetje lahko zahteva vračilo denarja, je potrebna zakonska intervencija vlaže,« je povedal gorički občinski odbornik za finance Guido Germano Pettarin, ki je hotel skupaj s kolegom Francescom Del Sordijem ponuditi občanom nekaj pojasnil v zvezi z vprašanjem, ki je v minulih dneh marsikoga vznemirilo. Kot smo že poročali, je pozornost na to temo ponovno priklical letak rajonskega sveta za Podgorje, ki je občanom svetoval, naj prošnjo za povračilo davka vložijo na sedež podjetja Ambiente Newco do 30. marca. »Za vložitev prošnje ni nobenega termina,« je poudaril Pettarin, ki je tudi pojasnil, da ni še jasno, ali se pravica po zahtevanju povračila davka DDV izteče po petih letih ali pa zastara šele deset let po plačilu računa za odpadke. Podjetje Ambiente Newco ocenjuje, da se izteče po petih letih (in da torej lahko občani zaposijo le za povračilo davka, ki so ga plačali v letih 2007, 2008 in 2009), po drugih interpretacijah zakona pa bi bilo mogoče zaprositi tudi za povračilo davka, ki je bil plačan v letih 2002, 2003, 2004, 2005 in 2006. Občina Gorica, je poudarila funkcionarka Anna Maria Cisint, se je namreč takoj prilagodila razsodbi ustavnega sodišča, zato Goričani leta 2010 in 2011 z računi za odpadke niso več plačali DDV. »Obrazec za vložitev prošnje lahko občani dvignijo na našem davčnem uradu,« je povedal Pettarin, po katerem pa ni rečeno, da bo zahteva občanov izpolnjena. »Če bo prošnja zavrnjena, lahko občani uberejo sodno pot. Pri tem pa morajo biti pozorni, saj bi bili stroški lahko višji od vsote, ki so jo krivčno plačali za DDV.«

Na podlagi nove razsodbe 3756 kasacijskega sodišča na to temo je zvezda Fedrambiente zahtevala od ministrstva za finance, naj podjetjem, ki so aplicirala DDV na račune za odpadke, vrne eno milijardo evrov. Ker ne gre za drobiž, lahko pričakujemo, da bo postopek dolgotrajen. (Ale)

KRMIN - Dokončen sklep

Zemljiško knjigo selijo v Gradišče

Deželni odbor Furlanije-Julische krajine je v prejšnjih dneh sprejel sklep, ki dokončno določa sedež uradov zemljiške knjige v občini Gorica, Tržič, Gradišče, Červinjan in Trst. Sklep je odbor na predlog predsednika Renza Tonda sprejel po zaprtju urada zemljiške knjige v Krminu in njegove združitve z uradom v Gradišču. V tem uradu bodo na razpolago zemljiške knjige krajev Bračan, Koprivno, Chiopris, Krmin, Corona, Dolenje, Fara, Fratta, Gradišče, Mariano, Medana, Medeja, Mernik, Moraro, Moš, Zdravščine, Ušje, Zagr, Romans, Šlovrenc, Martinščina, Spessa, Versa, Vileš in Viscone al Torre.

Ukinitev urada za zemljiško knjigo, za katero se je dejela odločila iz organizacijskih razlogov, je v prejšnjih mesecih v Krminu povzročila kar nekaj polemik in nelagodja. Župan Luciano Patat je skušal prepričati dejelno odbornico Sandro Savino, naj urad preseli v drugo stavbo v krmenski občini, predstavnica Tondove vlade pa ni odstopila od svojega stališča. »Nov sedež je od starega oddaljen le kakih deset kilometrov, ob tem pa bomo ukinil krmenskega urada prihranili pri najemnini. Hkrati se bomo izognili problemu popravila krmenskega sedeža urada, ki ne odgovarja zakonskim predpisom,« je takrat povedala Savinova in pristavila, da se je v Krminu postavljal tudi problem nadomestitve osebja, ki se bo upokojilo. (Ale)

TRŽIČ - Občinski svet

»Teža« davka IMU ostaja še neznana

O količnikih bo uprava odločala v prihodnjih dneh

Davek na nepremičnine IMU, ki ga je Montijeva vladala uvedla namesto davka ICI, bi lahko občutno bremenil tržiške družine. Tržička občinska uprava ni še sprejela dokončne odločitve o količnikih, ki jih bo uvedla v letosnjem letu: za prvo stanovanje je mogoče uesti količnik od 2 promila do 6 promila, za drugo stanovanje pa od 4,6 promila do 10,6. Možno je, da bo uprava uvedla davek na osnovni stopnji 4 promila, uradnih sporočil pa ni še objavila.

V zvezi s tem se je oglasila občinska svetnica skupine Rinnoviamo Monfalcone Anna Maria Cisint, ki je na zadnji seji občinskega sveta naslovila na občinsko upravo svetniško vprašanje in vprašala za pojasnila o strateških izbirah in odločitvah uprave na davčnem področju. Cisintova je omenila tudi naložbe v četrtri Pancan, v šolske stavbe, vzdrževanje in plažo v Marinji Juliji. Županja Silvia Altran je odgovorila, da se v tako omejenem času ne more spuščati v podrobnosti, zagotovila pa je, da bo v prihodnjih dneh »davčne politike v središču seje občinskega odbora.« Županja je povedala, da je bila priprava letosnjega proračuna zelo težavna zaradi rezov dejelnih in državnih prispevkov ter splošne negotovosti. Odgovor Altranove ni zadovoljil ne Cisintove ne predstavnikov Severne Lige, ki je očital upravi, da skriva akte, odbornik za bilanco Francesco Martinelli pa je odločno zavrnil trditev in izpostavil, da se uprava pri objavi aktov strog drži zakonov.

GORICA - Kradli kmetijsko opremo

Priporni nalog za tatinsko tolpo

Zadnji plen

Sodnik za predhodne preiskave iz Vidma je izdal nalog za previdnostni pripor petih romunskih državljanov, ki so jih karabinjerji iz Gradišča arretirali sredi marca. 31-letni Mircea Gheorghe Goia, 42-letni Dan Cortusan, 37-letni Daniel Condria, 20-letni Marc Ioan Cristian Petru in 25-letni Marius Cioca so bili člani t.i. »tolpe traktorjev«, ki je v enem letu obiskala 36 kmetij na Gorškem in drugod, iz katerih je odnesla za pol milijona evrov traktorjev, kosilnic in raznovrstne kmetijske opreme. Videmski sodnik je za peterico, ki je še vedno v gorškem zaporu, izdal nalog za previdnostni pripor zradi sodelovanja pri kraju v obtežilnih okoliščinah. Skupaj z 41-letnim Gheorghejem Popom, ki je tudi v zaporu, so v noči med 10. in 11. marcem kradli v osmih različnih kmetijah v krajih San Giorgio in Nogaro in Carlino pri Vidmu. Preden so z dvema voziloma in plenom tativ in prečkali državno mejo, so jih karabinjerji ustavili. V furgonu Citroen Jumper so našli traktor, tri motokultivatorje, tri kosilnice, industrijski kompresor, dve žagi in še drugo opremo. Plen je bil skupno vreden okrog 45.000 evrov. (Ale)

GORICA - Ker ju ogroža multikino v Vilešu

Hiši filma in Kinemaxu tudi občinska podpora

Župan bo zahteval srečanje s predsednikom deželne vlade

Na pomoč bosta priskočila goriški Hiši filma ter goriškemu in tržiškemu Kinemaxu, ki jih ogroža gradnja novega multikina v trgovskem središču v Vilešu; skupne pobude napovedujeta goriški župan Ettore Romoli ter direktor podjetja Transmedia in festivala za nagrado Giuseppe amidei, Giuseppe Longo, ki sta se včeraj sestala na goriškem županstvu.

Med srečanjem je Longo predstavil študijo, ki dokazuje, da bi nov multikino

zadal smrtni udarec goriškemu in tržiškemu Kinemaxu, ki bi se znašla brez zadostnega števila gledalcev za preživetje. Zaradi tega sta se Romoli in Longo dogovorila, da bosta zaprosila za srečanje predsednika deželne vlade Renza Tonda, ki bi se ga udeležili tudi deželni svetniki, izvoljeni na območju goriške pokrajine. Longo je Romoliju pojasnil tudi postopek, na katerem sloni načrt za gradnjo multikina v Vilešu. »Formalni akt, ki je pričgal

Giuseppe Longo in Ettore Romoli (zgoraj), vhod v goriški Kinemax (levo)

BUMBACA

GORICA Poganjki projektov, danes nagrajevanje

Sto petdeset otrok v starosti od 6 do 11 let, ki obiskujejo osnovne šole v Italiji in v Sloveniji, je sodelovalo na drugi izvedbi natečaja Poganjki projektov, ki ga je organiziral BensaPM Project Management s pokroviteljstvom občine Gorica ter združenjem PMI Northern Italy Chapter in PMI Slovenija Ljubljana Chapter. Natečaj je namenjen razširitvi uporabe Učnega pripomočka za osnovne šole, ki povezuje projektno vodenje s poučevanjem v osnovnih šolah.

Danes od 9.30 do 20 v Kulturnem centru Loize Bratuž zaključno srečanje natečaja s podelitvijo nagrad. Žirija, ki ji predseguje občinska odbornica Silvana Romanu in jo sestavlja še Mariù Moresco, Luca Sanson, Alenka Slabe in Vesna Tomšič, bo razglasila zmagovalce.

Na natečaju je sodelovalo pet šol iz Italije in dve iz Slovenije. Sodelovali so osnovna šola s polnim časom Pecorini - Sv. Ana (3.B razred), osnovna šola Peter Butkovič Domen iz Sovodenj (5. razred), osnovna šola Ludvik Zorut iz Bračana, Dijaški dom iz Gorice, osnovna šola Dragomirja Benička Brkina iz Hrpelj (4. razred) ter podružnična osnovna šola Col - Podkraj (1. in 2. razred). Od srednje so vsi rezultati, ki so jih pripravile sodelujoče šole, objavljeni na spletni strani www.progettinerba.org. Na zaključni prireditvi bo sodelovala skupina CAM Arte&Musica, ki bo na odrhu predstavila mlade glasbenike Giulio Cocianch, Mattea Antonija in Tommasa Bratino pod vodstvom Gabriele Medeot. Izvedbo bodo podprtli tudi konzorcij družbenih zadrug Il Mosaico, socialno podjetje Ad Formandum, KB center, Kinemax in ekološka kmetija Carlo Loner.

GORICA - Partnerji tudi čez mejo

Na voljo nova kartica turističnih ugodnosti

»Vstopna točka« bo dvorec Coronini - Sodelujejo restavracije, društva in trgovci

Vrt palače Coronini Cronberg BUMBACA

AJDOVŠČINA - Lenarčičev izjemni podvig

Pipistrelovo letalo poletelo 96 metrov nad Mt. Everestom

Matevž Lenarčič s kisikovo masko nad Himalajo

Ekstremnemu pilotu Matevžu Lenarčiču je v ultralahkem Pipistrelovem letalu uspel še zadnji največji podvig na njegovi poti okoli sveta: preletel je najvišjo goru sveta, 8848 metrov visoki Mount Everest. Kot so sporočili iz ajdovskega Pipistrela, je podvig uspel preko nepalske strani na višini 8.944 metrov, kar je celo više

od najvišje gore sveta, pri lepem vremenu in zmerni temperaturi »samo« -27 stopinj Celzija ter pri zmernem vetru.

Pilot se je pri poletu soočal z zmernimi turbulencami, uporabil je tudi posebno kisikovo masko. »Največja zahvala gre Avio Clubu Nepal, brez njih ne bi bilo nič,« so zapisali člani projekta GreenLight WorldFlight na spletni strani. Podvig je Lenarčič uspel v četrtek zjutraj ob 5.30 po našem času, vendar so zaradi njegove varnosti za 24 ur uvedli »informacijski molk« - podvig ni bil mogoče spremljati oz. mu slediti na uradni spletni strani projekta, sproti so umikali tudi vse komentarje z iste spletne strani, da Lenarčič ne bi imel težav pri pristanku. V četrtek zjutraj je bilo namreč dovoljenje za let uradno preklicano. V Nepalu je imel Lenarčič kar precej težav s pridobivanjem ustreznih dovoljenj za letalski podvig. V neprecenljivo pomoč so mu bili pri omenjenem nepalskem letalskem klubu, kjer so tamkajšnjo oblast vendarle prepricali, da omogoči turistični prelet ultralahkega letala nad Annapurno.

Lenarčič je sedaj že v Indiji. »Po pristanku v Jaipurju mi je Matevž po telefonu dejal, da se je letalo krasno obnašalo in da bi lahko splezal še precej višje, a je imel težave s kisikom. Čestitke ob preletu v Jaipur!« je zapisal direktor Pipistrela, Ivo Boscarol, na uradni spletni strani projekta. Med številnimi navdušenci z vsega sveta, ki spremljajo Lenarčičeve podvige, je tudi Goricanca Grazia Rusjan, nečakinja bratov Edvarda in Josipa Rusjana, ki se je oglasila na spletni strani projekta s čestitkami Matevžu Lenarčiču.

Pred prihodom nazaj domov mora letalec preleteti še Sejšele v Indijskem oceanu, pa Tanzanijo, Mozambik, Južno Afriko, Namibijo, Angolo, Kongo, Kamerun, Centralno afriško republiko, Čad, Niger, Libijo in Tunizijo na afriški celini. (km)

GORICA - Kinoateljejev dogodek v grajskem naselju

Z druge strani

V mestu Paolo Zanarella, ki s svojim klavirjem nenapovedano nastopa po trgh in ulicah

Kinoatelje prireja danes dogodek »Pogled z druge strani - L'altro sguardo« v okviru multimedijске razstave »Življenja drugih - Glasovi in pogledi med kraji spomina in spomini krajev«, ki je na ogled v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju.

Ob 17. uri bo dvoranska projekcija filmov Anje Medved »Ordinacija spomina« (2010) in »Pogledi skozi železno zaveso« (2010). Avtorica bo spregovorila o spominodajalskih akcijah Kinoateljeja, iz katerih so filmi nastali in namen katerih je oblikovanje odprtega arhiva, ki se razvija s časom in ga prebivalci obeh mest poklanjajo bodočim generacijam. Martina Humar bo nastopila kot kustosinja arhivskih zbirk Kinoateljeja, filmski kritik Sandro Scandolara pa bo predstavil digitalno publikacijo »Il Cine Club Gorizia 1953-1963«; povezoval bo predsednik Kinoate-

ljeja Aleš Doktorič. Med vodenim ogledom skozi razstavo bo priložnost za besedo o filmskih fondih Simonelli in Ballabeni. Hranjuju Kinoatelje, ki od leta 1996 razvija, zbira, ohranja in ureja filmsko dediščino, s spominodajalskimi akcijami pa nadaljuje tradicijo sondiranja čezmejnega spomina na Goriškem. Rezultat tega je bogata avdiovizualna produkcija.

Pred začetkom Kinoateljevega dogodka bo goriško grajsko naselje »oder« za nastop svojevrstnega glasbenika. V Gorico prihaja danes Paolo Zanarella, pianist in skladatelj iz Padove, ki s svojim potujočim klavirjem nenapovedano obiskuje mesta po Italiji ter nastopa po trgh in ulicah. Danes med 10. in 13. uro bo igral na Trgu Europe-Transalpini, med 15. in 17. uro bo v grajskem naselju, po 17. uri pa v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu.

Filmski spomin na bližnjo preteklost KINOATELJE

Paolo Zanarella

FOTO B. DAL PORTO

KRMIN - Župan Luciano Patat

Za uspeh si šteje slovenski šolski center v Bračanu

Pred petimi leti je bil Luciano Patat s podporo levičarske občanske liste malce presenetljivo izvoljen za krminskega župana, saj je za petdeset glasov premagal osrednjega desnosredinskog kandidata, za preko štiristo glasov pa kandidata levo-sredinskih strank. Po petih letih se je odločil, da spet kandidira, tudi tokrat s podporo občanske liste in s prepričanjem, da je dobro vodil občino in da si zaslужi še en mandat.

»Krmín se je v zadnjih letih zelo spremenil. Ima lepsi videz, k čemur so prispevali krajevni podjetniki in kmetje, ki so odprli številne turistične kmetije, nedvomno pa je pomemben doprinos k večji privlačnosti mesta dala občinska uprava, ki je znala ovrednotiti nekatere krajevne prireditve. Reorganizirali smo septembrski praznik grozinja, ki je v zadnjih letih beležil velik porast obiskovalcev. Po drugi strani sta bili gledališka sezona in festival Jazz & Wine vseskozi na zelo visokem nivoju, tako da sta privabila številne turiste,« pravi Patat in pojasnjuje, da so se po zaslugu občinske uprave uveljavile tudi druge prireditve, med katerimi izstopa knjižni festival Cormons libri, med katerim so gostili priznane književnike, gledališčnike in politike. »Cormons libri je ena prvih pobud, ki smo se jih lotili, pri čemer bi omenil še prireditve Sconfinando; združevala je razne koncerte, gledališke nastope in srečanja, nekatere smo priredili tudi z občino Brda,« pravi Patat in ugotavlja, da bi treba okrepiti sodelovanje med italijanskim in slovenskim delom Brd. »Socamo se s številnimi sorodnimi vprašanji, zdržati bi morali moči, saj smo še vedno v marsikaterem primeru narazen,« pravi Patat in opozarja, da tudi vinarij z obeh strani meje začenjajo počasi spoznavati prednosti, ki bi jih prinesel skupen nastop na globalnem trgu. Ravnino vina pa je na Patata eden izmed glavnih krminskih adutov. »V Krmínu imamo zadružno klet, ki združuje preko 150 vinogradnikov; uveljavljena je po vsem svetu, kjer jo še predvsem poznačajo zaradi Vina miru. Za mesto je zelo pomembna tudi občinska vinoteka, ki sloni na zadružni vinarjev. Vinoteka je pomembna izložba za mesto, zato vse naše goste po uradnih srečanjih na županstvo pospremimo ravno v vinoteko,« pojasnjuje župan Patat.

Luciano Patat

BUMBACA

Občina Krmín se sooča tudi s številnimi težavami, ki so v glavnem vezane na okolje. »Veliko truda smo vložili v zaščito okolja, vendar imamo na našem območju dve odlagališči. Za Pecol de Lupi se bomo borili, da bo območje urejeno, kot določajo zakoni. Za odlagališče gradbenega materiala v Bračanu - njegovo odprtje je tik pred zdajci - si bomo prizadevali, da bodo spodbavani vsi predpisi glede odpadkov, ki jih bodo tam odlagali. Nočemo tvegati, da bi v Bračan končali odpadki, ki bi lahko bili na katerikoli način nevarni,« pravi Patat.

Za Slovence, ki živijo v Krmín in okolicu, je med Patatovim mandatom prišlo do pomembnega dogodka: osnovna šola in vrtec sta se s Plešivego preselila v Bračan. »Selitev predstavlja pomemben rezultat za našo upravo. Šola na Plešivem ni bila več primerna za pouk, bila je pretesna in ni bila varna. V Bračanu smo uresničili pravi slovenski šolski pol, saj smo tja selili vrtec, ki je bil prej v zasebni strukturi, in osnovno šolo. Novo šolsko poslopje v Bračanu bo omogočilo nadaljnjo rast slovenske šole in vrtca, nekaj vpisov več smo že beležili, tako da smo s selitvijo nedvomno zadovoljni,« pravi župan in poudarja, da so v Bračanu ovrednotili poslopje, ki je bilo prej zapuščeno. Poleg tega je v njem tudi italijanski vrtec, sploh pa slovenski in italijanski otroci lahko zdaj računajo na več storitev, med katerimi je nedvomno zelo pomembna menza. »Bivšo šolo v Plešivem smo po drugi strani dali na razpolago slovenski narodni skupnosti, tako da v poslopu deluje slovenska glasbena šola,« pravi župan.

Patatova uprava je bila v zadnjih letih verjetno najbolj levičarska v pokrajini, to pa župana ne nikakor preseneča. »Krmín ima bogato antifašistično tradicijo; večno Krminčanov je bilo vključenih v odporništvo, iz Krmina so izhajali številni borci in partizanski poveljniki. Poleg tega sem prepričan, da smo pred petimi leti zmagali, ker smo se predstavili z občansko listo. Nobena stranka nas ni uradno podprla, zato so volivci nagnadi resnost naših programov, saj nismo dajali neuverjetljivih obljub. Nedvomno je bila nagrajena tudi kaškost naših kandidatov, saj smo večinoma že veliko let aktivni v krajevnem političnem in družbenem življenju,« zaključuje župan Luciano Patat. (dr)

ZAGRAJ - Županja Elisabetta Pian

Trem zaselkom je vrnila staro slovensko ime

Županja Elisabetta Pian vodi zagrajsko občino že deset let. Prvič je bila izvoljena leta 2002, vendar takrat ni dočakala konca mandata. Leta 2006 je izgubila večinsko podporo v občinskem svetu, odstopilo je pet svetnikov opozicije in dva iz vrst večine, tako da je zatem devet mesecev zagrajsko občino vodil komisar. Pianova je leta 2007 kljub izgubi podpore v občinskem svetu še enkrat kandidirala in bila ponovno izvoljena za županjo. V začetku letosnjega leta je Pianova zmagala primarne volitve zagrajske leve sredine, tako da se še tretjič predstavlja volivcem. Med dosedanjima mandatoma Pianove je bila občina Zagraj vključena v seznam občin, v katerih se izvajata zaščitna zakona 482/1999 in 38/2001.

Leta 2008 se je zagrajska uprava odločila za uveljavitev vidne dvojezičnosti v zaselkih Petovlje, Zdravščina in Ušje, ki so dobili dvojezične table ob začetku naselij.

Po besedah županje se je zagrajska občina v zadnjih petih letih zelo spremenila, saj so opravili veliko javnih del, s katerimi so obnovili večji del javnih poslopjih v vseh občinskih zaselkih. »V Zdravščinah smo ovrednotili športni objekt z obnovno tehniskoga igrišča in igrišča za mali nogomet; zdaj bomo poskrbeli še za novo javno razsvetljavo. V Martinčincih smo uredili sedež tamkajšnjega kulturnega društva in obnovili nekdajni vrtec; v njem je zdaj sprejemni center, kjer lahko sprejemamo obiskovalce in šolarje. V Zagruju smo obnovili županstvo, ki ni odgovarjalo varnostnim predpisom, poleg tega smo zgradili nov vrtec v energetskem razredu A in prenovili streho male telovadnice ob osnovni šoli,« pojasnjuje Pianova, ki veliko pričakuje tudi od gradu Limonda. »Njegovo ovrednotenje predstavlja zelo pomemben projekt. Dotrajano poslopje smo prenovili, saj bi se drugače porušilo. Zdaj ima grad novo streho in povsem prenovljeno notranjost, tako da iščemo partnerje, ki bi preko "project financinga" prevzeli upravljanje poslopja in mu dali turistično, kulturno in gostinsko vsebino,« napoveduje županja in opozarja, da ima obnovljeni grad Limonda kar štiri nadstropja, zato pa je nujno razvojni potencial zelo velik.

Elisabetta Pian

BUMBACA

Zagruju povzroča največ težav zelo prometna pokrajinska cesta, ki je speljana skozi vasi. »Na žalost nimamo pristojnosti nad upravljanjem ceste. Železniški most je bil do pred kratkim v lasti italijanskih železnic, zdaj ga je prevzela pokrajina, ki bi morala pripraviti načrt za gradnjo nove ceste. Poleg tega sta dostopa na most v lasti občin Gradišče in Foljan-Redipulja, zato pa upam, da se bomo reševanja prometnih težav lotili vsi skušaj,« poudarja Pianova.

V zadnjih letih je županji marsikatero preglavico povzročila tudi Soča; za božič leta 2009 je boda poplavila več ulic v Zdravščinah, tudi zatem je nekajkrat zalilo kletti. »Težave smo rešili z veliko odtočno cevjo in črpalko, ki smo ju ob zadnjih večjih po-

plavnih valih že preizkusili in odlično služita svojemu namenu. Poleg tega smo v Zdravščinah zgradili novo kanalizacijo, ki je prej ni bilo. To rešuje težave, ki so jo pred tem povzročali številni izviri, skozi katere je voda pritekala na ceste in v kletti,« pravi Pianova in pojasnjuje, da so v zadnjih petih letih namestili tudi nove dvojezične table v zaselkih Petovlje, Zdravščina in Ušje. »Vsem smo vrnili njihova stara slovenska ledinska imena. To smo svojčas obljubili in prizadevali smo si, da smo danes besed tudi držali. K temu bi dodala, da tudi krajevni krožki skrbijo za promocijo slovenščine z organizacijo tečajev slovenskega jezika in kulture. Pomembno se mi zdi tudi to, da se v okviru pobud ob pobratenju med občino Zagraj in krajevno skupnostjo Branik otroci naših šol udeležijo krajšega tečaja slovenščine, tako da lahko spregovorijo nekaj besed s prijatelji iz Slovenije, saj je do pobratenja prišlo tudi med šolami, ki vsako leto priredijo nekaj skupnih srečanj,« pravi županja in poudarja, da veliko pričakujejo od ovrednotenja spominskega območja na Debeli griži. »Pokrajina bo poskrbela za obnovo muzeja, naša občina pa vseskozi skrbi, da so očiščene gozdne poti. Med drugim smo uredili krožno pot, ki je speljana ob 54 spomenikih in ploščah, postavljenih v spomin na brigade in odrede, ki so se na tem pobočju borili,« zaključuje zagrajska županja Elisabetta Pian. (dr)

GORICA - DS

»Romolijeva koalicija brez predlogov«

Goriška Demokratska stranka kritično gleda na dogajanje v desni sredini, kjer je Ljudstvo svobode niso zadovoljni zaradi, saj je Liga ponizala stranko, župan-kandidat pa ni reagiral,« pravijo predstavniki Demokratske stranke, ki opozarjajo, da je Romoli iz svojega profila na spletni strani Facebook izključil simpatizerja Ljudstva svobode Giorgia Allegre, ker mu je na »zid« napisal: »Če bi Liga zahtevala, da si ime spremeniš v Ettore Padanoli, bi tega ne sprejel, drži? Demokratska stranka meni, da ima Romoli svoje volivce za norca. »Giuseppe Cingolani je edini resen kandidat, ki ima v programu natančne in premisljene predloge, na primer za trgovino in socialne storitve. Na drugi strani ni nobenih predlogov, le pogajanja za delitev stolčkov,« je povedal tajnik goriške Demokratske stranke Enzo Dall'Osto in spomnil, da bo danes ob 17. uri na Trgu Sv. Antona javna predstavitev Cingolanijevega programa.

GORICA - SS

»Konzulta dobro delala, občina s slabo vizitko«

»Slovenska konzulta pri goriški občini je v zadnjih petih letih delovala zelo dobro, čeprav so bili pogoji za delo neugodni, saj je sedanja občinska uprava na vse načine skušala Slovencem preprečiti koriščenje pravic, ki jim po zakonu pripadajo. To je bilo razvidno že pri vprašanju izvajanja 8. in 10. clena zakona 38/2001,« poudarja pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Julijan Čavdek in dodaja: »Najbolj izstopajo odločitve mestne uprave in župana Ettoreja Romolija, ki so vezane na slovenske občinske jasli in na vprašanje rajonskih svetov. V obeh primerih so župan in njegovi odborniki ravnali tako, da je bila odtegnjena katera koli povezava s Slovenci. To je vizitka, s katero se ta uprava ponosa v odnosu do Slovencev. To moramo imeti zelo jasno v zavesti, ko se borno čež mesec dni odpravili na volitve.« Čavdek poudarja, da so si predsednik Ivo Cotič in ostali člani konzulte pet let pričadevali v korist celotne slovenske narodne skupnosti. Po njihovi zaslugi je bila postavljena plošča Primožu Trubarju, ki odkriva tisti del goriške zgodovine, ki jo sedanja desnica želi izbrisati. Po ukinitvi rajonov - tako Čavdek - ostaja slovenska konzulta eden redkih posvetovalnih organov, ki ga mora občinska upravaupoštevati, zato bo njena vloga še kako pomembna.

NOVA GORICA - Po dveletnem zamiku pri gradnji

Ciciban odprt

V aprilu ga bo najprej obiskovalo 87 otrok, polno število bo v šestih oddelkih sprejel septembra

Prenovljeni vrtec Ciciban na Cankarjevi ulici v Novi Gorici je bil včeraj uradno odprt, v pondeljek pa bo začel z delovanjem. Pravzaprav bi namesto prenovljeni lahko zapisali kar novi, saj je bil objekt v celoti sezidan na novo, potem ko so porušili starega. Izgradnja in oprema najmodernejše med enotami novogoriškega Vrtca je veljala 1,8 milijona evrov in bo septembra sprejela polno število, to je 109 otrok v šestih skupinah.

O vrtcu Ciciban smo v zadnjih dveh letih že večkrat pisali, predvsem zaradi večkratnih zamikov pri izgradnji, ki so nastali zaradi sporov med občino, ki je investitor projekta in novogoriškim podjetjem Final, ki ga je sprva gradilo. Po zastoru na gradbišču je nato gradbena dela prevzelo prav tako novogoriško podjetje Euroinvest. Toda naj bo tokrat v ospredju veseli dogodek, ki so ga otroci, še bolj pa starši in zaposleni, težko pričakovali.

Novi objekt se razteza na 840 kv. metrih površine, medtem ko je star obsegal »le« 470 kvadratov. V aprilu ga bo najprej obiskovalo 87 otrok, v petih oddelkih, polno število bo v šestih oddelkih sprejel septembra. V tej enoti bo delo z otroki potekalo po metodologiji Korak za korakom, vanjo bodo vključeni otroci od 1. do 6. leta starosti. V enoti Ciciban je, poleg spremljevalnih prostorov, šest igralnic s kopališčami, vsaka obsega okoli 50 kv. metrov, ter osrednji, dobrsti kvadratov velik prostor, namenjen športni vzgoji. Malčki bodo tam lahko spoznali različne športne: od plezanja po ripstolih, mreži ali po plezalni steni, košarko, namiznega tenisa do skakanja po posebej za malčke prilagojenih trampolinah, celo osnovne stanja na smučeh bodo lahko preizkusili s posebno opremo. Ob lepem vremenu pa se bodo lahko igrali tudi na sodobno opremljenem zunanjem otroškem igrišču.

Nekdanji vrtec Ciciban je do leta 2003 deloval v sklopu Vrtca Nova Gorica. Z uvedbo devetletne osnovne šole se je v vrtcih zmanjšalo število otrok, zato je bila enota Ciciban ukinjena. Za nekaj let so bili oddani v uporabo Centru za socialno delo Nova Gorica za izvajanje dejavnosti Centra za pomoč na domu KLAS in Šentu. Ker pa tudi novogoriška občina v zadnjih petih letih beleži povečano število rojstev, se je znova pokazala potreba po dodatnih prostorih za predšolsko vzgojo. (km)

Plezalna stena v prostoru, namenjenem športni vzgoji K.M.

Sanacija azbesta

V Tržiču se je začela sanacija območja ob rimskih termah, kjer so našli direktno odlagališče azbestnih plošč. Za sanacijo bo poskrbelo podjetje Elite Ambiente, ki spada v holding Ethan. Sanacijski poseg bo predvidoma trajal petdeset dni, skupno bodo v specializirano odlagališče v kraju Noventa di Piave odpeljali 1.800 ton azbesta, za kar bodo potrebovali okrog sto voženj s tovornjakom. Sanacijski poseg bo stal 580.000 evrov.

Leva sredina na trgu

Levosredinska koalicija z županskim kandidatom Giuseppejem Cingolanijem se bo danes ob 17. uru v vidiku majskih občinskih volitev predstavila volivcem na Trgu Sv. Antona v Gorici. Ob tej priložnosti prirejajo praznik, med katerim se bo predstavitev volilnega programa prepletala z glasbenimi vložki. Nastopili bodo skupina Canzoniere iz Ajella, jazz kvintet Sweet Life in break-dance skupina Feet 4 Funk.

»Je Romoli komunist?«

»Severna liga naj nam pojasni, ali je tudi goriški župan Ettore Romoli komunist? Tudi on ne bo upošteval deželnih desnosredinskih določil za oddajanje v najem stanovanj, kot so storili župani, ki so na čelu raznih levosredinskih in desnosredinskih uprav v pokrajini?« Retorično vprašanja si postavlja deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je prepričan, da bi se ligasi morali sramovati zakona, ki je zaradi svoje neevropskosti spravil v težave krajevne upravitelje po vsej deželi. Brandolin se sprašuje tudi, kje so bili deželni svetniki stranke UDC in Ljudstva svobode, ko je deželni svet sprejema sporni zakon, in zakaj ga njuni krajevni predstavniki ne upoštevajo.

Podpis za listo Zelenih

V volilnem uradu goriškega županstva bo danes med 14. in 19. uro mogoče oddati podpis za volilni nastop liste Zelenih, ki podpira županskega kandidata Renata Fiorellja.

Predstavili bodo kandidata

V vinoteki v Krminu bodo danes ob 11. uri predstavili župansko kandidaturo Fabia Russianu. Podpirajo ga lista UDC, občinska lista »Cormons nel Cuore« in Ljudstvo svobode.

Pomladni praznik

V Gorici se danes začenja dvodnevni Praznik pomladni. Na Travniku bodo na voljo stojnice iz občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Kanal, Brda, Miren-Kostanjevica in Renče-Vogrsko; v ulicah Mazzini, Monache, Garibaldi in v Raštelu bo boljša tržnica. V peč coni na Korzu Verdi bodo stojnice s cvetlicami in opremo za vrtnarstvo. Ob 18. uri bo slovensko odprtje na Travniku, kjer bodo otrokom na voljo tudi napihljiva igrala.

Starši vrtnarji

Starši otrok iz osnovne šole v Ulici Romana v Tržiču so v prejšnjih dneh prisločili na pomoč šolskemu in občinskemu osebju pri vrtnariskih delih pred šolskim dvoriščem. Skupaj z otroki so gredice uredili in vanje posadili nove cvetlice.

Vlakci v Raštelu

Na sedežu združenja Nuovo lavoro v goriškem Raštelu bodo danes in jutri med 9.30 in 12.30 ter med 15.30 in 18.30 na ogled vlakci društva ljubiteljev železnice ATR.

Brezplačen obisk

Jutri bo prost vstop v pinakoteko Pohorjanskih muzejev v palaciji Attems Petzenstein Na Kornu v Gorici (med 10. in 17. uro), v goriškem grajskem nasežlu pa bo od 9. do 19. ure omogočen brezplačen obisk muzeja prve svetovne vojne, muzeja mode in umetne obrti ter arheološke zbirke.

GORICA - Natečaj Simona Cigana Novinarje spodbujajo k raziskovalnemu delu

V poštev pridejo tudi prispevki v slovenskem jeziku

Večjezični in multimedijski natečaj, ki želi spodbujati novinarje k raziskovalnemu delu. To je eden izmed glavnih ciljev natečaja Simona Cigana, ki letos že tretjič potekal v spominu na mlado novinarko iz Pordenona, ki je julija 2007 zradi srčne kapi umrla med službenim spremljanjem nogometne tekme. Pobudo za natečaj, ki ga ob Simoninih starših Luisi in Brunni podpirata deželna federacija zadružnih bank in pordenonska zadružna banka, je dal novinarski krožek iz Pordenona, pokrovitelja pa sta novinarska zbornica FJK in deželni sindikat novinarkov Assostampa.

Tretjo izvedbo so včeraj predstavili na sedežu pokrajine v goriškem grajskem naselju. Ob Simoninih starših sta bila prisotna predsednik pordenonskega novi-

narskega krožka Piero Angelillo in Lorenzo Kasperkovitz iz deželne zveze zadružnih bank. Tako kot lani bodo novinarji lahko sodelovali s prispevki v vseh jezikih, ki jih priznava dežela FJK, torej v furlanščini, italijanščini, nemščini in slovenščini, priložen pa mora biti italijanski prevod. Predvideni so denarne nagrade za najboljše reportaže s področja raziskovalnega in športnega novinarstva: tema so lahko različne, povezane pa morajo biti z našo deželo. Skupno je na voljo 6000 evrov. Sodelujejo lahko novinarji iz vseh dežel, vpisani pa morajo biti v zbornico. Prispevki morajo biti objavljeni na časopisih, radiu, televiziji, itd. med 1. julijem 2011 in 30. junijem 2012, na grajevanje pa bo oktobra v Avianu. Razpis je na voljo na spletnih straneh deželnega novinarskega sindikata in zbornice.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. GARZAROLLI 154, TEL. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, PRVOMAJSKA UL. 32, TEL. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, UL. F. DI MANZANO 6, TEL. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, RIMSKA UL. 13, TEL. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, TRG REPUBLIKE 16, TEL. 0481-410341.

Gledališče

FESTIVAL KOMIGO 2012 V KULTURNEM DOMU V GORICI:

v četrtek, 4. aprila, ob 20.30 »Svobodni zakon« (v slovenščini) Daria Foja in France Rame, produkcija Narodni dom Maribor; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD:

v Kulturnem domu v Gorici: danes, 31. marca, ob 20.30 »Premiata pasticceria Bellavista« Vincenza Salemmeja; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

OPERA V KINU:

v tržiškem Kinemaxu bodo preko satelita predvajali lirične in baletne predstave z najbolj prestižnih svetovnih odrov: 8. maja ob 19. uri ponovitev baleta »Class Concert - Giselle« iz moskovskega Boljoša; 10. aprila ob 19. uri Massenetova »Manon« iz newyorskega Metropolitana; 15. maja ob 19.30 balet »Romeo in Julija« iz pariške Opere; 17. aprila ob 19. uri Verdijeva »Traviata« iz newyorskega Metropolitana; informacije na tel. 0481-712020.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Evabi na gledališko predstavo »Kobarid '38 - Kronika atentata« Dušana Jelinčiča v režiji Jerneja Kobala v pondeljek, 2. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici v okviru abonnajske sezone.

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA

prirejajo tridnevni avtobusni izlet

od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA

prirejajo tridnevni avtobusni izlet

od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

TABORNIKI RMV

organizirajo v nedeljo, 1. aprila, izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in

SLOVENIJA TA TEDEN

Globinsko čiščenje

VOJKO FLEGAR

V naslednjih nekaj tednih se po ugotovitvah poslovnega dnevnika Finance utegne potopiti, torej znati v prisilni poravnavi ali stečaju, dejet slovenskih podjetij s skupno več kot 8000 zaposlenimi. Od največjega med njimi po številu zaposlenih (kranjskega turistično-finančnega holdinga Sava, ki je v absolutnem znesku tudi najbolj zadolžen) preko za zdaj še panožnega primusa v gradbeništvu (ajdovskega Primorja) do državnega letalskega prevoznika Adria Airways gre za vseh pogledih pisano družino z osnovno skupno značilnostjo: obveznosti vseh so (krepko) večje od prihodkov oziroma prostega denarnega toka, s katerim bi lahko servisirala posojila.

Skupno ima deseterica namreč 1,2 milijarde evrov prihodkov in za več kot 1,6 milijarde evrov obveznosti, od katerih jih precejšen del v primeru, recimo, Pivovarne Laško, Primorja, Energoplana in Kraškega zidarja, zapade v naslednjih nekaj dneh oziroma tednih. Ker se banke v dosedanjih podobnih primerih praviloma niso bile pripravljene povarjati o podaljšanju oziroma reprogramirani obveznosti, prav tako pa ne kažejo (več) veselja do pretvarjanja terjatev v lastniške deleže, je skoraj zanesljivo, da bo večina neposredno ogroženih podjetij res končala najmanj v prisilni poravnavi in da bo brez dela ostala večina zaposlenih v njih.

Po eni strani bo takšen razplet pomenil dokončen propad še pred tremi leti ponosne in velike gradbene industrije. Če je ta še leta 2007 k slovenskemu BDP prispevala pri-

bližno devet odstotkov, se je po prodaju SCT, Vegrada in vrste manjših družb v štirih letih ta njen delež prepolovil, še enkrat pa se bo zmanjšal za pol po potopu Primorja, Kraškega zidarja in Energoplana. Slovenska gradbena industrija, izčrpana zaradi menedžerskih prevzemov (v posameznih primerih tudi »navadnega« kriminala) ter prizadeta z drastičnim znižanjem javnih naročil (po koncu glavnine avtocestnega programa) in zastojem na stanovanjskem trgu, pa v tem procesu seveda pospešeno izgublja tudi konkurenčnost, saj je večina najboljših kadrov že odšla k tuji konkurenči. Če oziroma ko se bo država lotila bodisi tretje avtocestne osi ali posodobitve železniškega omrežja, bodo slovenski gradbinci dela najbrž dobili le še kot podizvajalci avstrijskih, italijanskih in drugih evropskih podjetij.

Na drugi strani skoraj vsi pričakovani zlomi pomenijo tudi nadaljevanje (a ne še konec) razpleta bodisi menedžerskih prevzemov bodisi prevzemov drugih podjetij, nasedlih na čereh finančne krize. Takšne so poleg gradbinskih tudi zgodb Save, Laškega, Papirnice Radeče, NFD Holdinga in Pinusa Rače. Tako imenovana tajkunska saga kot da nima konca za prizadeta podjetja, pa tudi za banke ne. Slednje so po prvem valu, ki je na suho naplavil s kratkoročnimi krediti financirane dolgoročne posle, resda »unovčevale« posojilna zavarovanja v obliki delnic prevzemanih podjetij, a se je kmalu izkazalo, da s temi nimajo kaj prida početi.

Razen Droge Kolinske (iz Istrabenzove zgodbe) in Fructala (iz skupine Laškega) niso banke doslej odprodale skoraj nič omembe vrednega, njihovi posamični deleži pa tudi niso tolikšni, da bi pridobljene načrte lahko upravljalne. In še, ko so za prodajo zaseženih deležev ustavile konzorcij (kot v primeru največjega slovenskega trgovca Mercator), je prodaja iz tega ali onega razloga spodletela. Zdaj se tudi državne banke, ki jim tovrstni »mrtvi kapital« bremeni bilance bolj, kot so najbrž pričakovale, s konverzijo terjatev v lastniške deleže, torej upirajo, prizadeti (še) zaposleni, krovne sindikalne organizacije in opozicija pa s prstom kažejo na vlado in glasno zahtevajo, naj jih vanjo »prisili«.

Toda vlada ima s svojimi oziroma državnimi bankami druge, nič manjše skrbi. Tudi bankam samim namreč teče voda v grlo: samo lani so slovenske banke odpisale za več kot milijardo evrov terjatev (pretežni del skoraj 400-milijonske izgube sektorja pa so ustvarile državne banke), po ocenah poznavalcev pa letos ne bo moglo biti veliko bolje. Poleg tega mora samo največja Nova Ljubljanska banka letos vrnilti več kot poldružgo milijardo evrov posojil, ki jih je v letih debelih krav najela v tujini, rok, v katerem se bo morala – tudi zaradi zahtev evropskega regulatorja – dokapitalizirati, pa se neusmiljeno približuje. Da država nima denarja, je jasno, a tudi strateških partnerjev iz tujine, ki bi to breme prevzeli nase, ni videti.

ODPRTA TRIBUNA

Ali dinamično soočanje ali zaprti izključujoči krogi?

Prav ima g. Luciano Ceschia, ko pravi, da je bilo treba precej poguma (o zrelosti naj presodijo drugi) za organizacijo srečanja o odnosih med dnevnikom Il Piccolo in slovensko tržaško skupnostjo v sklopu praznovanja njegove 130. obletnice. Priznam, da tudi v samem vodstvu SKGZ je bilo precej pomislek o tem, kako bodo posredovali sprejeli naši člani in širša manjšinska skupnost, saj je vsem jasno, da se nismo še povsem otreli vsakovrstnih pogojevanj iz preteklosti in da nas še vedno bremeni tudi pri vsakdanjem delovanju.

Potrebo je bilo nekaj poguma za čisto "preprosto" pobudo, kjer smo se lahko sproščeno in odkrito soočali z glavnim urednikom vplivnega tržaškega dnevnika in poslušali danes politično dokaj odmaknjena (in neprizadeta) mnenja bivšega vladnega podstajnika Budina. Kot je bilo potrebno tudi nekaj poguma, da se SKGZ pogleda okrog sebe in preko spletja preveri, kako na našo skupnost gledajo slovenski in italijanski semeččani in sovaščani ter na podlagi tega skuša bolj učinkovito uveljaviti slovensko narodno skupnost v Italiji.

V tretjem tisočletju, dvajset let po padcu berlinskega zidu, po ephalnih spremembah, s katerimi je končno padla fizična meja med Italijo in Slovenijo itd., naša manjšina še vedno potrebuje pogumne geste za čisto normalne dejavnosti, ki sodijo v vsakdanje interagiranje med člani široke in raznolike tržaške skupnosti.

Določene javne in pol javne reakcije na zadnje pobude SKGZ nekaterih bolj ali manj uglednih

predstavnikov naše manjšine in celo napadi v slogu inkvizicije dokazujojo, da del naše organizirane skupnosti ni dojel novih vseslošnih dinamik in še manj sprejel globoke sporočilnosti tržaškega srečanja treh predsednikov. Podoben ali še večji deficit dojemanja teh sprememb sicer občutimo tudi pri določenem italijanskem delu Trsta, ampak tudi tam se je marsikaj spremeno in se še spreminja.

Pri vsem tem bi bilo verjetno vredno si postaviti enostavno vprašanje, kaj je za tržaško skupnost in predvsem za slovenski del te skupnosti bolj koristno vrednotiti in gojiti: pozitivne dinamike soočanja ali negativnost zaprtih izključujočih krogov?

So bile pobude SKGZ in združenja ezulov ANVGD, sen. Budina in sen. Totha, Primorskega dnevnika in Piccola v smeri približevanja med Slovenci in ezuli pozitivni ali negativni zgodovinski premik v teh krajih? Je to dodatno obremenilo tržaško skupnost ali jo je delno razbremenilo? Je to prispevalo k izboljšanju ali poslabšanju odnosov med različnimi skupnostmi v mestu? Je vse to okrepilo ali ošibilo položaj naše skupnosti? Skratka, so tudi za naš obstoj ugodnejše umirjene ali napete razmere?

Vse to ni bilo enostavno ne za ene ne za druge in vsi smo imeli kanček poguma v prepričanju, da se moramo zazreti v prihodnost predvsem v korist mlajših generacij, katerim seveda ne smemo zakriviti preteklosti, še manj pa jim moramo obremenjevati bodočnost.

Tudi danes SKGZ nadaljuje po poti takega dialoga, ne da bi se odrekla nobeni vrednoti, ki je jasno

omenjena v njenem statutu in v vedno večjem prepričanju, da bomo lahko našo narodno skupnost v Italiji še dodatno razvili - in ne samo ohranili - z jasno vizijo naše vloge povezovalca tega prostora med Slovenijo in Italijo, ne pa s tem, da smo zazriti vase v iskanju zunanjega sovražnika, ki naj bi bil vzrok vseh naših problemov.

Skgz je spravila na podstrešje zgodovine staro orodje in orožje konfliktov prejšnjega stoletja, danes smo se opremili in še vedno se opremljamo z novimi pristopi, ki nam pomagajo razumeti in se soočati s sodobno manjšinsko družbo, ki se kot vse okolje spreminja z neverjetno hitrostjo in kjer so medenitne dinamike pridobile čisto drugo dimenzijo sobivanja, kar je tudi razvidno iz populacije naših šol.

Ravno zaradi tega smo postavili šolo, izobraževanje in nasploh mlade v center pozornosti naših vseslošnih in tudi finančnih posegov, kjer žal imamo precej omejen manevrski prostor, zaradi vedno bolj pereče krize. Tudi zato si prizadevamo, da bi udejanjili znotraj manjšinske organiziranosti nekak »spending review«, ki bi omogočil sprostitev enega tudi manjšega dela finančnih sredstev v korist novih dejavnosti.

SKGZ bo prepričano nadaljevala po tej poti, še naprej pa bo spoštovala tudi tiste manjšinske dejavnike, ki bodo zbrali druge poti, saj se zavedamo, da so vsi spoštovanja vredni in vsem iskreno priznavamo dobronomerno delo v čim večjo korist naše narodne skupnosti.

Livio Semolič

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Dobra šola

Šola nikoli ne doseže cilja, vedno je le na poti k nečemu drugačnemu in boljšemu. To misel bi lahko prav primerno uporabili tudi za našo, slovensko šolo - šolo s slovenskim učnim jezikom. K nehnemu razvoju jo najpogosteje silijo zunanje okoliščine. Ob pomajkanju skupnega načrta, strategije in sistema, kako se bo ta vrsta šole razvijala, se šole, vsaka nekoliko drugače, odziva na nove izzive.

Pedagog Otto Seydel trdi, da je dobra šola tista, ki ustreza vsakemu posameznemu učencu. Temeljna naloga sodobne šole naj bi bila vsakega učenca podpirati individualno; vsak posebej je izziv, ki naj ga jemlje resno ne le posamezni učitelj, pač pa tudi celotna šola. Dobra šola poskrbi, da bo vsak učenec ob koncu šolanja znan gladko brati, pisati in računati, saj je mlad človek, ki zapusti šolo brez teh osnovnih kompetenc, pogosteje obsojen na neuspeh pri študiju ali na delovnem mestu. Dobra šola mora poskrbiti, da posreduje svojim učencem več kot le golo znanje: naučiti jih mora razumevati vsebine in učenca izobraževati tako, da bo seznanjen z osnovami primernega obnašanja in kulturnega življenja v skupnosti. Dobra šola ne zamori, pač pa ohranja živo otrokovo radovodnost do sveta, spodbuja učenčevu zadovoljstvo in uspešnost in goji v njem motivacijo, da ta sam s seboj tekmuje v sposobnostih in se zna veseliti uspeha. Uspešnost in standardi znanja so v dobrini šoli združeni v pojmu kvalitete. Dobra šola ni le mesto za učenje, pač pa je življenski prostor, v katerem otroci in mladina izkustveno spoznajo, kaj je skupnost, ki jih je sprejela in so ji potrejni, in kaj pomeni demokracija. Vrednote, za katere naj šola vzgaja, so največkrat zelo primerne učna snov, saj v šolskem vsakdanjiku sleherni učenec lahko izkusi, kaj so to samostojnost, solidarnost in pripravljenost, da nemu pomaga.

Šola je učna ustanova. Torej naj bo vzor. Sama sebe naj upravlja z isto resnostjo in doslednostjo, ki jo želi posredovati svojim učencem. Šola potrebuje svojo lastno samostojnost, da se ustrezno prilagodi sprotnim spremembam in zahtevam. Svoj proces predragačenja ali prilagajanja lahko izvaja tudi na osnovi notranjih reform.

Ostaja odprtvo vprašanje, kako lahko izmerimo kvaliteto neke šole. Seydel navaja za to štiri evalvacije postopke za merjenje razvoja šole. Ocenjevanje samih šolskih podatkov, ki ne upošteva pedagoškega postopka, pač pa le končni izid; primerjava šol na osnovi testov, ki primerjajo le izmerljive šolske dosežke; samoevalvacija, ki predvideva oceno šole o sebi, glede na izbrane kriterije in zunanjemu evalvaciju – oceno od zunaj, ki naj bi bolje izpostavila morebitne napake.

K dobrini lahko pomagajo tudi starši otrok, ki šolo obiskujejo; ti lahko šolo celo izboljšujejo, če so dovolj soudeleženi pri stvari. Pri tem Seydel ne misli le na konkretno starševsko pomoč, pač pa tudi na razredna vrata, ki naj bodo vedno odprta za morebitni obisk in sodelovanje staršev. Dodatna pomoč lahko pomeni tudi »ocenjevanje« učitelja, saj ni vseeno, kako se že v domaćem krogu razpravlja o njem in se morebiti zmanjšuje njegov pomen in spoštovanje. Izredno važno je, da se starši, ko pride do konfliktne situacije, z učiteljem srečajo, se pogovorijo o nastalem problemu in o tem, kako bi ga rešili. Ta pogovor pa naj nikakor ne izzveni kot plaz očitkov, pač pa raje kot starševska ponudba pomoći in podporo učitelju pri reševanju težav.

Tudi učiteljem godi biti pohvaljeni. Čim več pozornosti in spoštljivosti čuti učitelj za svoje delo, toliko bolj bo tudi sam pozoren in spoštljiv do otrok, ki so mu zaupani. Tako so kriteriji, ki odločajo o dobri šoli, ne le trdni in izmerljivi podatki, pač pa tudi subjektivna dejstva, ki jih lahko spoznamo s pomočjo nekaterih evalvacij postopkov.

Šola pa je tudi največji ideološki aparat države, trdijo izvedenci. Čeprav so tudi drugi, ki menjajo, da je danes pomanjkanje smisla oziroma nihilizem prevzel obliko vsega, kar naj bi bilo politično korektno, saj je prav to pomanjkanje smisla prikazano kakor človekova pravica. Moderna šola naj bi bila svetovnonazorsko neutralna, vendar je to nekakšna utopija, saj se ne more povsem izogniti neki meri vpliva kulture in ideologije, ki prevladuje v družbi, ker je šola trdno umeščena v načančno definiran kulturni in družbeni kontekst. Vendar ne smemo pozabiti, da je šola tudi medgenacionalno posredovanje človekovega duhovnega bogastva, ki vključuje bodisi velike misli in velike osebnosti, kot tudi neko skupno čutenje, zgodovinski spomin in razpoznavanje v specifičnem jeziku, zanj značilni književnosti in drugih tudi narodno obarvanih umetnostih. Prav vse to vsaki šoli daje predznak – vsebinski, glede na večjo ali manjšo naklonjenost humanizmu, znanosti, družboslovju itd., jezikovni, glede na njeno mednarodnost ali jezikovno specifičnost ter osnovni – stopnja ter pripadnost neki narodni ali drugi skupnosti.

Danes je največja skrb, kako bodo učenci prišli do diplome ali drugačnega študijskega zaključnega dokumenta, ki bo omogočal delovno mesto, ker bo upoštevan na več kot polmilijardnem evropskem trgu. Pedagog in evropski parlamentar Mario Mauro trdi, da se to dogaja zaradi tega, ker šola kot institucija – se pravi kot posoda, v katero se stekajo opcije, ki jih rojevajo izkušnje vlad, držav in družbe – korača vštric z najbolj dramatičnim procesom evropske integracije; po njegovem Evropa sploh nima zadostnih kompetenc glede šolskih programov, kjer ni, kakor tudi v sodstvu ne, neke skupne smeri na osnovi študije zgodovinskih evropocentričnih besedil.

Ko v naši skupnosti razpravljamo o raziskavah, ki so bile izvedene v zvezi s slovensko šolo in ki naj bi v nekaj letih po sektorjih prikazale realnost celovitega položaja naše šole danes, ne moremo mimo misli omenjenega Maria Maura, da se danes realnost tesno veže na izpostavljanje principa evidentiranja, poudarjanja, da so pač stvari take in da je to resnica, kakor da bi se nič ne more predrugačiti. Ob tem se seveda lahko vprašamo, ali ima še smisel boj za boljšo slovensko šolo, če pa so stvari tako in tako slovenski učni populaciji nenaklonjene? Ali naj torej slovenska šola v prvi vrsti skrbi za vse tiste »prišleke« različnih narodnosti, ki jih v zadnjih dvajsetih letih krepijo številčnost, ali pa lahko v tem realnem okviru z drugačnimi, posodobljenimi učnimi pristopi še vztraja pri gojenju svoje narodne specifikе in vzbujanje v slovenskem duhu, ker je pač bila ustanovljena s ciljem, da se ohrani slovenska narodna manjšina v Italiji? Znova se nam, hvalabogu, v razmišljanje pritihtati tolažilna začetna misel, da šola nikoli ne doseže cilja, vedno je na poti k nečemu boljšemu. (jec)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Stalno gledališče FJK II Rossetti
Dvorana Generali
Danes, 31. marca, ob 16.00 / Antoine de Saint-Exupéry: »Il piccolo principe« / Režija: Italo Dall'Orto.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V sredo, 4. aprila, ob 20.45 / Francesco Niccolini e Marco Paolini: »ITIS Galileo« / Ponovitev: v četrtek, 5. aprila, ob 20.45.

GORICA**Kulturni dom (ul. Brass 20)**

V sredo, 4. aprila, ob 20.30 / komedija / Dario Fo in Franca Rame: »Svobodni zakon« / Režija: Samo Strelec / Nastopata: Nataša Tič Raljanin in Tadej Toš.

SLOVENIJA**NOVA GORICA****SNG Nova Gorica****Veliki oder**

V ponedeljek, 2. aprila, ob 11.00 / Predstava za otroke / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skoz svet« (Simon Gregorčič).

V torek, 3. aprila, ob 20.00 / Komedia / Iztok Mlakar: »Sljehrnik«.

V soboto, 14. aprila, ob 10.30 in ob 16.00 / Predstava za otroke / Svetlana Makarovič: »Pekarna Mišmaš« / Gostovanje Mini teatra Ljubljana.

Mali oder

V soboto, 7. aprila, ob 20.00 / Simona Semenič: »24ur« / Ponovitev: v četrtek, 12. aprila, ob 20.00.

KOPER**Gledališče Koper**

Danes, 31. marca, ob 20.00 / Lukas Bärfuss: »Test«.

V sredo, 4. aprila, ob 12.30 / Corrado Premuda: »Destis«.

LJUBLJANA**Cankarjev dom****Klub CD**

Danes, 31. marca, ob 20.00 / komedija / Tone Partljič: »SPRAVA« / Režija: Boris Kobal / Nastopata: Janez Hočevar Rifle in Sandi Pavlin. / Ponovitev: v soboto, 7. in v petek, 13. aprila ob 20.00.

Štihova dvorana

V četrtek, 12. aprila, ob 19.30 / Heiner Müller: »Machet po Shakespeareu« / Režija: Ivica Buljan / koprodukcija: Mini teater, Novo kazalište Zagreb, ZKM, CD.

SNG Drama**Veliki oder**

V ponedeljek, 2. aprila, ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Gembajevi« / Ponovitev: v soboto, 7. in v torek, 10. aprila, ob 19.30.

V torek, 3. aprila, ob 19.30 / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

V sredo, 4. aprila, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope« / Ponovitev: v četrtek, 5. in v petek, 6. ob 19.30 ter v četrtek, 12. aprila, ob 17.00.

V sredo, 11. aprila, ob 11.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«.

V četrtek, 12. aprila, ob 17.00 / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope« / Ponovitev: v petek, 13., v soboto, 14. in v petek, 20. aprila, ob 19.30.

V ponedeljek, 16. aprila, ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Gembajevi« / Ponovitev: od torka, 17. do četrteka, 19. aprila, ob 18.00.

Mala dvorana

V ponedeljek, 2. aprila, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži« /

V torek, 3. aprila, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011: »Mandič Stroj« / Ponovitev: v soboto, 14. ob 20.00.

V sredo, 4. aprila, ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya« / Ponovitev: v sredo, 11. aprila, ob 20.00.

Slovensko mladinsko gledališče**Zgornja dvorana**

V ponedeljek, 2. aprila, ob 19.00 / F. M. Dostoevski - Diego de Brea: »Zločin in kazen« / Režija: Diego de Brea.

Spodnja dvorana

Danes, 31. marca, ob 19.30 / Henrich Böll - Blažka Müller Pograjc: »Izgubljena čast Katharine Blum« / Režija: Matjaž Pograjc.

V torek, 10. aprila, ob 20.00 / Henrich Böll - Blažka Müller Pograjc: »Izgubljena čast Katharine Blum« / Režija: »Matjaž Pograjc« / Ponovitev: v četrtek, 12. aprila, ob 20.00.

Stara pošta

Danes, 31. marca, ob 19.30 / Henrich Böll - Blažka Müller Pograjc: »Izgubljena čast Katharine Blum« / Režija: Matjaž Pograjc.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

V petek, 13. aprila, ob 20.30 / Balet / Giacomo Puccini: »La Bohème« / Ponovitev: v nedeljo, 15. aprila, ob 16.00, od torka, 17. aprila, do petka, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 17.00, v nedeljo, 22. ob 16.00 ter v torek, 24. in v četrtek, 26. aprila, ob 20.30.

SLOVENIJA**KOPER****Gledališče Koper**

V četrtek, 5. aprila, ob 20.00 / Večer primorskega plesa.

LJUBLJANA**Cankarjev dom****Gallusova dvorana**

V četrtek, 5. aprila, ob 19.30 / Koncert / Slovenski komorni zbor - Komorni zbor AVE / Dirigent: Emmanuel Vil-laume; solista: Sabina Cvilak - soprano; Marcos Fink - bariton. / Ponovitev: v petek, 6. aprila, ob 19.30.

V četrtek, 12. aprila ob 19.30 / Koncert / Orkester Slovenske Filharmonije / Dirigent: Giancarlo Guerrero / Solist: Andrew von Oeyen - klavir. / Ponovitev: v petek, 13. aprila, ob 19.30.

Linhartova dvorana

Jutri, 1. aprila, ob 11.30 in ob 18.30 / Koncert in balet / »Ljubljanske razglednice« / Letni javni nastop učencev Plesnih pripravnic in Oddelka za sodobni ples Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

Klub CD

V torek, 3. aprila, ob 20.30 / Koncert / Nastopata: Demeter (Slovenija) in Nevchehirian (Francija).

V torek, 10. aprila, ob 20.30 / Koncert / Get the blessing, (Velika Britanija).

SNG Opera in balet Ljubljana

Danes, 31. marca, ob 19.30 / Adolphe Adam / David Coleman: »Giselle« / Dirigent: Marko Gašperšič.

V ponedeljek, 2. aprila, ob 19.30 / Balet / Adolphe Adam in David Coleman: »Giselle«. / Ponovitev: od torka, 3. do četrteka, 5., v sredo, 11. ob 19.30, v četrtek, 12. ob 17.00, v petek, 13. aprila, ob 19.30.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskoga polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob petek, 13. aprila, ob 19.30.

V ponedeljek, 16. aprila, ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Gembajevi« / Ponovitev: od torka, 17. do četrteka, 19. aprila, ob 18.00.

Mala dvorana

V ponedeljek, 2. aprila, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži« /

V torek, 3. aprila, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011: »Mandič Stroj« / Ponovitev: v soboto, 14. ob 20.00.

V sredo, 4. aprila, ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya« / Ponovitev: v sredo, 11. aprila, ob 20.00.

Slovensko mladinsko gledališče**Zgornja dvorana**

V ponedeljek, 2. aprila, ob 19.00 / F. M. Dostoevski - Diego de Brea: »Zločin in kazen« / Režija: Diego de Brea.

OTROŠKO ZBOROVSKO PETJE - V Kulturnem domu v Trstu**Jutri sklepno dejanje revije Pesem mladih**

Na reviji ZCPZ se bo predstavilo 14 otroških in mladinskih zborov

Ena od nastopajočih skupin na kvalifikacijskem tekmovanju v Bazovici

KROMA

Po dveh izbirnih revijah, na katerih je tržaško otroško in mladinsko zborovstvo pokazalo v celoti svoj potencial, bo revija Pesem mladih Zvezne cerkevih pevskih zborov doživela jutri (nedelja, 1. aprila) višek z zaključnim nastopom štirinajstih pevskih skupin na velikem odu Kulturnega doma v Trstu. Peli bodo otroški zbori A.M. Slomšek, Zvonček, Fran Venturini, Kraški cvet, otroci vrtca Vesela račka, osnovnih šol Pinko Tomažič (Trebče), D. Kajuh - P. Trubar (Bazovica), Prežihov Voranc (Dolina) in Fran Milčinski (Katinara), barkovljanska vokalnoinstrumentalna skupina Glasbena kambrca, mladinski zbori Igo Gruden, Vesela pomlad, Krajev in Anakrousis.

Zbore, ki bodo nastopili od 15.30 dalje pred publiko in kamerami delnega sedeža RAI, je izbrala strokovna žirija, ki ji je predsedovala priznana zborovodkinja Majda Hauptman. Z njo so se zborovodje ob koncu izbirnih nastopov posvetovali za koristne izmenjave mnenj:

»Najpogosteje sem jih pohvalila in bodrila, nekatere sem skušala tudi

spodbuditi, da bi pozorneje negovali glasove in se izognili na primer kričavemu petju »razvedrilnega« značaja. Poudarila sem tudi, da bi bilo vredno ponuditi vsem otrokom kvalitetno literaturo, bolj tehtne pesmi, ki ne služijo samo priložnostni zabavi, a imajo tudi večjo umetniško vrednost.«

Zbore vedno redkeje nastopajo a cappella in se zato poslužujejo najrazličnejših instrumentalnih sprememb. Katere so najbolj primerne v odnosu do specifice otroških in mladinskih glasov?

»Zelo primerne so seveda klavirske spremembe, dobodošla pa so tudi pihala. Harmonika je včasih nevarna zaradi agresivnih basov, ki strumno in energično diktirajo enolični ritem in dinamiko. Mislim, da je treba otroškim glasovom približati nežnejše instrumente, kot so primer harfa ali Orffov instrumentarij. Glede večglasja in petja a cappella pa bi lahko rekla, da so mladinski zbori v ne tako oddaljenih časih prevevali troglasno brez večjih težav; zdaj pa se zborovodje temu izogibajo, ker nimajo

toliko organiziranih vaj oz. možnosti vodenja in se prilagodijo razmeram takoj, da njihovi zbori pojeno en ali dvo-glavo s spremljavo najrazličnejših instrumentov.«

Kot dolgoletna opazovalka revije Pesem mladih, kako bi ocenili razvoj tržaške zborovske scene na tem področju?

»Ocenila bi ga pozitivno. Fasciniralo me je število zborov, saj smo v dveh nedeljah poslušali kar 40 skupin. Najmlajši so izredno prisrčni: ko pojeno, pripovedujejo, izpovedujejo in njihove interpretacije so zaradi tega čudovite. Pri nekajih je tremo močnejša, zato so čustva bolj zabrisana. Rada bi videla, da bi se spredeli spremenili, izboljšali, oleplšali, da bi izvajali več slovenskih in primorskih skladateljev, ki so znali in znajo pisati za otroške duše, kot so na primer Bojan Glavina, Aldo Kumar, Ambrož Čopli ali Patrick Quaggiato. Zborovodje bi morali postati bolj občutljivi za to, kar ponudijo svojim mladim pevcem.«

ROP

hodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni

ITALIJI IN RIDOLFIJEVI**PORAZ IN ZMAGA**

DORTMUND - Na ekipnem namiznoteniškem svetovnem prvenstvu v Nemčiji je Italija, s katero igra tudi Nabrežinka Lisa Ridolfi, v drugem delu, v boju od 25. do 36. mesta, na prvi tekmi premagala Izrael s 3:0. Lisa Ridolfi je s 3:2 premagala Natali Ruvman. Na drugi tekmi so »azzurre« igrale proti Luksemburgu in gladko izgubile s 3:0. Ridolfijeva je moralna priznati premoč Gonderinove (3:0).

Orleansom in Portlandom (93:99) je Marco Belinelli s 27 točkami (7 trojek) izenačil svoj rekord doseženih točk »čez lužo«.

BELINELLI IZENAČIL REKORD

LOS ANGELES - Los Angeles Lakers (NBA liga) so v derbiju zahodne konference izgubili proti vodilnemu moštvu zahoda Oklahoma Cityju s 93:102; v ponovitvi lanskega finala pa je Miami doma premagal Dallas s 106:85. V Los Angelesu je bil pri zmagovalcih junak tekme Russell Westbrook, ki je dosegel kar 36 točk, Kevin Durant je dodal 21 točk in 11 skokov. Pri domačih je bil s 25 točkami in 13 skoki najboljši Andrew Bynum. Na tekmi med New

NA SP 2014 BODO TOČILI PIVO

RIO DE JANEIRO - Med prihodnjim svetovnim prvenstvom v nogometu leta 2014 bo, kot kaže, dovoljeno točenje piva na stadionih. Gostitelji mundaša so podlegli pod pritiskom Mednarodne nogometne zveze (Fifa) in dovolili prodajo piva na stadionih. Na stadionih bodo v času SP to alkoholno pijačo točili le v plastične kozarce pa še tole blagovne znamke. Fifa skuša izposlovati izjemo zaradi bogate sponzorske pogodbe z ameriško multinacionalno Anheuser-Busch, ki trži pivo znamke Budweiser.

NOGOMET - V 30. krogu A-lige

Milan in Juve tvegata

MILAN POD ETNO - Težko je napovedati, kdo med Milanom in Juventusom bolj tvega v tridesetem krogu. Milan igra v gosteh proti, vsaj glede na imena posameznikov, skromnejšemu nasprotniku, Juventus pa pred domaćim občinstvom vendar proti Napoliju. Milan bo imel znova prednost – če to prednost sploh je – da bo igrал pred tekmemecem v boju za naslov, a Ibrahimović in soigralci so se med tednom v ligi prvakov poštano namučili, medtem ko je lahko Conte v miru pripravljajti jutrišnjo tekmo. Pred tednom dni so črnobelci združili pritisak, ko so na tekmi proti Interju že vedeli za zmago Milana in se zavedali, da bi se brez treh točk morali dokončno odpovedati boju za naslov.

Črnordeči bodo že drevi ob 18. uri gostovali pod Etno, kjer jih pričakuje trdoživa Catania. Milan je v sredo zvezčer odigral zelo zahtevno tekmo proti Barceloni, tako da je gostovanje na Siciliji še težje, ker je dvoboje v ligi prvakov pustil tako fizične kot psihološke posledice in padca koncentracije ne gre izključiti. A tega padca si pri Milenu ne morejo privoščiti, kot si trener Allegri ne more privoščiti velikega kroženja igralcev, saj sta se na seznamu odsotnih številnim poškodovanim pridružila še kaznovana Mesbah in Muntari. Na sredini

bodo igrali Aquilani, Seedorf in Nocerino, Emanuelson pa bo poskušal pomagati napadalni dvojici El Shaarawy-Ibrahimović. Na drugi strani pozor na Lodi: njegovi prosti strelci so bili že večkrat odločilni za zmago Catanie.

PROVAPRILSKA ŠALA - Predsednik Napolija De Laurentiis je izjavil, da Juventusu pripravlajo provaprilsko šalo. Želijo jim zadati prvi poraz sezone po 32 krogih nepremaganosti (če stejemo prvenstvo v italijanski pokal). Na Juventusu stadiumu ne bo prišlo da zadnjega dvoboja sezone med domačo ekipo in Napolijem, saj si bosta isti ekipi ponovno stali nasproti 20. maja, ko bo na rimskem Olimpičnu finale italijanskega pokala. Conte bo jutri okreplil vezno vrsto in torej izbral sistem s petimi veznimi igralci, s Caceresom (ali Lichsteinerjem) na enem in De Cegliem na drugem pasu. Klub uspešnem nastopom in odlični formi bo Del Piero znova začel s klopi, saj je Conte mnenja, da je lahko kapetan Juventusa odločilen, če vstopi v drugi polovici srečanja. V napadu bo sta igrala Vučinić in Matri. Tudi Mazzarri lahko računa na vse najboljše. Trojček Hamšík-Lavezzi-Cavani je že spravil v težave Juventus; v prvem delu sezone je prišlo do pirotehničnega neodločenega izida 3:3, na San Paolu pa je bil bližje zmagi Napoli.

Nogometni Napolijevi Slovak Marek Hamšík na tekmi proti Cataniu

ANSA

KAKO S STRAMACCIONIJEM?

Veliko pričakovanje vlada za Interj na stop. Ne zato, ker bi tekmo proti Genoi odločala o čem. Enostavno bodo vsi zanimaljam opazovali, kakšne so novosti, ki jih je novi trener Stramaccioni uvedel. Mladi 36-letni trener, ki je v nekaj dneh najprej osvojil neke vrste ligo prvakov

ekip primavera - v finalu je po strelnjanju enajstmetrovk premagal Ajax - in nato, po odstrelu Claudia Ranieri, tudi mestno trenerja prve ekipe. Za jutrišnji nastop na San Siro je gotovo, da bo Stramaccioni vztrajal s postavljivijo 4-3-3, ki je njemu najbolj pri srcu. Bomo videli, ali bo ekipa, ki vsakič v zadnjih tretjini tekme fizično vidno popusti, zmožna igrati z dokaj utrudljivim sistemom. Napadno trojico bodo sestavljali Zarate in Forlan na bokih ter Milito kot glavna špička.

ZADNJI VLAK - Na dnu ima Lecce še zadnjo priložnost, da se z zmago znova vključi v boj za obstanek. Na stadionu »Via del Mare« gostuje v bistvu izpadlo Ceseno.

»NAŠA« NAPOVED 30. KROGA

Danes ob 18.00: Catania - Milan 1:2 (30%, 30%, 40%), ob 20.45: Parma - Lazio 2:1 (35%, 30%, 35%); jutri ob 12.30: Roma - Novara 2:0 (40%, 35%, 25%), ob 15.00: Bologna - Palermo 1:1 (35%, 35%, 30%), Cagliari - Atalanta 1:2 (35%, 35%, 30%), Fiorentina - Chievo 2:1 (40%, 30%, 30%), Inter - Genoa 3:1 (45%, 35%, 20%), Lecce - Cesena 2:1 (40%, 35%, 25%), Siena - Udinese 1:1 (30%, 35%, 35%), ob 20.45: Juventus - Napoli 2:2 (35%, 35%, 30%). (I.F.)

B-LIGA: Verona - Cittadella 3:1.

KOŠARKA - Državna divizija A

Tržaški Acegas v Chietiju za 1. mesto

TRST - AcegasAps bo jutri igral zelo pomembno tekmo v Chietiju, ki bo morabit odločilna za uvrstitev na prvo mesto severovzhodne skupine. Tridentinski Bitumcalor je namreč v zaostali tekmi zmagal v Anagniju in dohitel na Tržaščane na vrhu lestvice severovzhodne skupine. Do konca manjka dve koli, v primeru istega števila točk pa so prvi tržaški košarkarji zaradi boljšega koš kolčnika. Chieti deli tačas z Recanatijem prvo mesto v jugovzhodni skupini, ki pa je od vseh najslabša. Ekipa iz Abrucov je doslej zbrala 34 točk, kar je manj od vseh drugovrščenih in celo dveh tretjevrščenih v ostalih skupinah. Ima pa nekatere zelo solidne košarkarje, kot je na primer 39-letni

Marko Oblak

NASTOPA-**JOČI IN FAVO-****RITI** - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NEKAJ ZGODOVINE - Zametki te discipline segajo v 16. stoletje na Škotskem, točneje v leto 1511, ko je prvi pisni dokument opisal to športno panogo, verjetno pa so nekaj sličnega curlingu igrali že prej. Curling je bil zelo razširjen na Škotskem med 16. in 19. stoletjem, vse dokler ni splošna podnebna otoplitev večji del leta preprečila, da bi igrali na zmrzljivih vodnih površinah. Da je Škotska domovina curlinga potrjuje tudi dejstvo, da je sedež mednarodne curling zveze v škotskem mestu Perth. Prvi uradni pravilnik je iz leta 1838. Curling je bil olimpijski šport leta 1924 (Chamonix), nato je bil petkrat med demonstrativnimi športi, od leta 1998 z olimpijskimi igrami v japonskem Naganu pa je znova postal olimpijski šport. Trenutno je vpisanih v mednarodno curling

NASTOPA-**JOČI IN FAVO-****RITI** - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija, Norveška, Švedska, Danska, Češka, Škotska, Nemčija, Francija in ZDA. V boju za tri kolajne naj bi se vključile le »običajne« štiri reprezentance: Škotska,

NASTOPA-

JOČI IN FAVO-

RITI - Na prvenstvo se je uvrstilo 12 ekip: ob domačih Švicarjih so tu še Kanada, Kitajska, Nova Zelandija,

NOGOMET - Zaostali krog 1., 2. in 3. amaterske lige

Odločilno za Sovodnje?

Primorec najel novega vratarja - Breg že danes v Turjaku - Težko delo za Primorje, Zarjo in Mladost

Kras
(na sliki
zvezni igralec
Alberto Favero),
Juventina in Vesna
ta konec tedna
ne bodo igrali

KROMA

Zadnji marčevski konec tedna bo namenjen zaostalim tekmmam 20. kroga, ki je bil v celoti prekinjen 12. februarja zaradi burje in mraza. Danes in jutri bodo stopile na igrišča samo ekipe v prvenstvih 1., 2. in 3. amaterske lige. V elitni in promocijski ligi bo igranja prosta nedelja, ker bodo deželne mladinske reprezentance (mladinci, naraščajniki, najmlajši, ženska selekcija in selekcija 5:5) od danes do 9. aprila nastopile na Trofeji dežel v Bazilikati. V večernih urah bo mogoče spremljati selekcije po kanalu FvgSportChannel (kanal 113). Zaostali 20. krog elitne in promocijske lige bodo igrali 25. aprila.

V 1. AL čaka zelo pomembna tekma Sovodnje (45 točk), ki bodo gostovale v Gorici. Pro Gorizia je z 38 točkami peta na lestvici. »Igrali bomo z okrnjeno postavo. Naš cilj je, da v Gorici ne izgubimo, drugače se nam bo domača ekipa nevarno približala,« je povedal predsednik belo-modrih Zdravko Custrin. Jutri bosta odsotna diskvalificirani Reščič in poškodovani Portelli. Pod vprašajem so Colella, Vanzo in Kovic, ki je med tednom zbolel. Sovodenje je razveselil izid sredine zaostale tekme, na kateri je Isontina s 3:2 premagala San Giovanni (Svetovivančani so še do 80. minute zmagovali z 2:0), ki ostaja tako na varni razdalji (-7 točk). Primorec bo v Trebčah gostil Medeo (19 točk). Pri ekipi trebenskega društva so morali med tednom poiskati novega vratarja, saj se je na torkovem treningu huje poškodoval pomožni vratar Sokolic (zlom gležnja). Najeli so Davida Pribaca (sina nekdanjega športnega vojnega Vesne Edija), ki pa bo jutri zaradi bolečin v hrbtni najbrž odsoten. Trener Corona ne bo imel na razpolago še Ravalica, Santora, Alessandra Cappaia in Moscolina.

V 2. AL bo Breg že danes (ob 17.00) gostoval v Turjaku. Brežani bodo proti združeni ekipi Fogliano Turriaco (kot Breg 36 točk) igrali s popolno postavo. Težka naloga čaka Zar-

jo, ki bo v Bazovici igrala proti Muglii (50 točk). Trener Di Summa ne bo imel težav s postavo, še naprej bo odsoten le poškodovani Goran Križmančič. Tudi proseško Primorje ne bo imelo lahkega dela v Beljanu, kjer bo igralo proti drugouvrščeni ekipi na lestvici.

V 3. AL bo Mladost na domaćem igrišču gostila tržaški Sant' Andrea San Vito, ki je z 59 točkami prvi na lestvici. Tržašani bodo prišli na igrišče zelo motivirani, saj morajo ubrati prvo mesto (Moraro ima točko manj). Igralci Mladosti se prav gotovo ne bodo vnaprej predali, čeprav bodo igrali brez poškodovanih Bressana, Portellija in kaznovanega Gobba.

KOŠARKA - Promocijska liga (sinoči): Sokol - CUS TS 63:66 (Vitez 17, Budin 16).

HOKEJ NA ROLERJIH

Zadnja priložnost za openski Polet

Hokejisti na rollerjih Poleta Kwins bodo nocoj na openskem Pikelcu v okviru B-lige gostili vodilno Fiammo iz Gorice. »Jutrišnja (noco)ščna op. ur.) bo najbolj pomembna tekma v letošnji sezoni. Če bomo izgubili, potem ne bomo imeli več možnosti za osvojitev prvega mesta in pod vprašajem bo tudi drugo mesto, ki vodi v play-off,« je dejal športni vodja Poleta Sergio Battisti. Goriška Fiamma ima že šest točk prednosti pred Poletom. Do konca rednega dela prvenstva manjkajo še štirje krogi.

Vrstni red: Fiamma Gorica 28, Polet Kwins 22, Dinos Sacile 21, Fox Legnaro 15, Tergeste 15, Ghosts Padova 13, Taurus Buya 4, Big Foot Corno 0.

RAGBI - Tudi med zamejci vse več ljubiteljev tega športa

Poštenost, fair-play in spoštovanje nasprotnika

Poštenost, fair-play in spoštovanje nasprotnika so vrline, zaradi katerih je ragbi v Italiji, pa tudi pri nas, vse bolj priljubljen šport. Skupina fantov z Goriškega se je že v lanski sezoni odločila, da se bo preizkusila v tem športu. Ivan Maniacco, Jan Paulin (letnika 1995) in Gabriele Terčič (1994), ki so še do pred kratkim igrali nogomet pri Juventini (nogometno dejavnost so prekinili, ker Juventina ni imela več mladinskih ekip v določenih kategorijah), so se v lanski sezoni prijavili ekipi Pallaovale Isontina - Rugby Fogliano, ki je edino društvo, ki se na Goriškem ukvarja s tem športom. V lanski sezoni so fantje letos trenirali, saj društvo iz Foljana ni

imelo dovolj igralcev, da bi sestavilo moštvo. V letošnji sezoni so se pri goriškem društvu odločili, da bodo fantje šli na posodo videmskemu klubu Udine RFC, članska ekipa nastopa v A-ligi. Goriščan Maniacco, Štandrež Paulin in Terčič, doma iz Podgorje, igrajo v deželnem prvenstvu U20, v katerem so osvojili

prvo mesto in so se uvrstili v finalni del Triveneta. Videmčani so s pomočjo goriških Slovencev v četrtnfinalu že premagali Vicenzo in bodo v polfinalu 15. aprila igrati proti Villorbi blizu Padove. V primeru zmage v meddeželni fazi se bo videmska ekipa pomerila z najmočnejšimi moštvi v Italiji (Benetton, Rovigo, Mogliano).

Maniacco in Paulin obiskujeta licejski pol Trubar-Gregorčič, medtem pa Terčič obiskuje tehnični pol Cankar-Vega-Zois. V licejskem polu bodo letos na dijaških igrah nastopili z ekipo ragbija.

Poleg treh slovenskih fantov, ki igrajo v prvenstvu U20, trenirajo pri goriškem klubu v ekipah U10 in U12 še nekateri malčki iz slovenske romjanske šole. (jng)

Slovenski ragbisti
videmške ekipе
(od leve
proti desni):
Ivan Maniacco,
Gabriele Terčič
in Jan Paulin

(Kilo)metri

ZORAN LAZAREVSKI »Morski človek«, ki še igra košarko in teče

Letos se je trenerskemu štabu Sokola pridružil Zoran Lazarevski - Lazo, bivši slovenski prvoligaški igralec. Šestintridesetletnik, ki se je rodil v Kopru, zdaj pa živi v Sežani, trenira mlade trinajstletnike in člansko ekipo.

Kako vzdržujete formo?

Do maja lani sem sicer še redno igral košarko v 2. slovenski ligi v Sežani, v začetku poletja pa sem se pridružil nogometni ekipu veteranov in z njimi odigral tudi prijateljsko tekmo v Komnu. Sredi poletja pa me je žena prepričala, naj se jim pridružim pri teku.

Ste se torej prelevil v tekača?

Tek me je zelo hitro omanil, tako da sem pretekel že dva polmaratona. Prvega lani v Ljubljani, prejšnji teden pa sem tekel še v Sežani na Malem kraškem maratonu. Prvič sem tekel 1:44, na tehnično težji proggi v Sežani pa uro 45 minut in 37 sekund. Zelo sem zadovoljen z izidom!

Koliko krat tedensko tečete?

Lani do trikrat tedensko, zdaj pa vsaj dvakrat tedensko. Izbiram pot od Sežane do Bavorovice, tako da vsakič pretečem od 12 do 15 kilometrov.

Ali ob teku igrate še vedno tudi rekreativno nogomet?

Pozimi nisem igral nogometa zaradi obveznosti pri Sokolu, poleti pa se bom ekipi najbrž spet pridružil.

Kateri pa je naslednji tekački cilj? Razmišljate že tudi o maratonu?

Glede na to, da me tek tako navdušuje, bi prav rad vsaj enkrat v življenu pretekel maraton. Mogoče bo to cilj v naslednji sezoni.

Ali sledite tekaškemu programu?

Niti ne, berem pa različne specializirane revije, ki nudijo koristne informacije.

Kateri pa je vaš kratkoročni program?

Najbrž se bom udeležil polmaratona v Radencih, ki je v Sloveniji med najbolj množičnimi.

Bili ste profesionalni košarkar. Ste košarko popolnoma opustili?

Niti ne. Pravkar odhajam na trening veteranov, kjer trenirajo Sandi Rauber, Marko Hmeljak in drugi. Danes (v četrtek zvečer, ko smo se pogovarjali, op.a.) nas čaka prijateljska tekma. Vsekakor sem nekajkrat v tej sezoni, ko je bil kdo odsoten, tudi treniral s člani Sokola, ki nastopajo v promocijski ligi, tako da sem obdržal stik z žogo.

Izbirate raje aktivne počitnice ali relaks?

Aktivne. V kempu zelo rad igram odbojko na mivki ali pa tenis.

Najbrž imate zato raje morje kot hribe?

Tako. Sem morski človek, saj sem rojem v Kopru. (V.S.)

Domači šport

DANES

Sobota, 31. marca 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 21.00 v Limeni: Limena - Jadran Quibik

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - UBC; 20.30 v Dolini: Breg - Arditia

UNDER 17 DEŽELNI - 17.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Villesse

UNDER 15 DRŽAVNI - 17.00 v Dolini: Breg - Portogruaro

UNDER 15 DEŽELNI - 17.45 v Krminu: Alba - Jadran B

UNDER 13 - 15.30 v Nabrežini: Sokol - Azzurra A

ZAČETNIKI - 16.00 v Miljah, Pacco: Interclub - Bor ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 17.00 v Morteglianu: Sloga - Basilio; 18.00 v Trstu, Monte Cengio: ČUS Trieste - Val Imsa; 20.00 v Buji: Buia - Soča

Zadružna banka Doberdob: Sovodnje; 20.45 v Gorici, Špacapan: Olympia - Volley club;

ZENSKA C-LIGA - 20.30 v Trstu, Ul. Giulia: Libertas - Zalet C

MOŠKA D-LIGA - 17.45 v Gorici, Špacapan: Olympia U16 - Gemona

ZENSKA C-LIGA - 20.30 v Codriopu: Codriopo - Zalet D

1. MOŠKA DIVIZIJA - 15.30 v Trstu: Virtus - Sloga Torriaco - Breg

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Gorici: Audax - Vesna; 17.30 v Repnu: Kras - Pro Cervignano

NAJMLAJŠI - 16.00 v Romansu: Pro Romans - Juventus

ZAČETNIKI - 17.00 v Tržiču, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Juventus; 19.00 v Kršu: Kras - Muggia B

HOKEJ NA ROLERJAH

B-LIGA - 20.45 na Opčinah, Pikelc: Polet Kwins - Fiamma Gorica

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA - 17.00 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Breg

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Gorici: Audax - Vesna; 17.30 v Repnu: Kras - Pro Cervignano

NAJMLAJŠI - 16.00 v Romansu: Pro Romans - Juventus

ZAČETNIKI - 17.00 v Tržiču, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Juventus; 19.00 v Kršu: Kras - Muggia B

HOKEJ NA ROLERJAH

B-LIGA - 20.45 na Opčinah, Pikelc: Polet Kwins - Fiamma Gorica

JUTRI

Nedelja, 1. aprila 2012

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Paeseju: Paese - Sloga Tabor Televita

UNDER 16 ŽENSKE - 10.30 na Opčinah (dodatna tekma za play-off): Zalet Oranžne Barich - Olimpia; 11.00 v Trstu, Ul. Carli: Federale blu - Kontovel A; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga Barich

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Ul. San Pasquale: Killjoy - Breg; 11.30 v Trstu, Ul. Carli: Federale blu - Kontovel A; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga Barich

UNDER 13 - 16.00 v Trstu, Don Milani: Bor Kinemax - Scuola Federale; 19.00 Libertas - Bor Kinemax

UNDER 12 - 10.30 v Fari: Millennium Farra - Val Bensa

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 18.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Mark - Ronchi

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 v Trstu, Ul. Calvola: Basketrieste - Breg

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Goriziana

NOGOMET

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat objavila tudi poročilo iz koroških krajev. »V organizaciji je moč! To smo spoznali že tudi mi Korošci in se ravnali po tem. Lepo število udov štejemo sedaj, ki delujejo tudi zares živo, manjka jim le opore pri izvenkoroških Slovenih. Štejemo sedaj društva: »Kat. Politično in gospodarsko društvo za Koroške Slovence«, »Gorotana«, »Učiteljski dom«, Krščansko-socijalno zvezo, župansko zvezo in mnoga izobraževalna društva.

Naj spregovorimo nekoliko o »Učiteljskem domu«. To društvo, ki mu je bil ustanovitelj vrlji profesor Apih in ki obstoji že okolo deset let, je po svojem delovanju podporno društvo revnim učiteljišnikom. Hvalevredno je delovalo do sedaj in upamo, da bo odsihdobje njegovo delovanje še vespečneje. Ti so sedaj prvoribitelji za slovenske šole, ki se že ustavljajo. Seveda ne izostajajo tudi nehvaležni, ki so obrnili plašč po vetrinu in so se – stopivši v javno živiljenje – ravnali po reku: ne plavaj proti vodi! Ali,

na čast društvu moramo pripoznati, da mu nikdar ni bil namen, da bi podpiral nemškutarje. Ker je to-rez naloga tega društva povsem narodna in za koroške Slovence neprecenljive vrednosti – kar vemo mi Korošci najbolje – bi vendar kazalo, da bi bilo društvo deležno podpore veči meri, nego doslej. Kaj pomaga ustanovljati slovenske šole, če pa ne bi bilo učiteljev! Res jih prihaja precej iz Kranjske, toda ti so večinoma – neznačajneži. Nočem metati kamejna na kranjsko učiteljstvo, ker to tudi živi v podobnih žalostnih razmerah kakor slovenski učitelji na Koroškem. Konstatirat sem to le radi tega, da ne bi kdo porekel zopet, da bi bolj kazalo pošiljati podpore »Učiteljskemu domu« v Ljubljano.

»Učiteljski dom« podpira torej učiteljišnike, ki – niso v Ljubljani. Potrebe postajajo vsako leto veče, dohodki pa vedno isti. Radi tega je »Učiteljski dom« navezan na radodarna rodoljubna srca izven Koroške. Torej na pomoč!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

V Trstu se v Kulturno-umetniškem krožku nadljuje serija srečanj o italijanski zgodbini. »Načrte se ne motimo, če poudarimo, da je bilo predavanje profesorja filozofije prava na turinski univerzi Norberta Bobbia najbolj živo in stvarno od dosedanjih predavanj. V natrpani dvorani je bilo zlasti polno mladine, katero je predavatelj s svojimi duhovitim besedami takoj pritegnil in naravnost razvrel, saj so mu med samim predavanjem pogosto ploskali, konec predavanja pa pozdravili naravnost burno. In vse je poživil še zdravi smeh mladine, ko je predavatelj citiral D'Annunzio, Mussolinija in podobne pustolovce, tako smešno se slišijo danes besede teh tragičnih komedijantov.

Profesor Bobbio je predvsem prikazal, od kod je fašizem pognal korenine, to je iz kakšnega gnoja je zrasel ta plevel. Četudi so te zde besede, ki morda ne spadajo v časopis, so zelo mile, če jih primerjam s citati iz D'Annunzio, Papini, Sofficija, Marinettija, itd., to je vrhov, ki

so vodili in ustvarjali italijansko kulturo dvacet let pred nastankom fašizma. Človek se kar zgrozi, kome misli, kako degeneriran je bil ta vodilni sloj italijanske kulture.

V začetku je predavatelj najprej dejal, da ni res, da fašizem ni imel nobene ideologije, kajti vsako gibanje jo ima. Bila pa je to ideologija, ki je oboževala samo nasilje in ki je bila vsa prežeta edino z iracionalizmom. Toda fašisti sami so v začetku trdili, da nimajo nobene ideologije ter da je njihov program edino prevzem oblasti, bistvo pa dejanje. Fašizem je torej imel svojo ideologijo, bila pa ni izvirna. Bil je nekaka vulgarizacija iracionalističnih načel in zamislj, naperjenih predvsem proti demokraciji in socializmu, ki so se porodile okrog leta tisoč devetih.

»Vsi smo odgovorni za to, kar se je zgodilo. Molčali smo in dopuščali, da so žalili človečnost. Toda človečnost žalijo še sedaj, poglejmo le Alžirjo! Zato učimo se iz preteklosti in sedanosti!« je zaključil profesor Bobbio.«

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši kraji

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

SESTAVLJAKO	KDOR TREZNO MISLI	PRŠILNIK	CIMA, KLICA, POGANJEK	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	NAŠE PLAVALNO DRUŠTVO V TRSTU	ALOJZ REBULA	ITALIJANSKI NOGOMETNI PRVOLIGAŠ	GLAVNO MESTO STARË BABILONIJE	NAŠE GORIŠKO ŠPORTNO DRUŠTVO	ITALIJANSKO MOŠKO IME	TISOČ METROV	NEKDANJI SRBSKI POLITIK MILOŠEVIĆ												
LIČILO, LOŠČILO				NESMISEL, PROTISLOVNA TRDITEV																				
NEKDANJI PREDSEDNIK ŠD BREG (DRAGO)				VELIK TROPSKI PLAZILEC	JAP. SMUČ. SKAKALEC																			
SREDNJE VELIK PTIČ S ČOKATIM TELESOM					NAŠ PEVOK. (HUMBERT)																			
IVAN MINATTI			KOS, PRIME-REK (ŽARG.)	GOZDNA RASTLINA	GORIŠKI BALIN. KLUB					NARODNO-OSVOB. BOJ				PREDSEDNIK ZDA REAGAN										
BRENKALO S STRUNAMI						POHISTVO IN DRUGI PREDMETI	KRAJ V LIGU-RIJI, SAN ...																	
TRD IZRASTEK V ČELJUSTI	TRD IZRASTEK V ČELJUSTI			BICIKEL	TREBUŠASTO JADRO NA JAHTAH					EDUARDO DE FILIPPO				ELEKTRONSKA POŠTA										
SLOVENSKA POLITIČNA STRANKA				KOLONIJA PRI NOVIGRADU																				
REKA V GANI, PRITOK VOLTE			SKUPŠČINA	SNOVI PRIJET-NEGA VONJA																				
KAMPUCIJSKI POLITIK (LON)				NEKDANJI ITALIJANSKI DAVEK		RIMSKI HIŠNI BOG				ČUSTVENA IDEALIZACIJA STVARNOSTI ZASTOPNIK					ZAČETEK OTVORITVE	SREDIŠČE LOMBARDIJE (ORIG.)	JUDOVSKI KRALJ	KAR RAZVNEMA, SPODBUJA	TYRONE POWER	PRVOTNI PREBIVALCI APENINSK. POLOTOKA	GRŠKA FILOZOFSKA ANTISTENOVNA ŠOLA	ANATOLIJ KARPOV		
ČEZ ... IN STRN			PASTIRSKO PLEMĘ	SREDSTVO ZA UMIVANJE		TUBER-KOLOZA				VRSTA RAZKUŽILA				NAPUSTEK, ZIDEC										
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	ZMAGA V ŠAHU	KNEŽEVINA VARABII			LATINSKI VEZNICK		PROGRAMSKI JEZIK			OBLIKA SOCVETJA				ČAS MED VOJNAMA										ADA NEGRIPOLJSKO-FRANCOSKI SLIKAR
ŽENSKO LJUBKOVALNO IME (MARIJA)	IZABELA (KRAJŠE)				VRHUNSKI ŠPORTNIK		TUBER-KOLOZA	NAŠA VAS NA GORIŠKEM															OTOK V JADRANSKEM MORJU, PRI SPLITU	
ŠPANSKO ŽENSKO IME						POSTRVI PODOBNA MORSKA RIBA, LUBEN																		
KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL		OČRT, PRIKAZ				PREDSEDNIK NK PADOVA (MARCELLO)																	ITALO SVEVO	

FILMI PO TV

Nedelja, 1. aprila, Rai Movie, ob 18.35

Sladka Irma

Režija: Billy Wilder

Igrajo: Shirley MacLaine in Jack Lemmon

Sanjska glasbena kulisa Wilderjeve komedije, ki jo je podpisal Andre Previn, si je pred štiri desetimi leti zagotovila oskarja. Sicer pa je tu pod pripoved, v celoti postavljena na pariška tla, sanjsko očarljiva... Njena glavna junakinja je prostitutka Irma, v katero se zaljubi mlad političaj. Ker mu seveda ni do tega, da bi z njo hodili tudi drugi moški, si izmisli številne preobleke. V njih se vsakič znova podaja na obisk k ljubljenu dekle, lepi Shirley naposlед do kaže, da je ljubezen predvsem čustvo, ki ga ne gre prodajati ali kupovati...

lolasta ameriška gospa noče nikakor sprejeti Hokejeve pomoči, predvsem pa sovraži dejstvo, da mora svoje dni nazadnje prezivljati prav s temnopolto osebo.

Ponedeljek, 2. aprila, Iris, ob 21.05

Fino a prova contraria

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Clint Eastwood, Isaiah Washington, Dennis Leary, Lisa Gay Hamilton, James Woods

Raziskovalni novinar Steve Everett se je preselil na zahodno obalo ZDA, potem ko je izgubil službo pri New York Timesu. Steve je alkoholik in ženskar in čeprav je že par mesecov trezen, je njegov zakon z Barbaro v slabem stanju, skoraj tako kot njegov avto... Še sreča, da ga podpre star kolega Alan Mann, urednik časopisa The Oakland Tribune, kjer Steve najde novo službo. Toda tudi v tej službi ima nasprotnike. Bob Findley, urednik mestnega časopisa ga namreč ne mara. Stvari se spremeniijo, ko nekega dne umre lokalna novinarka v avtomobilski nešreči. Findley predra Steveu primer, ki ga je raziskovala. Steve se znajde pred kocljivo nalogo; nadrediti mora intervju z na smrt obsojenim Frankom Beauchumom. Toda pred intervjujem opravi poizvedovanje in zdi se, da zgoda, v kateri je Frank ropar in morilec v samopostrežni trgovini, ne drži...

Sreda, 4. aprila, Rai Movie, ob 23.20

City of God

Režija: Fernando Meirelles

Igrajo: Matheus Nachtergale, Seu Jorge in Alexandre Rodrigues

Brazilski film City of God je resnična zgodba, posnetna po istoimenski knjižni uspešnici Paula Linsa, o surovem odraščanju temnopoltega dečka Buscapéja, ki uspe naposlед ubežati nasilju svojega okolja. V veliko pomoč mu je izkušen fotograf... Glavni lik tega filma pa ni oseba, ampak kraj. Gre za revno stanovanjsko naselje, ki so ga zgradili v šestdesetih letih. Dvajset let kasneje se je spremenilo v enega najnevarnejših predelov Ria de Janeira. S pomočjo številnih likov je v filmu opisana zgodba tega kraja. (Iga)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

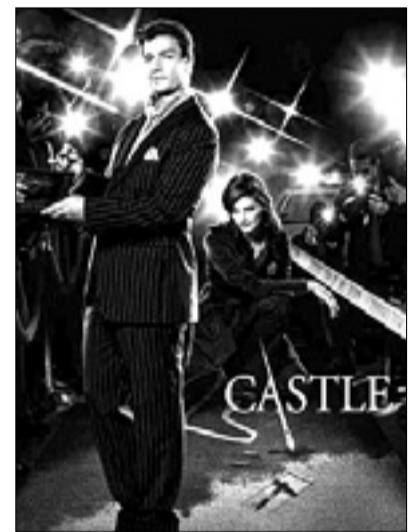
- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Prvi aplavz: Matjaž Zobec in Marco Obersnel
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **10.05** Aktualno: Settegiorni **10.55** Rubrika: ApriRai **11.10** Aktualno: Unomattina storie vere **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
13.30 Dnevnik **14.00** Variete: Mixitalia
14.40 Variete: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Talent show: Ballando con Te (v. M. Carlucci) **23.10** Dnevnik - kratke vesti **0.30** Show: Di che talento sei?

Rai Due

7.00 Rubrika: Cartoon Magic **9.00** Nan.: Grani di pepe **9.25** Nan.: Summer in Transylvania **10.15** Rubrika: Sulla via di Damasco **10.50** Aktualno: ApriRai **10.55** Aktualno: Quello che **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Glasb.: London Life **2.10** **15.40** Film: La libreria del mistero - Segreti e nostalgie (krim., ZDA, '05) **17.05** Variete: Sereno variabile **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Nan.: Sea Patrol **18.50** Resnčnostni show: L'isola dei famosi 9 (v. V. Luxuria) **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Nan.: Castle **21.50** Nan.: Body of Proof **22.40** Šport: Sabato Sprint **23.25** Dnevnik in rubrike

Rai Tre

7.30 Film: Tutte le ragazze lo sanno (kom., ZDA, '59) **9.15** Aktualno: PaeseReale **10.15** Nan.: Kingdom **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Variete: Tv Talk **16.50** Dnevnik, L.I.S. **16.55** Aktualno: Istituzioni **17.45** Šport: Magazine Champions League **18.10** Šport: 90' minuto Serie B **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Dok.: Ulisse - il piacere della scoperta (v. A. Angela) **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.55** Dok.: Amore criminale **0.55** Dnevnik in Rubrike

Rete 4

7.15 Nan.: Magnum P.I. **8.20** Variete: Vivere meglio **9.35** Aktualno: L'Italia che funziona **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Nan.: Perry Mason **17.00** Nan.: Monk **18.00** Dok.: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Nan.: The Mentalist **23.50** Film: La vera eredità (rom., ZDA, '06, r. Y. Lanskava, i. S. Penny) **1.35** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasb. odd.: Loggione **9.45** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Film: Al momento giusto (kom., It., '00, r.-i. G. Panariello) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Resn. show: Grande Fratello **12.10** Talent show: Amici **15.30** Variete: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (v. S. Toffanin) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.50 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Talent show: Amici (v. M. De Filippi)

Italia 1

7.05 9.55, 12.20, 19.00 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **10.50** Film: Scooby-Doo e la leggenda del vampiro (ris., ZDA, '03) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** 23.45 Ris.: Simpsonovi **14.10** Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA, '90, r. R. Zemeckis) **16.15** Film: Zoo rangers in Sud America (pust., Niz., '07, r. J. Nijenhuis) **18.00** Rubrika: Bau Boys **18.30** Dnevnik in vremenska napoved

19.25 Film: La tela di Carlotta (fant., ZDA, '06, r. G. Winick) **21.10** Film: Striscia, una zebra alla riscossa (fant., ZDA, '05, r. F. Chau, i. B. Greenwood) **23.10** Film: Rudy maialino dispettoso 2 (kom., Nem., '07, i. S. Koch)

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.20** Dok.: Il portolano **9.05** Dok.: Borgo Italia **9.35** Dok.: Malesia **11.15** 22.35 Dok.: Splendori d'Italia **12.00** Aktualno: Cattedra San Giusto **13.20** 20.15 Aktualno: Fede, perché no? **13.30** Dnevnik **13.55** Dok.: Gioielli nascosti **14.05** Aktualno: Today we eat sicilian **14.55** Šport: Ski Magazine **16.05** Variete: 80 Nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Videomotori **19.30** Dnevnik **19.55** Aktualno: Idee in tavola **20.05** Aktualno: Itinerari del culto **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Film: La mia geisha (kom., ZDA, '62, r. J. Cardif, i. S. MacLine, Y. Montand) **23.00** Nočni dnevnik **23.20** Koncert: Voci dal Ghetto

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Aktualno: Bookstore **11.00** Gospod: L'aria che tira **12.30** Aktualno: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Show: Cuochi e fiamme (v. S. Rugiati) **15.00** Motociklizem: WSBK Imola **16.10** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda

21.30 Variete: The Show Must Go Off (v. S. Dandini) **0.00** Nočni dnevnik in športne vesti **0.10** Aktualno: m.o.d.a. **0.55** Film: Bhutto (dok., V.B., '10, r. D. Baughman, i. J. O'Hara)

Slovenija 1

6.00 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.25** Pravljica za otroke: Nočko II **7.40** Lutk. nan.: Bine **8.05** Odd. za otroke: Studio Kriškraš **8.45** Ris. nan.: Palček David **9.10** Kviz: Male sive celice **10.00** Kratki dok. film: Raca po Lucyjino **10.15** Nan.: Pasja patrulja (pon.) **10.45** Polnočni klub (pon.) **12.00** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Bilo je... (pon.) **14.40** Film: Planet 51 **16.10** O živalih in ljudeh (pon.) **16.25** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** 0.15 Ozare **18.40** Risanke **18.55** 0.20 Dnevnik, Utrip, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Moja Slovenija **21.30** Film: Otroci so v redu **22.30** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **23.50** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture **23.55** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture **0.05** Dok. serija: Branja

Slovenija 2

8.30 Skozi čas **9.00** Pogledi Slovenije (pon.) **10.15** Posebna ponudba **10.40** Slovenci v Italiji (pon.) **11.15** Knjiga mene brigata **11.35** Vokalna skupina Plamen iz Toronto (pon.) **13.00** Film: Od srca za srce (pon.) **14.30** Nogomet: Pred EP 2012 **15.00** Umetnostno drsanje: SP (m), prosti program, vključitev v prenos iz Nice **16.55** Odobjekta: finale končnice DP (m), 2. tekma, prenos **19.00** Planet Sport **19.45** Film: Cape Epic **20.35** Umetnostno drsanje: SP (ž), prosti program, vključitev v prenos iz Nice **22.35** Med valovi (pon.) **23.00** Sobotna glasbena noč

Slovenija 3

6.00 Tvd Maribor **6.35** Primorska kronika **7.15** 21.30 Žarišče **9.10** Studio City (pon.) **10.20** Evropski premislek **12.15** Prava ideja (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **15.40** Tedenski pregled **16.30** Na tretjem... **17.10** Aktualno **17.25** Poročila, Tvs1 **17.50** Kronika **18.15** 20.00 Satirično oko **19.00** Tv dnevnik - z znakovnim jezikom **20.15** Politik, to sem jaz! **0.40** Dnevnik Slovencev v Italiji

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Glasb. odd.: Boben **15.30** Dok. odd.: K2 **16.00** Ciak Junior **16.30** Iz arhiva po vaših željah **17.20** 23.20 Vsesedans - Aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.50 Vsesedans - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsesedans - Svet **19.40** Jutri je nedelja - verska oddaja **20.00** Tednik **20.30** Folkest 2008 **21.45** Avtomobilizem **22.15** Back Stage Life **22.35** »Q« - trendovska oddaja **0.05** Čezmejna Tv

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Risane serije **10.55** Nan.: Zasebna klinika **11.45** Nan.: Razočarane gospodinje **12.40** Film: Po očetovi smrti (ZDA/V.B.) **14.40** Nova ameriška restavracija (resnič. serija) **15.40** Opremljeni vrtov v zasedi (resnič. serija) **16.10** Kamp razvajancev ZDA (resnič. serija)

17.05 Film: Prstan prevarare (Kan.) **18.50** Ljubezen skozi želodec **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Hiša debele mame 2 (ZDA) **21.50** Film: Sovražnik pred vrati (ZDA/Nem.) **0.20** Film: Sledi groze (ZDA) **2.10** 24UR (pon.) **3.10** Nočna panorama

Kanal A

7.55 Tv prodaja **8.10** Nan.: Pogumna čarodejka **9.00** Nan.: Najstnike zdraha **9.30** Film: Nesreča v pristanišču (Kan.) **11.15** Jaz sem pa Earl (hum. nan.) **11.45** Mladi zdravniki (hum. nan.) **12.15** 17.30 Igrače za velike (zabav. serija) **12.45** 23.15 Šerifova pravica (nan.) **13.40** Film: S katerega planeta si pa ti? (ZDA) **15.40** Film: Muhatisti duh (ZDA) **18.00** Svet - Povečava **18.30** Volan (avtomobil) **19.00** Vse, kar ste želeli vedeti o pokru **19.35** 0.10 Navihanci iz Benidorma (zab. serija) **20.00** Film: Pasje šape

21.35 Film: Silovit udarec 3 (Kan.) **0.40** Batman - Pogumni in drzni (ris. serija) **1.10** Love Tv

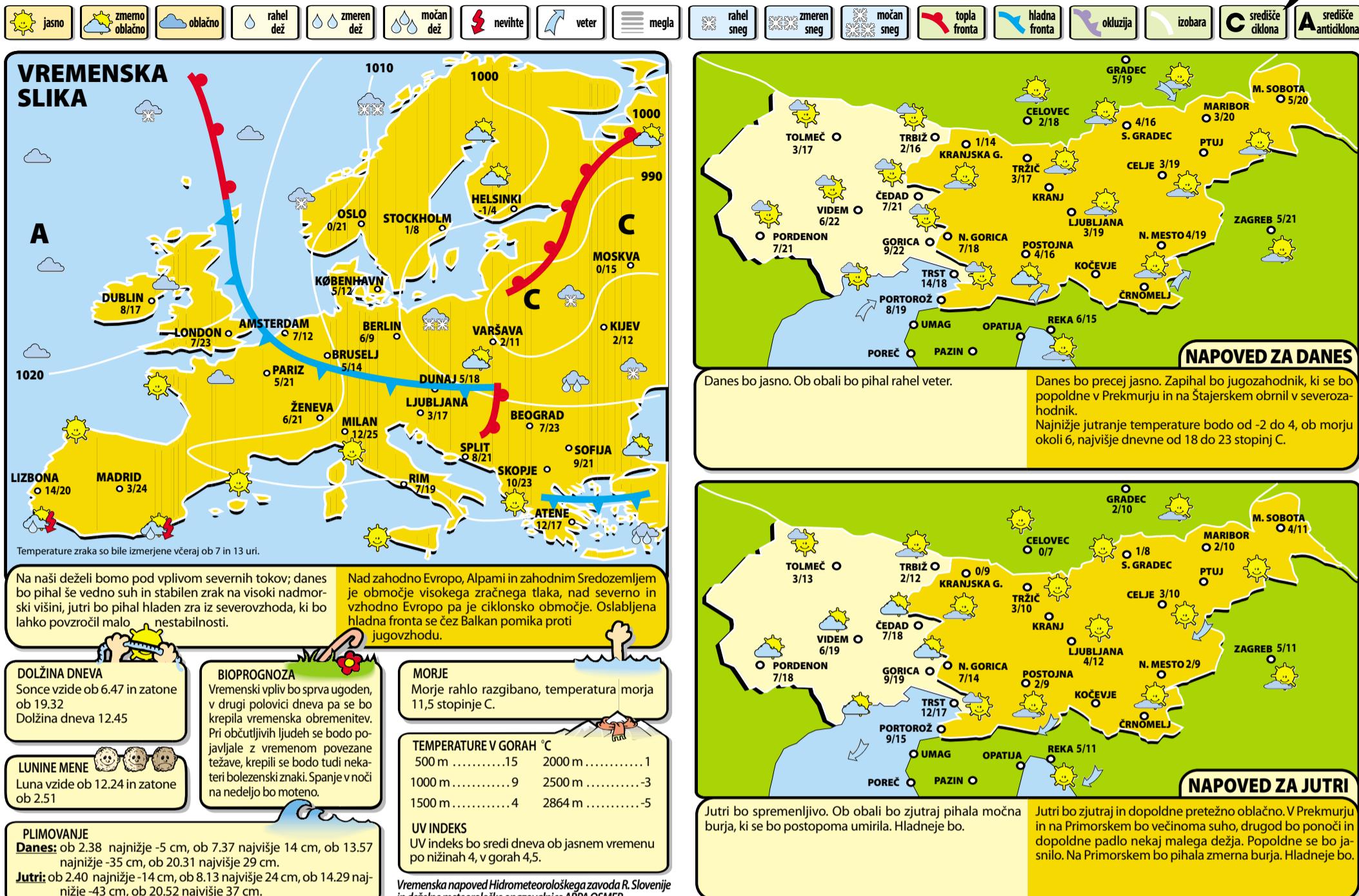
RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Odprtvo za srečanje; 11.30 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Tam, kjer teče bistra Bela; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Vladimir Bartol, Alamat - radijska nadaljevanja, režija Marko Sosič, 6. del; Slovenska kronika; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.20 Utrinek s Primorske

KMETIJSTVO - Po ugotovitvah dveh študij, objavljenih v reviji Science

Pesticidi povzročajo težave že tako ogroženim čebelam in čmrljem v ZDA

WASHINGTON - Skupina pesticidov, imenovanih neonikotinoidi, povzroča težave že tako ogroženim čebelam in čmrljem, kažeta študiji, objavljeni v četrtek v reviji Science. A po poročanju ameriške tiskovne agencije AP ugotovitev ne pojasnijo vseh razlogov za upad števila čebel, strokovnjakov, ki niso sodelovali v raziskavah, pa ena od študij ni prepričala.

V študiji s čebelami so francoski znanstveniki prilepili majhne radijske oddajnike na čebele, ki opravujejo sadovnjak, in tako lahko sledili njihovemu prihajanju in odhajanju v panji. Po raziskavi sodeč je bilo za čebele, ki so jim dali neonikotinoide, dva do trikrat verjetnejše, da se ne bodo vrnili v panj. Znanstveniki so tako ugotovili, da pesticid "verjetno prispeva k propanu kolonije".

V študiji britanskih raziskovalcev pa so pesticide dali čmrljem in njihove panje premaknili na polje. Po šestih tednih so ugotovili, da so bili panji s čmrlji s pesticidi 10 odstotkov lažji od tistih, ki niso imeli pesticidov. Še pomembnejša je ugotovitev, da so panji s pesticidi izgubili okoli 85 odstotkov svojih matic, piše AP.

Raziskovalci, ki niso sodelovali v študijah, pravijo, da je bila študija s čmrlji prepričljivejša od študije s čebelami, ker so uporabljali manjše odmerke. Vodilni proizvajalec neonikotinoidov, družba Bayer Crop Sciences, pravi, da so ti pesticidi varni in se uporabljajo pri 90 odstotkih gojenja korenjev v ZDA. Po njihovem mnenju so znanstveniki v študiji s čebelami uporabili "nerealno visoke odmerke" kemikalij.

Spošta "morda čmrlji bolj občutljivi na pesticide", je pojasnil David Fisher iz Bayer Crop Sciences, vendar pa bi bilo po njegovem za to trditev treba opraviti več raziskav. Dodal je, da je njegovo podjetje eden največjih pridelovalcev oljne repice v Kanadi, kjer prav tako uporablja pesticide. Čebele, ki prašijo polja družbe Bayer, pa so po njegovih besedah "ene najbolj zdravih čebel v Kanadi".

Na drugi strani pa so okoljski aktivisti in nekateri čebelarji prepričani, da pesticidi predstavljajo problem. Ravnov prejšnji teden so aktivisti vložili peticijo z več kot milijon podpisov, v kateri prosijo ameriško vlado, naj prepove neonikotinoide.

Neonikotinoidi sicer spadajo v generacijo novejših pesticidov in naj bi bili za čebeljo družino še posebej strupeni. Ameriška agencija za varstvo okolja je sporočila, da ponovno ocenjuje te kemičalije in skuša dobiti znanstveno pomoč, je še poročala AP. (STA)

JADRANSKO MORJE - Nenavaden in nevaren ulov

Hrvaški ribič pri Kornatu uvelj 150 kilogramov težkega morskega psa

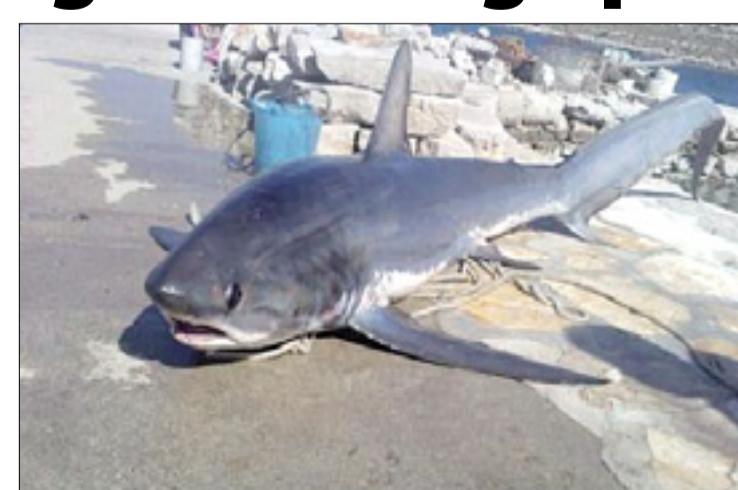
ZAGREB - Hrvaški ribič Miljenko Špralja je bil nemalo presenečen, ko se je v njegove mreže pri otoku Kornat uvelj 3,6 metra dolg in več kot 150 kilogramov težak morski pes. Sprva je mislil, da gre za delfina, nato pa je ugotovil, da gre za nevarnejši ulov, je na svoji spletni strani poročal hrvaški dnevnik Jutarnji list.

Špralja se je zato po svoje mreže odpravil s soprogom, s katero sta morskega psa privezala za ladjo in ga povlekla do obale. "Moram priznati, da mi ni bilo vseeno. Čeprav je bil morski pes v mreži in omamjen, me je bilo strah, da me ne bi ugriznil," je za zagrebški časnik izjavil Špralja.

Zakoncem so na pomoč prisločili tudi prijatelji. Skupaj so spra-

vili morskega psa na obalo in jima nato tudi pomagali pri pripravi mesa za zamrzovalnik. "Nekaj smo ga že pojedli, nekaj pa tudi razdelili," je še povedal Špralja, ki se je pohvalil, da je pred nekaj leti uvelj tudi manto, ki velja za redko in eno izmed največjih rib v Jadranu.

Najbolj nevarne vrste morskih psov ne pridejo pogosto v Jadransko morje. O zadnjem napadu morskega psa so poročali leta 2008 pri Visu, kjer je veliki beli morski pes slovenskega potapljača ugriznil za nogo. Lani pa so v hrvaškem delu Jadranu ribiči ulovili deset metrov dolgega in nekaj ton težkega morskega psa. (STA)

ZGODOVINA - Ustanovitelj Amazon.com

Bezos hoče iz oceana povleči motorje Apolla 11

SAN FRANCISCO - Ustanovitelj največje spletne trgovine na drobno Amazon.com, Jeff Bezos, si prizadeva, da bi iz globin Atlantskega oceana povlekl motorje, ki so leta 1969 na Luno pognali vesoljsko plovilo Apollo 11 z Neilom Armstrongom na krov.

Motorje, ki so se ob izstrelitvi Apolla 11 hkrati prižgali, nekaj minut delovali, potem pa padli v Atlantski ocean, so 4267 metrov pod morsko gladino locirali s pomočjo sonarjev, je na svojem blogu BezosExpeditions.com zapisal Jeff Bezos.

"Načrtujemo, da bi enega ali več teh motorjev povlekl z dna oceana," je dejal Bezos, ki je priznal, da ne vedo, v kakšnem stanju bi se lahko nahajali motorji, saj so v ocean padli z zelo veliko hitrostjo, v slani morski vodi pa so že več kot 40 let. "Po drugi strani pa so narejeni iz zelo trde snovi, tako da bomo videli," je poudaril Bezos.

Slednji je bil star pet let, ko je Armstrong kot prvi človek stopil na

Luno. "Dogajanje okoli Apolla 11 sem gledal na televiziji in nedvomno je to veliko doprineslo k moji strasti za znanost, inženirstvo in raziskovanje," je povedal Bezos. Bezos svoja prizadevanja, da bi motorje dvignili iz oceanskih globin, finančira iz zasebnih sredstev. Hkrati pa si prizadeva, da bi motorji ostali v lasti ameriške vesoljske agencije Nasa, saj bi jih ta po njegovem mnenju postavila v muzej, kjer bi bili vsem na ogled. (STA)